

Telefoni uredništva: dnevna služba
2050, — nočna 2996, 2994 in 2050

Uprava: Kopitar-
jeva 6, telefon 2992

Izhaja vsak dan zjutraj, razen
ponedeljka in dneva po prazniku

Oba državnika sta se o vseh aktualnih vprašanih porazgovorila tako jasno in iskreno, da danes o francoskih namerah in ciljih pri Hooverju ne more biti več nobenega nesporazumljenja. Med obema vladama se je dosegla v reparacijskem vprašanju popolna soglasnost. Youngov načrt bo veljal še dalje in Nemčija ima samo pravico, zahtevati na podlagi modusa procedendi, predpisanega po Youngovem načrtu, podaljšanje moratorija. Laval je izjavil, da se nikakor ne bo spuščal v nove komedije in dopuščal, da bi se za kako mednarodno reparacijsko konferenco tretje reviziralo nemško-francosko reparacijsko vprašanje. Laval je v imenu francoske vlade posebej poudaril, da vprašanje varnosti za Francijo nikdar ne more biti objekt kupčije. Francoska vlada stoji glede vprašanja razorožitve na stališču svojega zadnjega ženevskega memoranda, to je, najprej varnost in jamstva, potem pa razorožitev.

Grandi - „apostol miru“

Ital. zunanji minister v Berlinu

Rim, 24. okt. AA. Predsednik vlade je včeraj sprejel zunanjega ministra Grandija. Razpravljala sta o potovanju v Berlin ministra Grandija. Razpravljala sta o potovanju v Berlin in o razgovorih, ki jih bo imel Grandi z nemškimi državniki.

Snoči je Grandi odpotoval v Nemčijo. Na postaji so se od zunanjega ministra poslovili odpravnik poslov in drugi uradniki nemškega veleposlanstva v Rimu.

Pred odhodom je Grandi poslal glavnemu tajniku fašistične stranke Giuratiu brzojavko, v kateri pravi, da bo z duhom prisostvoval današnjemu Mussoliniju v Neaplju.

Rim, 24. okt. I. »Corriere della Sera« piše o obisku zunanjega ministra Grandija v Berlinu sle-

deče: Italijanski minister potuje kot zastopnik predsednika Mussolinija, kot apostol miru in solidarnosti. Italija in Nemčija imata mnogo skupnih računov v zgodovini. Italija nima nikakih hegemonističnih namer, kakor jih imajo gotovo druge sosedne države, katere Nemčija dobro pozna. Italija si želi le miru in ravnopravnosti na temelju verskega in kulturnega napredka. Grandijev obisk v Berlinu bo samo podčrtal soglasnost Nemčije in Italije v vseh večjih političnih vprašanjih, posebno kar se tiče reparacij in vojnih dolgov. Sporazum med Italijo in Nemčijo je velikega pomena posebno sedaj v obdobju francosko-ameriškega sestanka in tik pred otvoritvijo razorožitvene konference.

Mussolini v Neaplju

Na fašistični skupščini bo imel duce velik govor

Neapelj, 24. okt. I. Danes zjutraj ob 10 je prišel v Neapelj predsednik italijanske vlade Mussolini z ladjo »Aurora«. Ladjo je spremljala vojna flota. Čim je priplula ladja v Neapelj, je šel na ladjo vrhovni komisar za Neapelj, senator Castelli in mestni načelnik Bovino. Mussolini je nato zapustil ladjo. Na kopnem so ga pričakovali skoraj vsi ministri, državni podtajnik in člani velikega fašističnega sveta. Ko je Mussolini stopil na obalo, so ga množice z velikim navdušenjem pozdravljale. Mussolini se je nato odpeljal z avtomobilom v spremstvu oddelka konjenikov v staro vladno palačo, kjer je bil ob 11 velik sestanek vodstva fašistične stranke. Temu sestanku so prisostvovali vsi ministri in člani velikega fašističnega sveta, pokra-

jski tajniki in člani upravnih odborov vseh pokrajinskih organizacij v Italiji. Tajnik tiska Giurati je predal Mussoliniju predstavko tiska ter nato obširno poročilo predsedniku vlade. Ob 2 popoldne je Mussolini odšel v fašistični dom, kjer je imel velik sprejem. V teku današnjega popoldneva je pregledal luške objekte in dela, obiskal Pompej in Herculaneum. Jutri popoldne bo otvoril novo vojašnico fašistične milice in dve šoli. Vsa dela za veliko fašistično skupino, ki se vrši jutri popoldne na Trgu Plebiscita, so končana. Na skupščini bo imel Mussolini velik govor, v katerem bo podal zbranim dosežke uspeha fašizma ter dal direktive za bodočo fašistično politiko.

Vstaja na Cipru udušena

Grške simpatije s prebivalstvom otoka

London, 24. okt. AA. Iz Nikozije na otoku Cipru poročajo, da so včeraj v mesto danes popoldne vojaške čete ter aretirale pet glavnih varoščiteljev neredov. Prijete osebe so poslali v Larnako ter jih zaprli na angleški vojni ladji, ki se nahaja v omenjenem pristanišču. Letotako so odvedli nadškofa Kitiuma na vojno ladjo. Stanje na otoku je zdaj mirno. Oblasti so včeraj sklenile izvršiti te aretacije, ker je to bistveni pogoj za vzdrževanje reda in miru na otoku. Britski kontraadmiral je dovolil, da zadržijo jetnike na neki križarki, dokler jih z drugim parnikom ne odpeljejo v inozemstvo. V toku včerajšnjega dneva so izkrcali več oddelkov pehote v luki Limasol, Larnaki, Famagusti in Pafosu. Na otoku se je spustilo tudi šest letal z vojniki.

Atene, 24. okt. tg. Glasovi za samoodločbo prebivalcev Cipra se množijo. Tudi grški listi, ki stojijo za vlado, zahtevajo sedaj, da Anglija Cipru dovoli samoodločbo. Četudi bo tudi Anglija zaenkrat še zadržala prosto voljo prebivalcev otoka in sedaj skušala odgoditi ljudsko glasovanje, se to ne bo zgodilo za vedno. Listi opozicije pa ogorčeno odklanjajo Venizelosove izjave in rotijo ciprške prebivalce, naj ostanejo trdni, ker je svetovno mnenje z njimi. Dasi je grška vlada prepovedala vse manifestacije, mirjo na vse strani letake s proklamacijami na narod. Liga rezervnih častnikov, veterani in študentov je poslala na otok Ciper sporočila svojih simpatij.

Japonski protipredlog odklonjen

Zasedanje Sveta ZN odloženo do 16. novembra

Zeneva, 24. okt. AA. Na današnji seji Sveta Društva narodov je zastopnik Kitajske izjavil, da njegova vlada sprejme predlagano resolucijo Sveta. Japonski delegat pa je predložil protinacrt resolucije. Pristavil je, da končnega odgovora glede izpraznitve zasedenega ozemlja ne more precizirati in da zlasti ne more navesti določenega časa izpraznitve, dokler Kitajska ne izda primerljivih ukrepov za varnost Japoncev v Mandžuriji in na Kitajskem.

Zeneva, 24. okt. tg. Svet Zveze narodov je na današnji popoldanski seji po ponovni japonski izjavi odklonil resolucijo japonskega delegata, ki je sam glasoval zanj. Glasovanje o resoluciji predsednika Sveta Zveze narodov Brianda pa se je izvršilo poimenoma in je za to resolucijo glasovalo 13 članov, proti pa samo japonski delegat. To resolucijo pa se je sklenilo samo odgoditev do 16. novembra, ker bi sicer vsebina ostalega predloga zahtevala soglasnost. Kljub temu je Bri-

and izrazil upanje, da bo ponovno podana izjava japonskega delegata, po kateri Japonska niti nima nobenega namena zavajevanja niti ne začeti vojne in je pripravljena spoštovati teritorialno integriteto Kitajske, ohranila svojo vrednost. Dalje je izrazil upanje, da bo Japonska do 16. novembra z dejstvi dokazala svetu in Zvezi narodov, da je resno mislila, umakniti svoje čete iz Mandžurije.

Kitajska edina

Paris, 24. okt. AA. Po poročilu iz Nankinga je nacionalistična stranka Kitajske razglasila, da jo bil med Nankingom in Kantonom sklenjen sporazum. Predsednik skupne nacionalne vlade bo Čangčaj. Zunanje ministrstvo bo vodil Evgen Cen, general Čankajšek pa postane vrhovni poveljnik vseh vojaških sil.

Nova nacionalna vlada bo sklenila s Sovjetsko Rusijo pogodbo o mandžurskem vprašanju.

Občni zbor privileg. izvozne družbe

Belgrad, 24. okt. I. Danes popoldne se je vršil prvi redni letni občni zbor »Privilegirane družbe za izvoz«. Delegati so prišli iz vseh krajev države. Občnemu zboru je predsedoval predsednik Matejič, belgrajski industrijalec. V svojem govoru je predsednik poudarjal blagoslov te ustanove, ki je bila ustanovljena šele pred letom dni na inicijativno vlade in s pomočjo Glavne zveze zemljedeljskega hlapca. Naš kmet je imel od nje velike koristi, ker je z njeno pomočjo mogel doseči inozemske tržnice. Letošnje poslovanje te ustanove je bilo postavljeno nekoliko na drugo podlago, odkar je vlada podpisala zakon o žitnem monopolu in pravilnik o nakupu in razprodaji žita. Privilegirana družba za izvoz zaenkrat še nima natančnega pregleda svojih poslov, toda pričepa je, da bo količina žita, prodana do nove žetve, dosegla prodajno količino lanskega leta. V tem novem delokrogu je bila družba podvržena kontroli državnih oblasti. Nocojsnja »Pravda« pristavlja na koncu svojega poročila o občnem zboru sledeče: Ne sme se trditi, da delničarji niso bili zadovoljni s poročilom, katero jim je predložil osrednji odbor. Blagajna je izkazala v postavki dohodkov 334.589.074 Din, v postavki izdatkov pa 334.390.587 dinarjev. Račun domačih dolžnikov znaša 509 milijonov 645.715 Din. Inozemski komitenti znašajo 152.068.822 Din. Inozemski dohodki 493.052.324 dinarjev. Z začetno glavnico 15 milijonov Din je družba začela poslovati najprej v celem podunavskem bazenu. Ako primerjamo začetke s sedanjim stanjem, se mora priznati, da je družba vršila uspešno nalogo z velikimi napori in dosegla lepe rezultate.

ličnih tipov na istem falzifikatu. Številke na falzifikatu so ožje kakor na pravem bankovcu, kjer so širše in bolj ovalne. Karakteristična je številka sedem, katere zgornji del je na falzifikatu horizontalen, pri pravi pa zavrt.

4. Pri posrednih falzifikatih se vidijo na narobe strani v belem krogu vodnega tiska z leve strani okvirja blede črte okvirja vodnega tiska, nastalih zaradi strojnega odtisa.

Zagreb, 24. okt. I. Snoči je bila seja finančnega odbora mestnega načelstva, na kateri je bilo sklenjeno, da se mestnim uslužbencem znižajo draginjske doklade za 7%.

Popravljamo!

Ljubljana, 25. okt.

V naši včerajšnji številki smo priobčili daljši članek o pregledovanju v Ljubljano uvoženega mleka, kjer smo med drugim pisali, da je bilo kupljeno od vsakega uvoznika pol litra mleka, ki naj služi kot vzorec za ugotovitev kakovosti. Danes pa smo prejeli od več mlekaric popravke, da jim mleko ni bilo plačano in so obenem prosile, da naš članek v toliko popravimo.

Dunajska vremenska napoved: Tekom nedelje je pričakovati padca temperature, kratkih neviht in spremenljivih vetrov. Morda se bo aem in tja tudi zjasnilo.

Rešimo otroka!

„Vrtec“ in „Angelček“ - ognjišče slovenske mladine

Ne jubilej častitljivega moža — jubilej lista, ki je po svoji formi kot papir mrtev in nem, po svojem vplivu kot duhovna, vrednota pa bolj glasen in živ kakor sto drugih jubilarov.

Sestdeset let! Več kot pol stoletja je »Vrtec« neustrudno oral brazde naše literature, več kot pol stoletja je vzgajal oblikovalce naše besede, našega duha in vse polno jih je vzgojil. Levstik, Murn, Kette, Zupancič, Finžgar... Sestdeset let je bil naš mladinski klicar vsega lepega in svetlega, klicar ljubezni do rodne grude, do materinega jezika, do Boga.

Zdaj stopa v mo in šestdeseto leto svojega plodnega poslanstva — in je še vedno svež in klen. Nove brazde bo oral, novo seme bo sejal, novim dnevom bo zorel in novim rokam rodil sadove svojega tihega, jasnega stremljenja.

Ob tej šestdesetletnici se pač spodobi, da se opomnimo treh mož. Prvega, ker je našega »jubilara« v življenje prikalil, drugega, ki je po njem začelo delo nadaljeval in tretjega, ki je bil dolgo vrsto let najmlajši prijatelj in najljubeznivejši prijatelj naše mladine.

Rvni teh mož je učitelj Ivan Tomičič, ki je leta 1871 vso revščino tedanje mladinske literature obogatil s prvo številko »Vrtca« in ki jo je — radi pomanjkanja sotrudnikov — pisal po večini sam. Drugi teh mož je: Anton Kržič, ki je uredništvo »Vrtca« prevzel leta 1894 in dosegel, kar ni mogel doseči prvi: pridobil je listu dobrih sotrudnikov in postavil mladinskemu slovetu temelj, na katerem je začelo rasti in prviti. Tretji mož pa je gosp. kanonik Vole, ki je urejeval lista »Vrtec« in »Angelček« prav do »Vrtčeve« šestdesetletnice in nato oddal truda, odgovornosti in zaslug polno delo mlajšim rokam.

Gospod kanonik Vole je razgovor odklonil z motivacijo: »Tiho sem delal in tiho hočem oditi. Nam starim je ostala samo preteklost — mlajši naj izpovedo, kar jim na srcu leži.« Zato vsega tega, kar bi nam gospod kanonik o »stoletju otroka« in mladinski literaturi povedati mogel in znal — v seriji teh razgovorov, žal, ne bo.

Razgovor z novim gosp. urednikom »Vrtca« in »Angelčka« katehetom Lavričem, bivšim urednikom »Orliča«, »Vrabiča«, »Cveta« in »Kresa«.

1. Sprejeli ste, gospod urednik, po Vašem predniku nevhvaležno in odgovornosti polno dediščino — urejevanje »Vrtca« in »Angelčka«. V koliko se bo Vaš način urejevanja razlikoval od urejevanja prejšnjega urednika?

Gospod Kunec — zakaj bi bili Kunčič, ko imate leta — dediščina je hvaležna, ampak odgovornost je velika, ko morate v mlado njivo sejati zdravo seme, ki mora biti katoliško in slovensko. Urejeval pa bom list tako, kakor so ga urejevali moji velezaslužni predniki. — Lista morata biti ognjišče slovenske mladine in vrt, kjer mlade moči prvič poizkusijo tajnost lepote in usvajanja in uživajo svojo prvo »pesniško slavo« kjer koke-tirajo mladi talenti z zvočnimi psevdonimi, kakor je povedal Pregelj ob »Vrtčevi« petdesetletnici. Vsi naši veliki besedniki so se rodili in vzgajali v »Vrtcu«. Kar »Vrtec« pogledite, iz leta 1920! Mladim talentom bom na stečaj odprl vrata.

Pa vi mislite bolj, kako bom urejeval list po vsebini. »Vrtec« ostane, kar je bil. »Angelčka« bom pa polagoma umeril bolj na versko plat. Ne sicer tako, da bi prinášal pridigice, marveč tako, da bo v obliki povestice, pravljice, legende, ali karkoli bolj razgibana verska struna. Mislim, da bo ta način najboljši. Za zunanjo obliko obeh listov se bom pa moral ravnati po sredstvih, ki jih bom imel na razpolago.

2. Ali mislite, da je »nov duh«, ki je po vojni zavladal v naših mlad. knjigah in listih, prikladen duševnemu obzoru otroka?

Nov duh, pravite, je zavladal po vojni v naših mlad. knjigah in listih. Gospod, duh je eden ter isti, le okolica se spreminja po svojem dobrem in slabem nagnenju, ki vpliva na delovanje duha. Dvojje je karakteristično za sedanjost: tehnika in urejanje družbe — socialnost. Da bi šli mladinski listi preko teh dveh dejstev, tega uvideni urednik nikdar ne bo dopustil. Urednik mladinskega lista mora upoštevati vse, kar otrok vidi in sliši in čuti, ali drugače povedano, urednik se mora izzeti v otrokovo miselnost, postati mora tako rekoč sam otrok, da mu more vse nove duhovne smeri in tehnične pridobitve po njegovo povedati. Potem šele postane »nov duh« prikladen duševnemu obzoru otroka. Kakor hitro pa bi urednik dajal otrokom zgolj tehniko ali zgolj popisovanje družbe, bi vzgojil enostranske in pristranske ljudi. Pot, na katero stopim, kadar izbiram primerne stvari za list, je drevo, kjer lepo po vrsti rastejo drevesa raznih pridobitev sedanjosti in kjer moram utrpati sad, ki je užiten za mlade čitatelje in prikladen njihovemu duševnemu obzoru.

3. Katere mladinske pisatelje najbolj uvažujete in katere mladinske knjige so Vam najbolj pri srcu?

Vidite, na to vprašanje je za urednika zelo težko odgovoriti, ker bi bila povsem gotovo zamera, ko bi vam jih začel naštevati. Povem vam samo to, da uvažujem pisatelja, ki napiše reč tako, da otroka prime: pesem prebere enkrat, dvakrat in jo zna na pamet, o povesti pa vedno govori, izprašuje, svoje dodaja, razlaga. Poglejte Levstika! Tiste njegove pesmi »Psiček laja hov, hov, hov«, itd. — še danes jih znam na pamet in otroci v prvem razredu tudi. In Zupancič in njegov Ciciban? Hej, kakšen »fej, fuji« je po razredu, če kdo ni umil!

4. Ali mislite, da otroške priloge, ki so jih v zadnjih letih uvedli skorajda vsi dnevniki in tedniki, kvarno vplivajo na število naročnikov Vaših dveh mesečnikov? Kako sodite o vrednosti teh časopisnih prilog in kateri način urejevanja pri taistih se Vam zdi najbolj posrečen in primeren za naš čas?

Po mojem mnenju te priloge prav malo vplivajo na število naših naročnikov. Vrednost teh prilog na sodim bolj po reklamni tarifi, naj si jim ne odrekam umetniškega hotenja. Vsak list si hoče s temi prilogami vzgojiti bodoče — naročnike. Mislim, da se nisem dosti zmotil.

5. Ali se strinjate z izjavljanji, ki jih je preteklo nedeležo v »Slovencu« k posameznim vprašanjem nanizal urednik publikacij »Mlad. Matice« in »Našega roda«, gosp. Josip Ribičič? Opozarjam Vas posebno na poglavji pod št. 7 in 8, v katerih je na kritično rešeto zajeta vsa problematika sodobnega vzgojeslovja in dušeslovja otroka.

»Stoletje otroka«? Je žgoča ironija in fraza. Oprostite, da vam čisto odkrito povem: čas, v katerem živimo, je stoletje grobega materializma. Ta skrb za otroka ni nič drugega kakor plahta, ki naj pokrije vse tiste izrodek, ki jih naštevate pod 7. vprašanjem in oklepaju. Kdor more umeti, naj ume. Saj poznate tisto »primite tatu«. Jaso je, da morajo tudi te prilike najti odmev v mladinskih listih, da čitateljske pripravi, ko pride ura obiskanja.

Zmagovit pohod tehnike in socialno gibanje pa sodi vsak po svojem svetovnem nazoru, ki jih je pa toliko, kolikor je ved. Proti katolicizmu se čestokrat govori in piše, da nas bo veda rešila vseh bed in stisk, telesnih in duševnih. Pa jim je zaklinal katoliški znanstvenik: »Katera veda pa?« in jim je naštel stotine ved, ki se med seboj pobijajo na življenje in smrt. Za »Vrtec« in »Angelček« odloča v teh vprašanjih nazor, ki je preizkušen v tisočletjih, ki je star in vedno mlad, ki vedno išče pota in sredstva, da vzgoji otroke za poslednji namen — Bogu služiti.

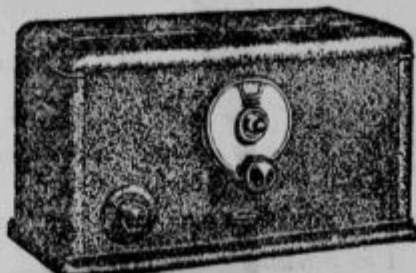
Mirko Kunčič

Novi komandanti divizij

Belgrad, 24. oktobra. I. Za pomočnika poveljnika III. armadne oblasti je postavljen divizijski general Obradović Radovan, za vršilca poveljnika inženjerje generalstabi brigadni general Veselinović Jovan, bivši ljubljanski divizionar. Za vršilca dolžnosti poveljnika drinske divizijske oblasti je postavljen pehotni brigadni general Stanković Aleksander, za vršilca dolžnosti poveljnika du-navske divizijske oblasti generalstabi brigadni general Hristić Nikolaj, za vršilca dolžnosti poveljnika vrbanske divizijske oblasti je postavljen generalstabi brigadni general Nedeljković Peter, za vršilca dolžnosti poveljnika savske divizijske oblasti generalstabi brigadni general Bodi Mihael, za vršilca dolžnosti poveljnika II. konjeniške divizije, konjeniški brigadni general Mitković Dragoslav, za načelnika prometnega oddelka glavnega generalstaba, general stabi brigadni general Brašić Ilija, za vršilca načelnika gospodarskega oddelka ministrstva vojske in mornarice, in-tendantki brigadni general Ristić Stanoje, za višjega etalnega vojnega profesorja III. razreda Radivoj Nenadović, za nižjega etalnega vojnega profesorja I. razreda Ninić Božidar, Marković Drago-ljub, Perić Aleksander, za vršilca dolžnosti povelj-nika 233. letalske skupine VII. letalskega polka kapetan I. razreda Gradišnik Ferdinand, za vršilca dolžnosti poveljnika aerodroma I. letalskega polka, letalski kapetan I. razreda Kos Erich, za vršil-ca dolžnosti poveljnika tehničnega parka II. letal-skega polka, letalski kapetan I. razreda Šandor Vladimir, za referenta sanitetnega poveljstva I. armadne oblasti sanitetni polkovnik dr. Kobalj Rudolf, za vršilca dolžnosti šefa oddelka stalne vojne bolnišnice III. armadne oblasti sanitetni kapetan dr. Kauf Jakob, za vršilca dolžnosti povelj-nika vojne ladje »Dalmacija« kapetan fregate Pre-radović Ivan, za vršilca dolžnosti poveljnika Bojne ladje »Krka« kapetan korvete Kober Ivan, za po-veljnika monitorja »Sava« kapetan korvete Ma-tevž Marušić, za vršilca dolžnosti poveljnika tor-pedovke »C-3« poročnik bojne ladje I. razreda Ahlin Joža.

Razrešeni so dosedajni dolžnosti: komanant vojne ladje »Galeb« kapetan korvete Kovaček Bal-tazar, poveljnik monitorja »Drava« poročnik vojne ladje I. razreda Debevc Anton.

ZAMENJAMO

Vaš rabljeni baterijski apa-rat za novo tipo za popolen priključek na električni tok, proti zmernemu doplačilu, ki ga je možno plačati tudi v obrokih

Zahtevajte takoj ponudbe z navedbo aparata, ki ga hočete zamenjati

RADIO LJUBLJANA
MIKLOŠIČEVA CESTA 5

Ponarejeni tisočdinarski bankovci

Belgrad, 24. okt. AA. Narodna banka kralje-vine Jugoslavije sporoča, da so ugotovili več falzifi-ciranih bankovcev po tisoč dinarjev stalne bankine izdaje z dne 30. novembra 1920. Po dosednji pre-iskavi, ki se vodi še nadalje, je falzifikate spoznati po teh-le znakih:

1. Papir, na katerem so tiskani falzifikati, je gladek in ne popolnoma bel, kakor pri pravih ban-kovcih, ter nekoliko debelejši. Vodni tisk (filigram) se na falzifikatu vidi zelo slabo ter je napravljen mehaničnim potom, kar se vidi, če se bankovec drži horizontalno ter gleda proti luči. Pri tem se vidijo nestrane odtisa oglašena.

2. Rdeča barva na nekaterih krajih ne pokriva ornameta (iku) in je na nekaterih krajih močnejša kot na pravem bankovcu. Modra barva je bledejša in črte so debelejšje. Pri tonu v sredini, številki 1000 pri cervki, pri nebu nad oračem ter nad vsemi štiri-mi mesti je rumena barva precej močnejša kot na pravih bankovcih. Temna barva črt na telesu konja so debelejšje in podajajo zaokroženije oblike konja, medtem ko na originalu zaradi tenkih gravi-ranih točkastih črt stoje, pokrivajo vrat in grudi, kažejo bolj na belega konja z več mišicami.

3. Črne kontrolne številke in črke v gornjem in spodnjem delu na licu falzifikata niso istega tipa kakor na pravem bankovcu, kjer sta dve isti šte-vilki vedno enaki. Številke so tiskane iz dveh ras-

Ljubljana Praznik Kristusa Kralja

V sedanjih demokratičnih časih se utegne kdo spotikovati nad kraljevim naslovom Kristusa. In prav sedanja doba, ki doživlja tako hitre spremembe in zmede na političnem, socialnem in verskem polju, nujno rabi Kristusa Kralja, ki je močan in najvišji vodnik. Mogočno doni njegova vekotrajna postava zgrajena na močno ekalo božjih in cerkvenih zapovedi. Nič manj odločne so njegove besede: »Nebo in zemlja bosta prešla, a moje kraljestvo ne bo prešlo!« Verske in prosvetne organizacije prav v tem času iščejo močnih, globokih temeljev svojemu delu. To nam pričajo tudi ljubljanska prosvetna društva in njihovi mladinski krožki.

V strnjenih vrstah pristopijo k mizi Gospodovi člani mladinskih krožkov ljubljanskih prosvet. Zbera se v Trnovem, kjer imajo ob 8 sv. maši s skupnim obhajilom. Zastopniki vseh verskih in prosvetnih ter karitativnih organizacij pa se udeležijo ob pol 10 slovesne službe božje, katero bo imel prevzvišeni gospod knezoškof dr. Gregorij Rožman. Po sv. maši bo slovesna posvetitev Presv. Sreca.

Zvečer ob 6 se zbera moške in mladeniči v stolni cerkvi k večerni slovesnosti. Stolni prid-

gar kanonik dr. M. Opeka bo imel za nje tozadeven nagovor. Po govoru večernice.

Kot zaključek celodnevne proslave Kristusa Kralja pa se vrši ob 8 zvečer v veliki dvorani Uniona

proslava 700 letnice sv. Antona

s sledečim sporedom: 1. Inno Pontificio (koračnica). 2. P. Krizostom Sekovanič, OFM: Svetniku vesoljnega sveta (deklamacija). 3. P. Hugolin Sattner, OFM: Pesem mladine padovanskemu svetniku. (Poje otroški zbor.) 4. P. Krizostom Sekovanič, OFM: »Moja pisana žoga« (deklamacija). 5. Hackenberger: Kristusu Kralju na višavi (godba). 6. Dr. p. Roman Tominec, OFM: Življenje in delo sv. Antona Padovanskega. Predavanje s skiptičnimi slikami. 7. P. Krizostom Sekovanič, OFM: »Naša trdnjava«. Otroški prizorček s petjem. (Peveke točke uglašil p. Frančišek Ačko, OFM.)

Prepričani smo, da bodo dan, ki je največji praznik katoliških organizacij, vsi člani in članice, ki pripadajo k tem organizacijam, s svojo udeležbo na omenjenih slavnostih kar najbolj vidno po-častili.

Ljubljanski zdravniki v Osrednjih mlekarnah

Ljubljana, 24. oktobra.

Ze v današnjem »Slovenec« smo poročali, da so včeraj na ljubljanskih mitnicah odvzemali mleko vsem uvoznikom, ki uvažajo mleko na ljubljanski trg oz. svojim strankam. Higijenski zavod vrši včeraj in danes preiskavo najrazličnejših vzorcev vzeti na mitnicah in bo rezultate odstopil tržnemu nadzorstvu, ki bo na podlagi teh obvestil javnost kakšno mleko dobivamo v Ljubljano. Isti dan pa so si ljubljanski zdravniki, člani Slovenskega zdravniškega društva ogledali moderne in higijenske naprave v Osrednjih mlekarnah, ki jamčijo za kakovost, čistost in higijensko mleka, ki ga dobavljajo Osrednje mlekarne.

Sicer je že higijenski zavod po temeljitom ogledu priznal Osrednjim mlekarnam, da so edino tovrstno podjetje, ki more dobavljati v vsakem oziru neoporečno mleko, tako glede na množino maščobe in absolutno uničenje bakterij. Biorizi-

rano mleko Osrednjih mlekaru se namreč lahko brez skrbi uživa surovo in se tudi v času, ki pride v poštev za uporabo v gospodinjstvu, ne zasiri. Zdravniki so si ogledali delovanje modernega biorizicijskega stroja in se tudi s praktičnimi poskusi na vzorcih mleka prepričali, da je mleko, ki je šlo skozi biorizicijsko napravo, najboljše in najbolj zdravo mleko, kar ga doslej moremo dobiti v Ljubljani. Podali so izredno laskavo priznanje o delovanju Osrednjih mlekaru in navdušeni nad higijenskim obratom sklenili, da bodo povsod priporočali mleko Osrednjih mlekaru, ki v naši mlekarski industriji stoji daleko na prvem mestu.

Zanimivo bo primerjati rezultate preiskave Higijenskega zavoda o mleku Osrednjih mlekaru in o mleku, ki ga dobavljajo ostali večinoma podeželski uvozniki v mesto. Ko bodo preiskave zaključene, bomo o njihovih rezultatih obširneje poročali.

Občni zbor odvetniške zbornice

Ljubljana, 24. oktobra.

Danes popoldne se je vršil v sodni palači občni zbor Odvetniške zbornice. Občni zbor je vodil poslednjič podpredsednik dr. Žirovnik, zapisnikar pa je bil dr. Lovrenčič. Občnega zbora se je udeležilo 44 odvetnikov iz vseh krajev banovine. Prebitana so bila poročila o poslovanju odbora in disciplinarnega sveta. Poročila so bila soglasno sprejeta z dostavkom, naj se volira 30.000 Din podpor-nemu skladu Odvetniške zbornice. Sledile so volitve, pri katerih je bil izvoljen za predsednika dr. Žirovnik, za podpredsednika dr. Rudolf Krivic, za odbornika pa dr. Ferdo Müller iz Maribora. Vsi člani disciplinarnega sveta, ki so izstopili, so bili ponovno izvoljeni, razen dr. Hacinca, ki je izvolitev odklonil in je bil mesto njega izvoljen dr. Žužek. V komisijo za odvetniški izpit je bil izvoljenih sedem dosedanjih članov, mesto dr. Kuhlja, ki je izvolitev odklonil, pa je bil izvoljen dr. Juro Adlešič. Z poročila posnemamo, da je v naši banovini 250 odvetnikov in 61 odvetniških pripravnikov. Zadnje leto je zbornica določila v Ljubljani 143 krat zastopstvo revnih, v Mariboru 81 krat, v Celju 54 krat in v Novem mestu 44 krat. V kazenskih razpravah so sodišča sama imenovala brezplačne branilce.

Plašče

katero sem imela razstavljene na velesojmu, se je splošno govorilo, da so dunajski izdelki, in to samo zato, ker je od Slovencev navada, kar je lepo — je iz drugih držav — Vam povem, da se tudi v Ljubljani kaj lepega napravi, in to v

trgovini I. Tomšič

Šv. Petra cesta 38 Sv. Petra cesta 38

Nudim vam veliko zalogo plaščev, oblek, predpasnikov, spodnjega perila, moških srajc in halje za trgovino. — Dobite pa tudi vse vrste manufakturne in modnega blaga. — Ako vam ni po volji, vam takoj izgotovimo po vašem okusu. Ker delam v lastnem lokalu in v lastni režiji, vam zmorem nuditi najnižje cene brez konkurence. OGLEJTE SI CENE!

Kaj bo danes

Stolnica: Ob pol 10. Pontifikalna služba božja knezoškofa dr. Rožmana in posvetitev presv. Sreca. Unionska dvorana: Proslava Kristusa Kralja. Govori p. dr. Roman Tominec. Skiptične slike. Ob 8 zvečer.

Drama: »Veste. Ljudska predstava po znanih cenah. Izven.

Opera: Ob 3 popoldne. »Oj ta prešmentana ljubezen«. Opereta. Ljudska predstava po znanih cenah. Izven. Ob 8 zvečer: »Eugenij Onegin«. Ljudska predstava po znanih cenah. Izven.

Palača »Grafikec«: Otvoritev doma grafikov s koncertom. Ob 9 popoldne.

Velesojmu: Otvoritev razstave sadja. Kino Vič-Glince: Ob 4, 6 in 8 »Padli angeli.

Drama.

KAJ BO JUTRI?

Drama: »Takšna je prava«. Red B.

Opera: Zaprtja.

Sadna razstava na velesojmu. Nočno službo imajo lekarne: V nedeljo: Dr. Piccoli, Dunajska cesta 6 in hr. Bakarič, Sv. Jakoba trg 9; v ponedeljek: mr. Bahovec, Kongresni trg 12, mr. Uštar, Sv. Petra cesta 78 in mr. Hočevar, Celovška cesta 34 (Ljubljana VII).

DRAGO GORUP & CO.
LJUBLJANA - MIKLOŠIČEVA C. 16

ENGROS — ENDETAIL

KONFEKCIJA DAMSKA IN MOŠKA
PO NAJNOVEJŠIH MODELIH —

tečaj je, kolikor je mogoče presoditi, popolnoma uspel, ker se je javilo 18 projektantov. Načrte bodo odprli v ponedeljek 26. t. m. v Ljubljani.

○ Vstopnice za današnje slovesnost ob 700 letnici sv. Antona Padovanskega, ki bo v ob 8 zvečer v veliki dvorani Uniona, se prodajajo od 11 do 12 v Prosvetni zvezi, Miklošičeva cesta 5, zvečer pa od 7 dalje ob vstopu v velike dvorane.

○ Peveem »Ljubljane!« Vaja celotnega pevskega zbora bo v ponedeljek 26. oktobra ob 8 zvečer v beli dvorani Uniona. Vsi in točno! Pevovodja.

○ Razstava »Amerike« Božidarja Jakca je podaljšana radi izrednega obiska do nedelje. V nedeljo ob 11. dop. je zadnje vodstvo.

○ Proslava češkoslovaškega narodnega praznika se vrši v torek, dne 27. oktobra t. l. ob 20. v operi slavnostna predstava »Lucerna« po ljudskih cenah. — Vabimo vse članstvo in prijatelje češkoslovaško-jugoslovaške vzajemnosti k polnoštevilni udeležbi. — Jugoslovaško-češkoslovaška liga, Češkoslovaška Obec v Ljubljani.

○ Prosvetno društvo Krakovo-Trnovo v Ljubljani obvešča vse člane, da se vrši redni občni zbor prosvetnega društva dne 28. oktobra t. l. v društvenem domu, Korunova ul. 4 ob 8 zvečer z običajnim dnevnim redom. Prosimo člane, da se obnega zbora udeležijo polnoštevilno. — Odbor.

○ Važno tudi za Ljubljano. Včeraj smo poročali o požaru v Pašičevem, kjer je v kinu izbruhnila velika panika. Ob tej priložnosti bi si dovolili opozoriti oblasti na splošno znano dejstvo, da razmere v ljubljanskih kinematografih nikakor ne odgovarjajo sodobnim varnostnim predpisom proti požaru in da slične katastrofe niso izključene tudi pri nas. Pred časom, ko je izbruhnil požar v kinu »Ljubljanski dvor« smo že opozorili oblasti na to, zlasti smo zahtevali, da se napravi red v kinu »Matica«, kjer je na pr. operaterska kabina mnogo preblizu nekaterim sedežem, pa tudi izhodi so v tem kinu nezadostni. Tedaj se je res vršil nekak komisijoneli ogled, ostalo pa je vse pri starem. Prav bi bilo, da se v tem oziru napravi red, da ne bo prepozno. Varnost občinstva je prva in za to mora biti v prvi vrsti preskrbljeno!

○ Za 20% nižji mestni proračun Poročali smo že, da bo letošnji proračun znatno nižji od lanskega, ker zaradi gospodarske krize peša davčna moč prebivalstva. Mestno načelstvo je za sestavo proračuna poslalo vsem pristojnim uradom in mestnim podjetjem okrožnico, v kateri jim naroča najstrožjo varčnost ter zahteva, da se proračun za prihodnje leto zniža pri izdatkih povsod za 20%. Res je, da so bili dosedaj mestni proračuni za naše razmere visoki. Zato bo mestni občini, če bo le količjak volje, prav lahko doseči znižanje mestnega proračuna v takem razmerju. Povsod se bo dalo varčevati, samo v eni stvari bo šlo prav težko, namreč v proračunu za socialno skrbstvo. Tam bo zelo težko doseči kakšno znižanje, ker potrebe niso padle, temveč nasprotno čimdalje bolj naraščajo, če pa raste beda, so seveda tudi socialne potrebe večje. Varčnost v izdatku za socialno skrbstvo bo torej nemogoča. Pač pa pričakujemo, da v letošnjem proračunu ne bo izdatkov za nabavo raznih osebnih avtomobilov, da se bodo reprezentacijski stroški znižali na minimum in prav tako tudi vsi stvarni izdatki.

○ Na kaj vse pridejo zlikovci. Policija je včeraj aretirala nekega Franca K. zaradi postopanja. Pri preiskavi pa je našla pri njem neke listine, ki so ji dale misliti. Izkazalo se je namreč,

Na potovanjih, pri sportu in igri NIVEA - CREME - OLJE

Ker vsebujeta Nivea-Creme in Nivea-Olje Eucerit, ki je soroden koži in ki ga nima nobeno drugo sredstvo za gojitev kože, prepojita kožo globoko in popolnoma ter jo okrepi in hranita. Tako varujete svojo kožo pred vremenskimi nevarnostmi, Vaša polt ostane mladostno sveža in mehka. Dobili boste zelo zdrav, sijajno porjavel videz, kakršnega imajo sportniki.

Nivea-Creme: Din 5.00—22.00. Nivea-Olje: Din 25.00, 35.00

Jugosi. P. Beiersdorf & Co. d. s. o. i., Maribor

močno krvavela. V bolnišnici se je nekoliko zavedla in povedala svoje osebne podatke. Je 71-letna Marija Sturm, zasebnica, stanujoča na Gospodarski cesti 10 in je pristojna v Ljubljano. Nerešča se je zgodila radi tega, ker je žena preko-račila progno, ni pa opazila, da se bliža tramvaj in je tudi voznišča, ker je naglušna, signale, ki jih je dajal voznik. Voznik je sicer hotel voz ustaviti, vendar pa je bil voz že preblizu žene, tako, da nereshe ni bilo možno preprečiti. Žena je ranjena na desni strani glave in ima prebito kost. Njeno stanje je zelo nevarno.

Zimske suknje, obleke in vsa druga oblačila za gospode in deco nudi v največji izbiri J. Maček, Ljubljana, Aleksandrova cesta 12

○ Moške, mladeniči mesta Ljubljane! Praznik Kristusa Kralja praznujete s skupno pobožnostjo drevi ob 6 v stolnici. Pridiguje stolni pridigar gospod kanonik dr. M. Opeka. Po govoru se pred izpostavljenim sv. R. T. posvetite Kristusu-Kralju. — Moške, mladeniči! Prihitite na klic svojih dušnih pastirjev, da skupno posvetite Kristusu-Kralju svoje delo, svoje življenje! — Ljubljanski župniki.

○ Socialni dan v Salezijanskem mladinskem domu na Kodeljevem se ne bo vršil.

○ Fantovski krožek v Salez. mlad. domu na Kodeljevem se udeležijo danes pobožnosti za moše in mladeniče v stolnici.

○ Pastoralna konferenca za mesto Ljubljano ne bo 4. nov. kakor je bilo objavljeno, temveč bo v sredo, 28. oktobra ob 3 popoldne v škof. duh. semenišču. — Arhidiacon.

○ Načrti za novi kolodvor. Mestna občina je sporazumno s generalnim ravnanjem državnih železnic razpisala natečaj za idejne načrte za novi kolodvor. Skupne nagrade znašajo 150.000 Din. Na-

da je fant podpisal nekega podjetnika in na ta način preselil urad za zavarovanje delavcev ter dvigal tam bolniško podporo, čeprav sam ni bil nikoli zavarovan in je povsem zdrav. Okrožni urad je oškodovan za čeden znesek.

ELEGANTNA DAMA

naroča obleke in plašče v ateljeu

Josip na Iglic, palača Viktorija

○ Ukradene smučke. Smo tik pred smučarsko sezono in smučarji željno čakajo prvega snega. Neki fantiči pa so prišli na misel, da za smučanje ni dovolj samo sneg, temveč tudi smučke. Kje jih dobiti, ko pa ni denarja? Šli so in se splazili v klet v Cimpermanovi ulici 3, kjer so bile lepe, 700 Din vredne smučke, last Franceta Puca, ter jih ukradli. Neka soseda je fantiče opazila, ko so stikali po kleti. Ukradenec sam in policija pa sedaj iščeta tatinske dečke in ukradene smučke.

Primarij

Dr. med. VALENTIN MERŠOL

Tel. 23-95 je začel ordinirati Tel. 23-95

v Ljubljani Beethovnova ul. 15

od 11—12 dop. in od 3—4 popoldne

Za razkuževanje — SANITOL!

V vseh lekarnah in drogerijah.

»CHEMOTECNA«, družba z o. z. — Ljubljana, Mestni trg 10 (na dvorišču tv. A. & E. Skaberne).

○ Dobro in poceni nogavice dobite pri Ferdo Kobald, Miklošičeva cesta, palača »Grafika«.

○ Botot, glavno zastopstvo Vlado Turk, Strelška 24, telefon 2304.

○ Nagrobne spomenike v najmodernejših oblikah vam nudi najceneje kamnoseško kiparsko podjetje Franjo Kunovar, pokopališče Sveti Križ, Ljubljana. — Telefon št. 27-87.

○ Na angleški način pere in svetlo ilka ovrtnike, da se kravata lahko zaveže. Kemično čisti obleke šimene. Kolodvorska 8.

○ Vsa krznarska dela izvršuje točno in po solidnih cenah Mirko Krašnja, Wolfova 12.

Milijoni

in milijoni ljudi uporabljajo

že nad trideset let

po spodaj navedenih navodilih

Levjo-Mentol-Droždjenko

In blagoslovila
njen neprecenljiv
cudezni učinek

Pri revmatizmu trganju iš-

asu: boleča mesta vdrgniti.

Pri zobobolu: desne vdrgniti

in ustno duplino izpirati, grgrati.

Pri glavobolu, nervoznosti,

pomanjkanju spanja: čelo in cele

tele vdrgniti, ter vzeti zvečer

pred počitkom mlačno kopel s

dotatkom Levje Mentol-Droš

djenke.

Pri utrujenosti: masirati ce-

lotno telo.

Pri ledodnih boleznih: 14

kaplje na košček sladkorja.

Pri izpadanju las in prhaju

masaža glave.

Kot zobna voda itd.

Pri potenju pod pazduho, nog

rok a i celotnega telesa naj se

poteči deli jutraj in zvečer iz

mivajjo.

Levja-Mentol-Droždjenka

je prava samo v tu odtisnjeni in plombirani

ORIGINALNI STEKLENIČI

Zahtevajte izrecno

Levjo-Mentol-Droždjenko

ter odločno zavrnite vsako nadomestilo.

Levja-Mentol-Droždjenka

se dobi v vsaki drogeriji, lekarni in boljši trgovini

po 10—, 26— in 52— Din. Pazite se pred po-

naredbami.

Centralni biro:

LAVLJA MENTOL-DROŽDZENKA

Zagreb, Marulićev trg 5. — Telefon: 73-53

Konjice

Ob veliki udeležbi domačinov in okolčanov ka-kor tudi drugih znancev iz Avstrije se je vršil pretekli petek popoldne pogreb umrlega tovarnarja g. Lovrenca Lauricha. Pogreb je vodil g. arhidiacon Tovornik. Kako je bil rajni priljubljen pri vseh, je pokazala njegova zadnja pot. Za vse, kar je v življenju storil dobrega — in tega ni malo — mu bodi Bog milostni plačnik. Preostali pa naše sožalje!

Kolesarska nezgoda je doletela tukajšnjega odvetnika dr. Ervina Mejaka. Peljal se je s kolesom od Golice proti Konjicam po levi strani ceste. Nasproti mu je privozil neki fant pravilno po desni strani. Naenkrat sta oba treščila skupaj. Karambol je moral biti precej hud, ker je dr. Mejak padel s kolesa v travo. Obe kolesi sta ostali neopredelovani, samo kolesarja sta si malo pretresla kosti.

Slovenjgradec

Tukajšnja kmetijska podružnica je iz kabinet-ne pisarne prejela zahvalo za udanostni brzojavni pozdrav, ki ga je podružnica poslala kralju ob priložnosti velikega gospodarskega zborovanja 13. septembra.

Poroke. V Starem trgu se je poročil Martin Kešpret, uradni sluga v p., z gdnico Angelo Karner, hčerko posestnika v Gmajni. — V turistiški cerkvi na Urški gori se je 20. oktobra poročil Koržič Oto, knjigovodja tvrdke Sever v Stenjevci, z gdnico Iloz Harp, hčerko tukajšnjega zdravnika in navdušeno turistko. Obilo sreče!

500 krat na Urški gori. Ob priložnosti poroke svoje hčerke na Urški gori je imel dr. Harp govor, v katerem je povedal, da je bil na Urški gori že 500-krat. Dr. Harp je bil predsednik bivšega nemškega planinskega društva ter je on dal sezidati sedanjemu turistovski dom. Zato je tudi sedaj k poroki svoje hčerke nameril svoj korak na goro Urško.

KLOBUKE

jesenske no-vosti v raznih na novejših barvah in oblikah, ter razne športne klobuke in čepice v lepi izbiri dobite

v specialni trgovini klobukov

Mirko Bogataj, Ljubljana, Stari trg št. 14

Cene nizke Solidna postrežba

Sprejemajo se popravila

Ruše

Kam pa danes Rušani? Vsi na Finžgarjevo proslavo, ki jo priredi Kat. prosvetno društvo ob pol 20 v prenovljeni dvorani. Na sporedu je poleg petja in Finžgarjeve drame tudi govor o Finžgarju, ki ga bo govoril g. prof. dr. Ivan Dornik iz Maribora. Na evidenji!

Otroški vrtec, Marsikje ga že imajo. In tudi mi smo se odločili, da ga kmalu otvorimo. Saj vpisovanje je že končano. Priglasenih je že 72 otrok, 4- do 6-letnih. Žal, da so pripravljeni prostori tako majhni, da moramo vse 4-letne otroke odkloniti. Oni pa, ki bodo sprejeti, se bodo počutili prav domače v vrtec. Kako lepi so samo prostori, ki jih je poslikal g. Kašan iz Maribora. In tudi gospodična, ki jim je določena za vrtnarico, jim bo druga mama. Saj tudi stari ljudje pravijo, ko gledajo te lepe prostore: Ko bi bili še enkrat mladi!

Lovska nedelja. Kakor vsako leto, tako bodo tudi letos proslavili naši lovci svoj praznik na Smolniku današnji dan. Ob 10 bo radi tega na Smolniku sv. maša, potem pa se zbero lovci okrog vesele mize, da obudijo spomine na trenutke, ko so lovili ali čakali kje skriti divjega petelina. Srne in srnjaki ter drugi lovski živali pa bodo ta dan menda tudi praznovali, kajti na tak velik praznik se menda ne bo noben lovec opozabil in vzel puško in pesa seboj.

Zdravnica za splošne bolezni

Med. Univ. Dr. ZDENKA FIŠER

BLED Vidovdanska c. 12

Ordinira od 9—11 in 3—5

Dnevna kronika

Koledar

Nečelja, 25. oktobra: (22. pobinkošna nedelja). Kristus Kralj; Krizant in Darija, mučenca; Krišpin.
Ponedeljek, 26. oktobra: Evarist, papež muč.; Amand.

Osebnosti

== Še nekaj novih okrajnih kandidatov. Ljubljana, 24. okt. AA. Danes so bile potrjene telekandature v dravski banovini: Kojice: Goričar Maks, duhovnik in posestnik v Mozirju; namestnik Košir Anton, župan in član banskega sveta, Ziče. — Maribor-desni breg: Kirbiš Ivan, posestnik v Prepolah; namestnik Rajš Josip, posestnik v Spodnji Polskavi. — Ljubljana-okolica: Pavlič Pavel, tesarski mojster in posestnik v Mostah pri Ljubljani; namestnik Kušar Jakob, posestnik, Notranje Gorice, občina Brezovica. — Ptuj: Peček Franjo, posestnik v Cvetkovicu; namestnik Roje Ivan, posestnik v Ormožu.

== Akademski slikar Jaro Hilbert je odpotoval včeraj v Egipt, kjer bo zopet prevzel vodstvo elikarske akademije, ki jo je ustanovil pred leti.
== Šolska vest. G. Šolski upravitelj D. Rostohar se je moral v ljubljanski bolnišnici podvreči težki operaciji na slepiču, ki je hvala Bogu srečno izpadla. Izbornemu šolniku želimo skorajšnjega ozdravljenja. Za čas njegove bolezni upravlja njegove upraviteljske posle g. učitelj Jože Zupančič.
== Diplomiral je na Zeissovi visoki šoli za optika v Jeni g. Milovan Zajca, sin ljubljanskega optika g. Fr. P. Zajca. Iskreno častitamo.
== Izpit za zemljoknjižne uradnike so napravili pri višjem dež. sodišču v Ljubljani: Jože Božičko pri okr. sodišču v Ptuj (s prav dobrim uspehom), Anton Majcen, praktikant v Celju in Slaus Franc, praktikant v Novem mestu (z dobrim uspehom).

Popravila vsakovrstnih kipov, križev, okvirjev izvršuje

STANE VIDMAR
Ljubljana, Gallusovo nab. 33.

Prijeta „čarovnica“

Šoštanj, 23. oktobra.

Po Belih vodah, št. Vidu in Razboru se je že letošnje pomladi potikala „špolska čarovnica“, 44 letna Ana Dramelj. S pomočjo posebnih kart je napovedovala ljudem srečo pa tudi nesrečo, kakor so pač prilike nanesle. Lahkoverni ljudje so ji marsikje nasledili in ji znošili precejšnje vsote. Kadar pa ni šlo vse zlepa, je znala Ana tudi zagroziti. In ljudje so ji, boječ se, da bi jim ne napravila kakšne škode, dali kar je zahtevala. Ljudski strah je bil ponekod tako velik, da si je niti naznaniti niso upali. Junija letošnjega leta je pot prinesla Ano tudi k posestnici P. v Belih vodah. S kartami ji je odkrila vso njeno bodočnost, poleg tega pa je še uveljavila svoje tatinske zmožnosti: odnesla je razne obleke in perila. P. je zadevo prijavila orožništvu. Začel se je lov, a Ana jo je hitro pobričala drugam.

Pred par dnevi se je mudil v Sv. Florijanu po službenih opravkih komandir šoštanske postaje g. Mesesnel. Tu ga je neka kmetica opozorila, da so ljudje opazili žensko, ki prav eliči znani čarovnici Ani. Po vztrajnem zasledovanju in poizvedovanju se je komandirju posrečilo ujeti čarovnico v Razboru v neki lovski koči. Prignana je bila v Šoštanj, kjer so ji odkazali stanovanje v sodnijskem zaporu. Ana sicer krivdo odvrta, dokazi pa menda govore drugače. Bomo videli, kaj bodo odkrili iz časov njene čarovniške kariere.

Sadni sejem

25. - 27. oktobra 1931
na Ljubljanskem velesejmu

Ugoden nakup zdravega zimskega sadja

Zagonečen uboj

Ptuj, 24. okt.

V Varvaselu se je odigral v noči, 22. t. m. „goneten slučaj, ki je zelo razburil okoliško prebivalstvo in je ostal do danes nerazjasnjen. Pri Ivanu Pulko je bila 23-letna Katarina Kores, doma iz Zetala, za dekle. V četrtek se je okrog 10 zvečer odstranila radi nekega nujnega opravila, nazaj pa se ni povrnila. Naslednji dan so jo našli, ležečo v krvi, v bližini hiše nezvestno. Na glavi je imela nevarne rane, prizadejane s topim predmetom. Takoj so jo naložili na voz in jo odpeljali v bolnišnico v Ptuj. Tamkaj so jo skušali spraviti k zavesti, toda bilo je vse zaman. Danes je umrla, ne da bi se zavedla in povedala, kdo jo je napadel. Orožništvo je na delu, da izsledi napadalce in zve za vzrok napada.

Bogataš obsojen na 7 let robije

V Čačku (Srbija) se je ta teden vršila tridnevna razprava proti glasovitemu čačanskemu bogatašu Nikoli Nikoliću, ki je bil zelo ugleden čačanski meščan. Dne 23. t. m. je bila izrečena obsodba. Najprvo je Nikolij kriv, ker je kot predsednik upravnega odbora Čačanske štedionice vršil tudi posle ravnatelja in generalnega pooblaščenca

ter je v tej lastnosti prejel od vojaške oblasti l. 1929 v izplačilo računov za dobavljeno moko in otrobe znesek 2.081.202 Din. Od te vsote pa je obtoženi pridržal za se 1.897.072 Din. S tem je izvršil delo poverbe.

V isti lastnosti je od Gajret banke v Sarajevu prejel znesek 250.000 Din, a pridržal za se 50.000 Din. To je izvršil na ta način, da je rekel knjigovodji, naj to vsoto vpiše v njegov tekoči račun. Obtoženec je v isti lastnosti prodal 585 koecev obveznic vojne škode, ki so bile last zavoda. Za nje je dobil 237.510 Din, a denar brez vsake odobritve od kogarkoli obdržal za se v svojem tekočem računu.

Za te in še nekatere druge podobne slučaje je sodišče obtoženca obsodilo na 7 let robije, na trajno izgubo državljanskih pravic, na povračilo stroškov in povračilo škode, ki jo je storil zavodu.

Kaznjenec umoril kaznjence

Stara Gradiška.

V kaznilnici v Stari Gradiški je zaprt 24 letni natak Rudolf Bajžek. Obsojen je bil na dosmrtno ječo, ker je v družbi s 26 letnim čevljarjem Ferdinandom Holcom aprila lanskega leta v Vukovaru zagrešil strašno ostuden zločin. Bajžek se je v ječi večkrat hotel sam končati, pa mu je vedno izpodletelo. Zato je začel zatrevati, da je nedolžen, češ, ker je Holz po krivem pričal proti njemu. Zato je Holz, ki je zaradi istega zločina tudi zaprt, začel „oziti“.

Zadnji terek je izvršil svojo grožnjo. Ko so bili kaznjenci na sprehodu, se je Bajžek zavratno približal Holzu in mu s čevljarjskim nožem v hipu prerezal goltnec. Holz je v nekaj minutah izkrvavel. Bojžeka pa bodo sedaj na novo sodili radi umora.

Ostale vesti

— Proslava čehoslovaškega praznika v ljubljanski radio oddajni postaji. Dne 27. oktobra ob 20.30 priredijo jugoslovanske postaje sledeči program: 1. Dvorak: Gudalaški kvartet; 2. Arija in dueti Prodane neveste; 3. Čehoslovaške narodne pesmi; 4. Recitacije Vike Podgorske, članice nar. gledališča v Zagrebu s spremljevanjem klavirja. V sredo 28. okt. ob 20. bo prenos gala koncerta češke filharmonije iz Prage, dirigira Karl Jirak: B. Smetana: Ma vlast.

VABIMO VAS, oblecite se pri nas!

Po svojem okusu si izberite oblačilnih potrebščin

ZA MAL DENAR.

Trenčevate, sukaje, obleke perilo i. dr.

A. Presker

Ljubljana, Sv. Petra cesta 14

— Katolicizem in sedanja doba je naslov predavanja, ki ga bo imel univ. prof. dr. Th. Steinbüchel-Giesse in berlinski radio oddajni postaji v torek zvečer ob 20. Kot korreferenta nastopila prav tako v radiu prof. dr. Michel in dr. Nielsen. Na to predavanje, ki zanima vso srednjo Evropo, opozarjamo naše radio abonente.

— Obšni zbor Cecilijinega društva za ljubljansko škofijo se bo vršil v Ljubljani v sredo 18. novembra (in ne v torek 17. novembra, kakor je objavil »Cerkveni Glasbenik«).

— »Karitas«. Naše zavarovance, odnosno njih svojece ter naše zastopnike opozarjamo, da je treba v slučaju smrti zavarovance poslati vodstvu posmrtninskega zavarovanja »Karitas«: 1. polico, 2. potrdilo o zadnjem plačnem prispevku, 3. potrdilo župnega urada o smrti zavarovance, 4. ime in točen naslov prejemnega upravičenca. Ko je vse v redu predloženo, se takoj izplača zavarovana vsota (v slučaju smrti zaradi nezgode dvojna zavarovana vsota). Ob tej priliki tudi poročamo, da se v prvi polovici meseca novembra zaradi povečanja obrata preselimo v nov lokal na Masarykovi cesti 12 (palača Vzemajne zavarovalnice). — Posmrtninsko zavarovanje »Karitas«, Ljubljana, Poljanska cesta 28 (Marijanišče).

Selitve,

prevoze vseh vrst blaga, v Ljubljani, na deželi in obratno. Vam oskrbi z izurjenim osebjem po zmerni ceni

„BRZOPROMET“

avtoprevozniška družba z. o. z.
Ljubljana, Miklošičeva cesta št. 4
Telefon št. 2182

— »Priatelj prirode« razpuščen. Kr. banska uprava dravske banovine je razpustila socialistično turistično društvo »Priatelj prirode« in vse njegove podružnice. Svoj ukrep utemeljuje banska uprava s tem, da je društvo prekoračilo svoje statutarne delovne področje in ker je ravnilo zoper državni red. Društvo da je imelo zveze z inozemstvom in tudi ni bilo nepristransko, ker so se v njegovem okrilju zbirali samo somišljeniki gotove politične smeri.

— Pevsko društvo v Smarternem pri Litiji priredi danes popoldne ob 3 v društveni dvorani velik pevski koncert, združen z uvodnim predavanjem o petju. Predaval bo župni upravitelj iz Litije g. Vinčo Lovšin. Ker obeta koncert zelo zanimivo točke, pričakujemo obilne udeležbe.

— Splitski Slovenci. Dne 17. t. m. se je v hotelu Kovačević v Splitu vršil ustanovni občni zbor podružnice Društva sv. Cirila in Metoda, ki bo združila okrog sebe na etotne v Splitu živečih Slovencev poleg bratov Hrvatov, ki so najtopleje povabljeni, da sodelujejo pri skupnem delu za skupne cilje. Pod predsedstvom g. Pavle Pogačarjeve je bil izvoljen odbor, ki jamči, da bo novo društvo delalo in uspevalo. V najkrajšem času se

En dan iz življenja Špelice

6. Zvečer

Zvečer pa zala Špelica prav mirnim srcem spati je šla. Za njo dan velikega j' pranja, zdaj lahko si privoščiš spanja in sladko sanjala je vso noč — to Albus mila je čudežna moč.

Vsaka gospodinja lahko mirno zaspi, ako uporablja za veliko pranje perila Albus milo. Ne dajte se premotiti in ne sprejmite mesto dauno preizkušene Albus mila nobenega navidez poceni mila. Kajti navidez ceneje je čisto dražje, radi tega ne izpostavljajte svojega perila nikakim dvomljivim eksperimentom, temveč uporabljajte samo

ALBUS MILO

osnuje čitalnica in knjižnica, ki bo nudila našim ljudem duševno razvedrilo poleg drugih zabavnih in pevskih prireditve. Ze v prvih dneh je pristopilo k društvu nad sto članov, priglajajo pa se dan za dnem novi, tako da bo novo društvo res dostojen reprezentant naše misli in obenem krepka vez med splitskimi Hrvati in Slovenci.

— Osrednji odbor SPD opozarja na svoj običajni planinski ples, ki ga priredi dne 1. februarja 1932.

— Naval na gorensko železnico. K notici pod tem naslovom v št. 215 »Slovenec« nam je železniško ravateljstvo poslalo sledeče pojasnilo: Ugotovljeno je, da je bila potniška blagajna dne 20. septembra t. l. na gorenskem kolodvoru pravočasno odprta in se je vršila odprava potnikov do ca. 7.25 brezhibno. Med 7.25 in 7.35 pa je prišlo k blagajni večje število potnikov, vendar pa tudi v tem času ni bilo pred blagajno nikake gneče in so bili vsi potniki pravočasno v redu odpravljeni. Železniška uprava je vedno uvedla pomožne blagajne, kjer se je za to pokazala stvarna potreba. Ne more pa uvažati blagajn, ki bi poslovale samo zadnjih 10 minut pred odhodom vlakov in bi tako rekoč čakale na zapoznele potnike, ki po § 14. Z. s. u. sploh nimajo več pravice zahtevati vozne karte.

Ustno duplino razkužujejo

ter obvarujejo pred katari vratu in grla

Dobivajo

se v vseh lekarnah.

Cena malega zavitka Din 8.—

velikega zavitka Din 15.—

— Dve žrtvi poneslenih živali. Ljubljanska bolnišnica je včeraj sprejela poleg žrtve tramvajске nesreče, o kateri poročamo na drugem mestu, še dva druga ponesrečenca. Prva je 34-letna Alojzija Zupce, žena delavca iz Iške loke. To je včeraj popoldne na travniku poneslena krava podrla na tla in jo poškodovala na hrbtu. Drugi ponesrečenec je 24-letni sin posestnice Anton Švigelj iz Dolenje vasi pri Cerknici. Ta se je snoči peljal proti domu. Med vožnjo pa so se mu splašili konji in prevrnil voz. Švigelj je padel pod voz in si zlomil levo nogo.

— Pojasnilo k Pravilniku o brzojavni službi v notranjem prometu. Pričeniš s 30. oktobrom t. l. morajo vse državne oblasti in ustanove razen primerov, ki so v omenjenem paragrafu točno navedeni, plačevati brzojavne pristojbine na isti način kakor jih plačujejo tudi zasebniki. Tiste brzojavke pa, katerih državne oblasti ne bi mogle takoj plačati, morajo brzojavni uradi sprejemati na kredit.

— Opozarjamo na prilogo prodajalne sreč državne loterije Srdarušič in drug, Belgrad, Knežje Ljubice 16.

Kako poslanem dober godbenik

To brezplačno knjižico pošlje tovarna glasbil Meinel & Herold v Mariboru št. 102—B vsakemu prijatelju glasbe, bodisi začelniku ali izkušenemu. Zahtevajte knjižico takoj z navadno dopisnico!

— Podporno društvo slepih v Ljubljani se najskrenejše zahvaljuje gg. nameščencem trdnice I. Knez in njenih asilacij za nabrani dar 1500 Din v počastitev spomina na svojega blagopokojnega senior-šefa gospoda Saša Kneza.

— Kreditna zadruga detajlnih trgovcev naznanja, da se preseli 26. t. m. s svojo pisarno v »Trgovski dom«, Gregorčičeva ulica, prilijše, levo.

— »Universalna enačba v geometriji«. Farazin Lovro, učitelj na mešč. šoli v D. Lendavi je iznašel edinstveno enačbo, po kateri se izračunajo ploščine vseh osnovnih likov: trapeza, trikotnika, romba, romboida, pravokotnika in kvadrata. Razen teh se po isti enačbi izračunajo ploščine deltoida, petero, šesterkotnika itd. Tozadevna, preizkušena in zanimiva teorija izide tiskana v skraj-

ni obliki do 15. novembra t. l. Kogar zanima, da se seznanji s to teorijo, naj se izvoli obrniti na avtorjev naslov. Cena knjižice je 15.— Din.

— Novi ocenjevalni listi za učiteljstvo so izšli v zalogi Učiteljske tiskarne in jih je dobili v knjigarni Učiteljske tiskarne v Ljubljani, Franciškaška ulica 6.

Sadjarii! Ko listje odpade, se prične zimski boj zoper škodljivce sadnega drevja. Preskrbite si torej čim prej **ARBORIN**, priznано najboljšo sredstvo za zimsko zatiranje sadnih zajedavcev!

»CHEMOTECNA«, d. z. o. z., Ljubljana, Mestni trg 11 (na dvorišču veletrgovine A. & E. Skatner).

— Velika skrivnost, kako se doseže zaželjeni cilj, se najlepše izrazi z besedama: pogum in vztrajnost! Brez teh dveh bi bili brez marsikake epohalne pridobitve. Isto se more trditvi o glavnem dobitku. Brez srečke in vztrajnosti se tudi tukaj ne doseže ničesar. Bližnje žrebanje 23. drž. razr. loterije nudi zato vsakomur najboljšo priliko, da se z malim rizikom doseže velik dobiček, kakršnega zaman iščeš kjerkoli drugod. Zadevno prilogo v današnjem listu pripravljamo prav posebni pažnji našega občinstva.

— Telefon 2708. se pripravlja za prevoz blaga z avtomobilom in konji. Cene konkurenčne. Rudolf Velepčič, trgovina z kurivom, Ljubljana VII., Sv. Jerneja cesta 25.

— Obledete obleke barva v različnih barvah in plisirata tovarna Jos. Reich.

— Ceneje nego v razprodaji in pri tem zanesljivo dobro blago za zimeke suknje, damske plašče in ostalo manufakturo nabavite pri znani tverski Novak na Kongresnem trgu 15 (nasproti turske cerkve).

— Akviziterje za prodajo knjig išče »Delavska založba«, Miklošičeva c. 22/1.

Za vaše zdravljenje

prehlada, bronhitisa, nahoda in hripavosti — ni dobro vsako sredstvo, niti ni pametno taka obolenja zanemarjati, ker znajo imeti tudi zle posledice. Zelo hitro in uspešno ozdravite razne prehlade dihalnih organov na ta način, da grgrate in v požirkih pijete ogreto znano Radensko mineralno vodo. Dokazano je, da zdravilne mineralne snovi, ki se v velikih količinah nahajajo v Radenski mineralni vodi, čudovito hitro očistijo ter ozdravijo obolenja in zaslužene organe.

NEGOVANJE LEPOTE

na medicinsko-kosmetični podlagi, to je nova smer, ki ki je zares došla, če se za to uporabljajo pripomočki, katrim z medicinske strani ni prigovora, kot so: Fellerjeva Elsa-pomada za zaščito kože in Fellerjeva Elsa-pomada za rast las. Za v naprej poslanih 40 Din žlončka brez daljnih stroškov pri lekarnarju Eugen V. Feller, Stročica Donja, Elsterg 134, Savska banovina.

— Nosečim ženam in mladim materam pripomore naravna »Franz-Josef«-grenčica do uredjenega delovanja želodca in črev. Glavni zastopniki novodobnega ženskega zdravilstva so preizkusili »Franz-Josef« vodo v premmogih slučajih kot brezizjemno naglo, zanesljivo in brez bolečin učinkujoče sredstvo. Franz-Josef-grenčica se dobiva v lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

V lastnem interesu zahtevajte takoj brezplačno predvajanje oz. ponudbo

Najvišjo ceno

Vam nudimo za Vašo zastarelo radio postajo

v zamenjavi za

HORNY, ORION
TUNGSRAM i.t.d.

najmodernejše aparate na tok

LJUBLJANA
Mestni tra 5/1

FRANC BAR SINOVA

DRUŽBA Z O. Z.
TELEFON 2407

Maribor

Pomožna akcija za siromašne sloje

Oklic mesnega načelnika

Da nas ne prehiti zima s svojimi nedoglednimi posledicami z ozirom na gospodarsko krizo, ki se pojavlja občno že sedaj, se je osnovala pod okriljem mariborske mestne občine »Pomožna akcija«, ki ima namen pomagati onim slojem mesta Maribora, ki trpijo pomanjkanje. Združile so se mestne socialne ustanove in dobrotelna društva, da se s skupnimi močmi uprejo grozeči nevarnosti. Da se ne bodo cepila sile in da se bo mogel vsakdo odzvati temu edinemu namenu s vsemi močmi, bo po dogovoru nabirala sredstva samo »Pomožna akcija«, ne pa društva vsako za se. V imenu pomožne akcije se obračam tem potom na človekoljubne, socialno čuteče meščane mesta Maribora s prošnjo, da bi jo podprli, kakor v težki zimi leta 1929, da bo kos svoji veliki nalogi. Glede znižanja najemnin, ki ima na socialno šibke sloje silen vpliv, apeliram na stanodajalce, da upoštevajo sklepe Društva hišnih posestnikov v Ljubljani in tozadevno pismo g. bana Dravske banovine. Denarna sredstva naj se pošiljajo mestni

blagajni z označbo »za pomožno akcijo«. Dobrodošli so tudi prispevki v naravi (obleka, perilo, kurivo, živež itd.). Kdor se je odločil podpreti Pomožno akcijo z darili v naravi, naj sporoči mestnemu načelniku, kake vrste blaga in koliko je pripravljen darovati. Seznam dobrotnikov se bo objavil v časopisih. Naj vsak meščan smatra za svojo socialno in patriotično dolžnost, da žrtvuje po svojih močeh za Pomožno akcijo. Pomožna akcija, ki bo centralizirana, bo poskrbela, da bodo razdeljena vsa sredstva pravično in da bodo deležni pomoči, ki se bo nudila izključno le v naravi, le oni, ki so je res potrebni. Maribor je bil prvi, ki si je zamislil Pomožno akcijo, da zaščiti siromašne sloje mestnega prebivalstva. Od stališča, ki ga bo zavzela javnost napram Pomožni akciji, bo odvisen njen obstoj, uspeh in napredek. Naj ne bo nikogar, ki bi v teh kritičnih časih nicesar ne žrtvoval človekoljubnosti in domovini.

Mestni načelnik: dr. Juvan, I. r.

Nekaj o novem davku na zazidane ploskve

Maribor, 24. oktobra.

Z ukinitvijo gostiščine in kanalsčine se je znašla mariborska občina v neprijetni zagati, ker ji je ministarstvo na ta način prekrizalo vse proračunske račune. V letošnjem proračunskem letu je ta davščina prinesla občinski blagajni lepo vsoto Din 4.750.000. — Naravno, da bi bilo celotno občinsko gospodarstvo ogroženo, ako bi izpadla taka točka iz proračuna. Radi tega namerava občina po vzorcu drugih mest, kjer je bila gostiščina in kanalsčina že preje odpravljena, uvesti davščino na zazidane ploskve, ki je preračunana na približno isti efekt, kot ga je doprinala gostiščina in kanalsčina. Nameravana uvedba nove davščine je precej razburila hišne posestnike, ker si še niso na jasen, kako in na kak način se bo vršila odmera novega davka in kaj bo tej meri služilo za podlago. V naslednjem prinašamo nekatere podrobnosti, ki naj pojasnijo način odmere novega davka.

Predpriprave za ugotovitev podlage nove davščine bodo zahtevale dokaj časa in dela. Treba bo namreč vsa poslopja razdeliti na 7 kategorij, v okviru katerih se bo davek zaračunaval. Kategorije bodo zopet vpoštevale posamezne dele mesta, tako, da se bo v centru in v ulicah z večjim prometom plačalo več, kakor na periferiji ali pa kje ob Dravi, kjer so stara poslopja ter je zelo malo prometa. Kot omenjeno, se bodo delila vsa poslopja na 7 kategorij in se bo plačevalo na kvadratni meter zazidane ploskve: I. kategorija Din 4,50; II. Din 4,—; III. Din 3,50; IV. Din 3,—; V. Din 2,50; VI. Din 2,—; VII. Din 1,50. — V prvo kategorijo bodo, kot že omenjeno, spadala poslopja v najpomembnejših ulicah ter v predelu vil, v zadnjo pa spadajo lesene barake, paviljoni, kioski, skladišča, gospodarska poslopja, hlevi in podobno, tako, da se bo pobiral davek sploh od vsake stavbe, ki stoji na področju mesta. Zgoraj navedene številke so osnovni davek, na katerega se bodo še pobirale posebne doklade in sicer 50 % za vzdrževanje kanalov in 30 % za uporabo vode. Efekt nove davščine bo približno isti, kot od kanalsčine in gostiščine, toda razdelitev ni tako pravična, ker se ne da izvesti progresivno. Radi tega bi bilo želeli, da bi ministarstvo pustilo raketu mestu doseženi sistem pobiranja občinskih davščin, ker je tudi že ves občinski davčni aparat usmerjen v to, hkrati pa se pri dosežanih davščinah vpoštevajo načelo progresivnosti, kar je pri takih davcih, ki zahtevajo vse sloje, edino primerno in pravično.

Z jutrišnjim dnevom začne tudi naše mariborsko uredništvo poslovati v na novo preurejeni prostorih na Koroški cesti 1; s tem sta uredništvo in uprava prišla pod skupno streho, kar je bilo radi razmaha našega lista v Mariboru že nujno potrebno. Na novo preurejeni prostori so najekonomicneje urejeni uredniški in upravni prostori v Mariboru. Vse ceneje naročnike, prijatelje in inzerente našega lista prosimo, da se obračajo odslej telefonično edino na štev. 29-50, ki je odslej skupna številka uredništva in uprave v Mariboru.

Praznik Kristusa Kralja v Mariboru. V stolni cerkvi bo proslavil danes Maribor veliki in pomembni praznik Kristusa Kralja. Ob deseti uri bo slovesna sv. maša, ki jo bo daroval prevzvišeni vladika dr. Andrej Karlin. Praznik katoliške akcije je ta dan. Zato se bodo slovesnosti v stolnici udeležili vsi, ki so v službi te velike ideje preroditve življenja v krščanskem duhu z šk. odborom katol. akcije na čelu.

»Brazda«, novi klub mariborskih likovnih umetnikov. Na petkovem sestanku mariborskih likovnih umetnikov se je razšel doseženi klub »Grohar« ter se je ustanovil novi klub »Brazda«, ki bo imel glavni namen prirediti skupne razstave. V odbor so izvoljeni: Radivoj Revar, predsednik; prof. Gvajc, podpredsednik; prof. Mežan, tajnik; prof. Kos, blaginjak; prof. Cotič, gospodar. V razsodišče pridejo dr. Makso Snuderl, dr. Fran Vatovec, prof. Ravnikar in prof. Sirk. Novi klub bo združeval likovne umetnike in prijatelje likovne umetnosti na področju bivše Spodnje Stajerske.

Prvi slovenski film v Mariboru. Prvi slovenski film »V kraljestvu Zlatoroga«, ki ga je priredil slovenski turistični klub »Skala« v Ljubljani, bo predvajala mariborska Prosvetna zveza v prvi polovici novembra. Za ta film se opaža že sedaj v krogih prijateljev dobrega filma živahno zanimanje.

Urobove v svetovni vojni padlih čistijo mestni delavci. Na dan Vseh svetnikov bo v po-castitev njih spomina posebna pokopalska svečanost z govorom garnizijskega duhovnika Pavla Zavadalca.

Smrt mariborskega trgovca. Po dolgi in mučepolni bolezni je v soboto popoldne umrl v svojem stanovanju na Koroški cesti znani in obče spoštovani trgovec g. Franjo Lah v najbližji dobi 42 let. Pred leti a je uredil manufakturno trgovino v Vetrinjski ulici, katero je s svojo pridnostjo in sposobnostjo zelo povzdignil. Pogreb draga

pokojnika se vrši v ponedeljek ob 15 iz hiše žalosti, Koroška cesta 18, na mestno pokopališče na Pobrežju. Naj počiva v miru! Težko prizadetim žalujočim naše iskreno sožalje!

Dva mlada ponesrečenca, oba z resnimi poškodbami na očesu, so pripeljali včeraj v mariborsko bolnišnico. 9-letni Ivan Biglez, sin makolškega organista si je obuval čevlje, pa se mu je utrgal trak ter si je zasadil železno konico v desno oko. Rana je precej nevarna, vendar je oko že izven nevarnosti. — Drugi mladi Makolčan, 11-letni Ivan Skrbuš, pa je nekaj po gozdu, padel, ter zadobil poškodbe na desnem očesu. Oba se zdravita na očesnem oddelku primarija dr. Der-novška.

Iz neugodne kronike. Delavec v železniški delavnici, 34-letni Leopold Zupančič je padel ter si zlomil levo roko. Pripeljali so ga v bolnišnico. Tam se je javil včeraj tudi 16-letni Alojzij Domanjko iz Bodisavcev. Pri padcu si je zlomil desno roko v laktu. Na Aleksandrovi cesti se je pa zgrudil v napadu padavice Jakob Kramfogel iz Pobrežja. Pri padcu je dobil precej močno rano na glavi, iz katere je zelo krvavel. Stražnik je poklical takoj rešilni oddelk, ki je ponesrečenca zasilo obvezal ter prepeljal na stanovanje.

Radio Maribor r. z. z. o. z., Miklošičeva ul. 2. Zaloga: žarnice, radio-aparati, zvočniki, sestavni deli, drobni materiali po najnižjih cenah.

Poceni meso. V ponedeljek, dne 26. t. m. se bo do 7 naprej prodalo na stojnici za opre-eno meso pri mestni klavnicni 220 kg govejega mesa po 6 Din in 200 kg telečjega mesa po 7 Din.

Petje na dan Vseh svetnikov na grobovih. Za pevski nastop združenih zborov na dan Vseh svetih na mestnem pokopališču na Pobrežju se va-bijo moški zbori iz Maribora in okolice na skupno vajo, ki se vrši v sredo dne 28. t. m. ob 19 v prilični realke (pevka sba »Jadrana«). Note za »Človek glej« in »Blagor mu« po možnosti prine-si s seboj.

Predavanje o zaščiti živali se je vršilo v petek v okviru Ljudske univerze v Mariboru. Predavatelj, višji veterinarski svetnik g. Pirnat je v svojem predavanju nanizal zanimivo gradivo iz zgodovine tega gibanja. Predavanje je bilo zelo dobro obiskano. Gosp. Pirnat bo še nadaljeval s predavanjem na enem prihodnjih večerov Ljudske univerze.

Posetne izpjembe. Hišo v Stritarjevi ulici 31 sta kupila od dosežanih posestnikov Ju-lijane in Josipa Gradišnik inž. Albin Cotič in nje-gova žena Roza za 175.000 Din. Na Betnavski ce-si 8 je kupila hišo od Ljubljanske kreditne banke zasebna Františka Šibenik za 145.000 Din.

Iz vrst zimskih sportnikov. Na petkovi seji se je konstituiral sledeči odbor Zimskosportne podzveze v Mariboru. Predsednik je profesor Šild, namestnik Roglič, prvi tajnik Stangl, drugi tajnik Hribar, blaginjak Parma, tehnično vodstvo Golubovič, Forstnerič, Voles in Voglar. V odbor so bili še nadalje izvoljeni: dr. Jehart, inž. Ayler, Router, Marussi, Venutti in Hren.

Delovodja, radi ustavitve obrata brez-poseln, s petimi nepreskrbljenimi otroci, prosi nujno zaposlitve. Sposoben je za skladiščnika, oskrbnika ali podobno, prime pa za vsako delo kjerkoli. Naslov v upravi na Koroški cesti.

Celje

Smrtna kosa. V javni bolnišnici je umrla v petek 23. t. m. 60-letna prevzličarica Jančič Uršula, doma v Podpeti, občina St. Vid pri Planini. — Naj počiva v miru.

Razstava ročnih del in slik v Celjskem domu. Razstavljeno je veliko število narodnih ve-znin iz južnih krajev naše države in slik aka-demskih slikarjev, večinoma pokrajinskih. Pri-poročamo obisk razstave vsemu našem občinstvu.

Nezgode. Šeško Franc, 54-letni delavec iz Gaberja je padel z voza ter se težko poškodoval na levi roki. — Lončarja Antona od Zigerskega vrha, občina Blanca, je neki Božič Janez napadel ter mu poškodoval desno roko. — Ivan Kovačič, delavec v cinkarni, star 30 let, si je v petek 23. t. m. zjutraj pri delu razrezal desno roko. Vsi trije ponesrečenca se nahajajo v celjski javni bolnišnici.

Poneverba v Celju. Glede poneverbe, o ka-teri je včerajšnji Slovenec poročal, se je sedaj ugotovilo, da je Gobec Miroslav ponesrečil vsega skupaj 113.000 Din in sicer je dvignil na včeraj opisani način pri Hranilnem in posojilnem društvu v Celju 103.000 Din in pri podružnici Ljubljanske kreditne banke 10.000 Din. Z ozirom na to, da je vzel pri posojilnici v Dolu pri Hranitniku posojilo 120.000 Din za gradbo hišice, o kateri je poročal že včerajšnji Slovenec, se sedaj ne ve, zakaj je porabil denar; kajti našli so pri njem vsega skupaj samo še 8000 Din. Priznal je, da je dajal svojemu očetu vsakih 14 dni po 300 do 500 Din, kar pa njegov oče taji, ampak je verjetno, ker je oče, kakor pripovedujejo očitvidi, zadnje čase še precej dobro živel, dajal je bil brez službe. Ker je policija končala predpiskavo, sta izročena oče in sin v zapore okroglega sodišča.

Opozarjamo vse župne urade, trgovce, obri-nike, gostilničarje, sokolska, gasilska in vsa druga društva, posestnike vodnih naprav itd. na najno-vjše Dittmarjeve petrol. plinske svetilke znamke »Maxime«.

Samoprodaja s tovarniško zalogo in generalno zastopstvo za Jugoslavijo smo poverili edino le tvrdki Kostanjek v Celju in le imenovana tvrdka vam nudi te izborne nove svetilke. Pozor torej pred agenti, kateri bi vam poskušali pod imenom Maxim ali slihim imenom vsiliti svetilke zasta-relih ali manjvrednih modelov. Naši potniki se vam izkažejo za posebnimi pooblastili in vsaka sve-tiljka je opremljena z uglednim imenom Max'm. Torej pozor pri nakupu in pazite skrbno na ime »Maxime«.

Ustanovitev izvoznega društva

Kranj, 23. oktobra.

V Kranju se je ta teden vršil v prostorih »Gremija trgovcev« ustanovni sestanek lesne sek-cije v okviru gremija. Sestanka se je udeležilo ca. 40 lesnih trgovcev iz raznih okolišev. Rojstni dan te sekcije bi moral pasti že v lanskem letu, pa se je stvar na gremiju zametala. Sestanek je pokazal silno zanimanje in obeta — čim se stvar realizira in konsolidira — lep uspeh. Lesna sekcija pri kranjskem gremiju pa ni morda izoliran pojav, marveč v okviru vseh gremijev dravske banovine se enujejo enake lesne sekcije, katerih matica bo »Društvo lesnih izvoznikov dravske banovine« s sedežem v Ljubljani, ki bo zastopalo ca. 1800 les-nih trgovcev Slovenije. Na sestankih posameznih sekcij se bodo sprejeli sklepi, ki bodo tvorili o-grodi pravil izvoznika društva. V navzkrižju s tem »Društvom izvoznikov« pa se snuje še drugo izvozno društvo, ki bo zastopalo le zelo ozek in omejen krog lesnih veletrgovcev. To bi bil nekaj lesni kartel, ki bi postal gospodar lesnega trga, lesnega izvoza v Sloveniji. Vsi mali, pa tudi are-dne veliki lesni trgovci, bi izgubili možnost samo-tojnega lesnega izvoza, ker bi se kot pogoj za spreje mv društvo stavlil tako velik kontingent let-nega izvoza, da ga dosegajo v Sloveniji le neka-terniki.

Pa tudi za članstvo v prvooimenjenem anujo-čem se »Društvu lesnih izvoznikov Dravske bano-vine« se bodo stavlili v primeri z današnjim ali polpreteklim stanjem v enem oziru precej težki pogoji, ki bodo sedanje vrste lesnih trgovcev ne-koliko decimirali. Ker bodo ti pogoji imeli tudi re-tro-aktivno moč, bodo prizadeli nekaj težkoč že sedanjim trgovcem, še bolj pa novo nastajajočim. Na kranjskem ustanovnem sestanku lesne sekcije

so bili sprejeti predvsem trije sklepi kot pogoji, katere bodo člani-izvozniki morali izpolniti: 1. Da se prizna pravica samostojnega izvrševanja v po-gledu uspešnosti, se bo analogno z obrtnim zakonom zahtevalo 3 leta učne in 2 leti pomočni-ske dobe. To se pravi, da bo vsak novi trgovec moral dokazati, da je kot manipulant ali alično deloval 5 let v lesni stroki. Ta določba velja se-veda le za nove člane. 2. Zahtevalo se bo od vsa-kega lesnega podjetja, da je sodno protokolirano. 3. Da postane samostojen izvoznik v okviru društva, bo moral vsak lesni trgovec izkazati, da je dosegel v enem izmed prejšnjih let določeno ka-paciteto izvoza in sicer: ali 2000 m³ mehkega re-zanega lesa, ali 3000 m³ lesanega, ali pa 150 va-gonov drv, oziroma kapaciteto druge oblike, ki je v denarju ekvivalentna z vrednostjo omenjenih po-stavk. Ob tej tretji točki pa so se dvignili številni mali lesni trgovci-žagalarji, ki tudi sami izvažajo. Kompromis se je sklenil na bazi, da za nje velja znižana kapaciteta 500 m³ letno, za trgovce pa brezpogojno 2000 m³. Obmejni pas 10 km bi bil izvzet od teh določb, odnočno od izvoza potom izvoznega društva. Trgovcu, ki ne bo član društva in ki ne bo predložil svojih pravic carinarnicam na meji, bodo zabranile izvoz.

Iz Ljubljane se je udeležil ustanovnega se-stanka lesne sekcije v Kranju tajnik »Zveze trgo-vskih gremijev« g. Igor Kaiser, ki je tudi tajnik osrednje sekcije lesnih trgovcev. On je navzočim trgovcem pojasnil potrebo organizacije, potrebo enotnega izvoznega društva. Izvolil se je tudi na-slednji odbor: g. Gorjanc Fr. iz Kranja kot pre-dsednik in gg.: Verbič, Brolih, Veber, Benedik in Rozman. Bodočnost bo pokazala, katero izmed obeh nastajajočih izvoznih društev bo stopilo v življenje.

Drž. tovarna sladkorja na Čukarici

V dodatku belgrijske revije »Narodno bla-gostanje« citamo analizo bilance državne tovarne sladkorja na Čukarici. Iz bilance je razvidno, da je znašal 1930-31 čisti dobiček 16,1 mil. Din. V primerih z 20,5 mil. v letu 1929-30. Obratni ka-pital tovarne znaša 41,7 mil. Din. fondi pa 23,5 mil. Din. Med upnike je predvsem finančno ministritvo z dvema postavkama v skupnem znesku 23,2 mil. Din. Kakor ugotavlja analiza bilance v tej reviji, državna tovarna sladkorja sploh nima upnikov ni-ti dolgov.

Pač pa je treba posebej omeniti način raz-delitve čistega dobička. 4 % dobi uprava, 5 % uradništvo, 5 % rezervni fond, 10 % je šlo v fond za obnovo, ostanek pa kot čisti dobiček finančne-mu ministertvu oddelku za proračun. Člani uprav-nega odbora dobe za preteklo poslovno leto Din 642.000. Prejšnje poslovno leto pa so dobili Din 1.024.000. Kolikor poznamo državno administraci-jo, je gotovo, da upravni odbor tovarne nima toli-ko dela, da bi bila razumljiva tako visoka nagrada. V upravi državne tovarne se nahajajo poleg pre-dsednika še štiri odborniki. Skupno torej 5 ljudi in na vsakega odpade najmanj vsota 100.000 Din letno ali skoro 10.000 Din mesečno. To so dohodki, na katere moramo opozoriti, da so v današnji do-bi gospodarske krize odločno previsoki in vzbujajo socialno nezadovoljstvo. Tovarna je državna in če že izkazuje tako visoke dobičke, naj gre ves dobiček v državno blaginjo.

Danes, ko se toliko govori o varčevanju v državnem proračunu, je tu konkreten slučaj, kjer lahko država dobi znatne zneske. Saj dobijo člani odbora skoro toliko kot aktivni ministri, ki oprav-ljajo vendar vse drugačno delo. Apeliramo na dr-žavno upravo, da take dohodke skrči na minimum.

Občni zbor Kranjske ind. družbe

22. t. m. se je vršil v prostorih Kreditnega za-voda v Ljubljani 62. redni občni zbor Kranjske industrijske družbe, na katerem je bilo od 90 tisoč zastopanih 76.350 delnic. Iz letnega poročila za le-to 1930-31 izhaja da so bile tvornice navzlic hudi depresiji še precej zadovoljivo zaposlene, akoravno njih kapaciteta ni bila izkoriščena. V preteklem

FOTOAPARATE

svetovnih trdk Zeiss-Ikon, Roden-stock, Voigtlander, Welta, Certo itd ima vedno v zalogi

Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani Zahtevajte cenik!

Trbovlje

11.000 niso videli. Poročali smo o tatovih v Fortjevo goštni. Najemnica gostilne Pintarjeva je še naknadno opazila, da ni več v predalu hranilne knjižice za 11.000 Din, ki niso bili njena last, am-pak ji samo v varstvo izročeni. Zelo se je ustrašila, a potem so pospravljali od tatov po tleh razmetano šaro in med njo našli pogrešano hranilno knjižico. Tatovom se je moralo silno muditi, da so na hitro ves premetali in prebrskali, lekal so predvsem de-narja, v naglici pa pregledali hranilno knjižico.

Osebnost vest. Za učitelja na trboveljsko šolo je prišel g. Mencej Martin iz Podzemlja.

Sport. V nedeljo igrata prvenstveno tekmo SK Amater in SK Relje na igrišču prvega.

Praznovani bodo ozir. že praznujejo soboto in ponedeljek rudarji zopet dva dni na teden in de-lali samo štiri dni, dasi je bilo svojčas razglašeno, da v oktobru le po en dan. Baje je to posledica zadnjega obiska gg. upravnih svetnikov iz Pariza, ki so se jim zdale zaloge premoga pri separaciji prevelike. Splošno je bilo upanje, da se bo stanje pri rudniku na zimo zboljšalo, sedaj je še za živež zmanjkovalo, kako se pa naj še zoper mraz z oble-ko preskrbijo. Te čase prihajajo razni gospodje z lepimi in vabljivimi obljubami med delavstvo, a rudarji bi radi videli dejanja.

Lučkev sejem se je odlikoval po slabi ude-ležbi in velikem zabavljanju. Kramarji so bili hudi na tolikokrat povišane pristojbine pri sedanjem malenkostnem prometu. Živna tudi ni šla v denar. Mesarji so bili kupoviti skar na čez. Najbolje se so bili prodali po 5 Din kg. Za boljše kose me-sa pa potem nekateri mesarji zahtevajo po 16 in 18 Din za kg. Zato hočejo nekateri kmetje seči po samopomoči in sami klati živino, in dobili bodo več za njo, če tudi bodo oddajali meso po nižji ceni.

MARIBORSKO GLEDALIŠČE

Nedelja, 25. okt. ob 15: »MAYERLING«. — Ob 20: »SLABA VESTA«.

Ponedeljek, 26. okt. Zaprt.

Torek, 27. oktobra ob 20: KONEC POTI. Pre-mijera.

Sreda, 28. oktobra: Zaprt.

Četrtek, 29. oktobra ob 20: MAYERLING. Ab. A.

poslovnem letu je bila pod silo razmer izvedena redukcija, vendar je bilo mogoče, da so ostali de-lavci in nameščenci vse leto zaposleni na ta način, da se je delavstvo, v kolikor ni bilo potrebno za redno obratovanje, pritegnilo k investicijskim de-lom. Investicijska dela so se nadaljevala po dolo-čenem programu.

Novo poslovno leto, v katerem se nahajamo, ne obeta dobrega. Povsed je gospodarski položaj neugoden. Javno kakor tudi zasebno gospodarstvo mora radi tega štediti.

Da se morejo sprovesti nove investicije ter da se odplača del dolga, je občni zbor zaključen, da se glavnica, ki znaša sedaj 13,5 milijona Din in ki ni bila od l. 1912 dalje povišana, kljub temu, da smo preživeli v petletju preteklega desetletja hude devalvacije, poviša od 13,5 na 45 milijonov dinarjev. Upravni odbor ima odločiti o tem, ali se sprovede povišanje kapitala v eni ali več emisijah.

Občnemu zboru je bil na razpolago čisti do-biček v znesku od 4.689.130 Din. Od tega se je po-rabilo za 5 % dividendo 675.000 Din, ter za in-vesticijski sklad 3.500.000 Din. Dividenda, določena na 5 %, se izplačuje od 2. januarja 1932 dalje.

Kredit 300 milj. frankov. Kakor poroča so-botna »Politik«, je Narodna banka že dobila iz te-ga posejila nove zneske deviz v skupni vsoti 562 milj. Din, kar bo pokazal prihodnji izkaz Narodne banke. Za toliko se bo povečala njena devizna za-loga.

Ramstava sadja se otvori danes ob 10 dopol-dne v prostorih velesejma.

Borza

Ljubljana, 24. okt.

Denar

Devizni tečaj na današnjih borzah se zelo malo spreminja. Na ljubljanski borzi je bil ta te-den živahnejši promet. Znašal je 15,1 mil. Din, v primeri s 12,5, 23,2, 13,05 in 17 mil. Din v pre-jšnjih tednih.

Curih, Beograd, 9.05, Pariz 20.065, London 19.975, Newyork 510.25, Milan 26.575, Madrid 45.60, Amsterdam 206.70, Berlin 118.80, Stockholm 117, Oslo 112, Kopenhagen 112, Sofija 3.70, Praga 15.10, Varšava 57.30, Budimpešta 90.025, Atene 6.50, Ca-rigrad 2.66, Bukarešta 3.08, Helsingfors 10.30.

Žitni trg

Svetovni trg pšenice je postal zadnjih 14 dni čvrstejši. Zaenkrat sicer ne moremo s sigurnostjo sklepati na popolen preokret, vendar so znaki opti-mistični. Cene žita na odločujočih svetovnih žitnih trgih so začele polagoma naraščati. »Germania« piše, da kaže, da so svetovne cene žita znašle dnoc. Čikaška borza kaže optimistično sliko. V prvi vrsti so to povzročili politični upi in izgled efektivnih tržišč, kajti newyorška borza izkazuje za vse efekte višje tečaje. Zaloge počasi postajajo manjše in skupno se v severni Ameriki sedaj nižje, kot v istem času lani.

Novi Sad. Pšenica sr. 79 kg 2 % 235 z. Vse ostalo je neizpremenjeno. Promet skupno 28 vag.

Budimpešta. Tendence prijazna. Promet sred-nji. — Pšenica: dec. 10.75, zaklj. 10.63—10.55, marec 11.77—11.98, zaklj. 11.77—11.79. Rž: dec. 11.15—11.40, zaklj. 11.22—11.25, marec 12.21—12.45, zaklj. 12.23—12.25. Kozuza: maj 13.25—13.30, zaklj. 13.25—13.30.

Hmelj

Položaj je ostal v glavnem nespremenjen. Ker producenti večinoma ne računajo več z dvig-om cen, so postali popustljivejši in začeli celo ponujati. Zato so tudi cene še nazadovale in se plačuje sedaj povprečno po 6—7 Din za kg, le ka-ka partija res lepega blaga doseže izjemoma tudi še do 8 Din za kg. Zanimanje pa je slabo in tudi prometa malo. Zadnji čas se je kupovalo še naj-več za nemški in nekaj tudi zopet za angleški ra-čun. Zaloge pri producentih so že precej redke.

Jajca

V preteklem tednu se je cena dvignila in se plačujejo jajca po 1.75 Din. Ker je pa postalo vre-mo hladno, se tudi v Italiji kupuje blago iz hi-dinije. To blago pa zelo konkurira svežemu blagu, tako da po našem mnenju zaenkrat ne kaže, da bi se cena dalje dvigala.

Deželni pridelki

Na spodnjem ptujskem polju zaznamujemo ta teden sledeče spremembe: Beli krompiri vkljub zelo zmernemu povpraševanju se je vseeno še pla-čalo po 75 Din, domneva pa se, da bo cena nabi-ž nekoliko nazadovala. Za zgodnji krompir ni bilo povpraševanja, niti ponudb. Za čebulo je bilo pre-tekde dni malo povpraševanja, in se je plačalo do 300 Din. Če se naš poročevalec ne moti, je maki-malna cena že dosežena ter je prej pričakovati nazadovanja, kakor povišanja nakupne cene. Česen v glavnem neizpremenjen. Fižol: malo več zani-manja in boljše cene. Za koke se plača 225—250, za belega pa 175. Zelje: odposlalo se je par vagonov in plačalo po 50. Jabolka: ker je blago po večini razorodano, ni opaziti bistvene razlike.

Damske plašče za zimo

v veliki in krasni izbiri že od Din 220 naprej otroške od 2 let dalje v vseh velikostih od 90 nudi F. I. Gorčar Ljubljana sv. Petra cesta 29. Ker je blago izdelano v lastnem modnem ateljeju se jamči za dober kraj kot tudi fino izdelavo. — Predno kupite drugod oglejte si pri nas brezobvezno.

Jesenice

Dramski odsek Krekovega prosv. društva bo danes vprizoril pretresljivo dramo »Za čast in kric. Začetek ob osmi. Jeseničani, ogledajte si to dramo, ki je vzeta iz sodobnega življenja.

Koroška Bela

Novoga župana imamo. Na svojo lastno prošnjo je bil razvezan županskih dolžnosti g. Martin Noč, veletni župan. Na njegovo mesto pa je bil imenovan g. Erlah I. z Javornika.

Popoldne ob pol 4 bodo dečki in deklice Mar. vrta vprizorili lepo spevoigro »Sirota Jerica«. Kot je razvidno iz vabil in lepakov, bo dobiček v korist župnijskih revežev. Tako je prav! Gotovo bo vsakdo rad prišel pogledat.

V tovarni, kjer se je do zadnje nedelje delalo svetek in petek, so se že pričele redukcije...

Na javorški postaji polaga tovarna KID nove tračnice. Radi tega so morali tudi čuvajnico prenesti na drugo stran ceste.

Blizu postaje je ga. Kosmačeva zgradila ličen paviljon, kjer bo odprla prodajalno za zelenjavo.

Hrastnik

Naznanilo. Cenjenim damam vljudo naznanjam, da sem moderno in higiensko preuredil damski salon s posebnim vhom. Izvršujem trajne kodre z najnovejšim aparatom, ondulacijo, vodno ondulacijo, pranje glave itd. po najnižji ceni. Za fime iz Trbovlje in okolice znižana cena. Za obilen obisk se priporoča salon Lisac, Hrastnik.

Iz društvenega življenja

Pevsko društvo Moste v Mostah prične z rednimi pevskimi vajami 27. t. m. v navadnih prostorih. Pevovodja prof. Rajko Pirnat. Člani naprošeni, da gotovo pridejo. — Odbor.

24 ur v podzemlju

V Karloviški jami pri Cerknici

Cerknica 22. oktobra 1931.

Vaakvo, kdor se je še od tu oglašil kje v kakem časniku, je tožil kako so ti naši lepí notranjski kraji pozabljeni in zapuščeni. Krivi so tega drugi, še bolj smo pa krivi sami Notranjci. Tujci so morali letošnje počitnice raziskovati naše jame in njihove lepote, angleške učiteljice so prej videle čudovite kapniške tvorbe v novoodkriti stranski jami v Karlovič kot pa naš tujsko-prometni odbor, ki je proslavil Cerknico na tujskoprometni razstavi jesenskega velesejma s škandaloznim reliefom Cerkniškega jezera.

Prav slučajno sem izvedel, da je vodna zadruha dobila nekaj kredita, s katerim bodo skušali preiskati podzemeljsko strugo Karlovice in ugotoviti eventualno tudi izhodišče jame ter določiti smer vodne struge. To raziskovanje je bilo čisto gospodarsko tehnišnega značaja, kakaj Karlovice je važna požiralnik za vodo iz zapadnega konca jezera, kjer leže dolenski travniki Blate, ki bi jih na vsak način radi osušili. Zato je treba žrelo Karlovice razširiti, očistiti, strugo poglobiti, kar pa brez preiskovanja ne gre. Začeli so s tem že pred leti, a niso prišli daleč. Struga je poglobljena in urejena kakih 300 m pod zemljo. Pri preiskovanju so pa našli mimogrede do zdaj poleg nešteti kapnikov tudi dvojce krasnih, novih jam in hvala, ki sem jo žul iz ust nekaterih redkih, mi je dala povod, da sem zmetal v nahrbtnik hrane za 24 ur, za isto dobo cigaret, fotoaparata in debelo odejo. Treba bo malo spati in v jami je hladno, mi je dejal dolenski Jože, ki je nekak tehnični šef vseh teh in takih del...

Larodno veliki in lepi kapnik v Karloviški jami.

Sonce je visoko v poldnevu. Delavci — sedem fantov iz Dolenje vasi in stari Urban, ki mu vsi priznavamo posebno stališče, navijajo in pregledujejo telefon. Po Blatih nesejo dekleta delavcem kosilo, v daljavi vidimo Jožeta in gospoda B. od tehničnega oddelka banške uprave. Danes bo šlo precej za res; skušali bomo prodreti čim dalje, ker bo to zadnji poskus prodiranja za letos in morda še za dalje, če ne bo kredita. Telefon je nujno potreben, v štirindvajsetih urah se vreme izpremeni lahko desetkrat, lahko nam voda vzame dol. Stvar je torej dokaj resna, treba je imeti zvezo s površjem. Za 1300 m v jami se rabi nad tri ure.

Urban je ta čas že pripravil karbidke, ki so nalašč v te namene prirejene; še kratek predt. a, če je vse v redu in potem nas požre velikanska odprtina pod ogromno skalo, ki tvori vhod. Uro u in še eden od fantov ostaneta pri zunanjem telefonskem aparatu; ne boata imela težkega dela, ki mislijo fantje, ki bodo deset ur vlačili dol po kamenju, po blatu, po vodi za... 4 Din na uro. Jama zavije v začetku na zapad, a brž krene bolj na desno na sever. Prvih 300 m: široka struga, visok strop, tod je bil položen tih, ko so šli in poglabljali. To je najstarejši znani del Karlovice. To je preiskal že za Avstrije inž. Pu-

tick, ki je naredil prvi načrt za regulacijo odtoka jezerske vode. Ljudje so dejali, da je prišel strašno daleč pod zemljo. Po 300 m se struga zoži in zniža, postaja vegasta, strop dobiva kapniške oblike, od povsod kaplja, a kapniki so zamazani, ker tu sega ob polnem jezeru voda do stropa. Vseposvobod po kotih polno plavja, lesa. Kjer se strop zviša, kot v prvi veliki dvorani, opazimo čisto bele kapnike. Kamenje je vseh možnih oblik, fantastične tvorbe kakor okamenela vojska kralja Matjaža strme v vas. Ponekod se je treba že skloniti, drugje je dinamit razširil in zvišal pot.

Dvignem luč: čeprav je močna, pa vendar ne sega do krajev, kjer se cepijo in trgajo rovi in votline na vse strani. Bogve kam bi vse pripeljale človeka v tem prečudnem svetu.

Pri 500 metrih dosežemo prvo podzemeljsko jezerce. Blizu tu se nahaja prva nova jama, ki so jo odkrili delavci letošnje poletje. Jama je dokaj velika in visoka. Posebno izrazitih tvorb v njej ni, razen čudovito lepe skupine iz belega kapnika, ki tvori popolno podobo počivajoč črede ovac vrhu visoke skale. Kapniki so izredno čisti, beli, nekateri rahlo barvasti. Vse še nedotaknjeno in celo.

A ni časa, da bi se dolgo ustavljali. Še fotografirati na morem. Naprej.

Počastno se odbijajo odsevi luči v črni vodi. Strop jezera je kakih trideset metrov nad nami. Črna je majhen, po trije se prepeljamo hkratu čez tistih 70 metrov vode in pristajamo v ozki soteski, kjer se prehod vzpne. Čakamo, dokler se ne prepeljejo vsi.

Do drugega tolmuna ni daleč. Prevlečemo kar prvi čoln, ki je težak svojih 400 kg! To ni šala. »Jamarji niso hoteli posoditi svojih zločljivih čolnov za raziskavanje, zato moramo vlačiti te lesene nerode,« razlaga g. B. Kot da bi šli na izlet in ne na raziskavanje jam.

Dva od sprematva se vrmeta, da spravita čoln na staro mesto pri začetku prvega tolmuna; drugi odidejo dalje do tretjega tolmuna. 750 m. Tu se odcepi rov v najlepšo jama. Do tu ni pot nič nevarna. Med prvim in drugim jezercem pa se izliva v glavno strugo stranska jama »Rakovski mostek,« po katerem teče cerknški potok pod zemljo. Potok brž naraste in če bi se v slučaju dežja nahajali dalje kot 750 m, ki bilo nevarno in precej nevarno. Salimo se, kaj bi bilo, če... in ne slutimo, da bomo še nocoj deležni malce tiste sladkosti.

Za drugim jezercem se odplazimo na levo proti novi jami. Vhod je dolg kakih 20 m, kjer je treba lesti po kolenih, popolnoma stisnjen, pod odbitimi, koničastimi kapniki. Tu so morali z dinamitom razstreliti skale in kapnike, prvič so se komaj plazili po trebuhu. Potem se razširi v neko predjama, kjer je krasen hrib, ki bi ga popolnoma lahko imenovali Kalvarijo. Višje in višje. Še ozka tesen in luč se odbije na neštetih blestečih belih stebrih.

Obstojimo, kaj takega nismo slutili. Ne mogel bi povedati točnih mer, jama se širi okrog osrednjega hriba, strop se zavija sporedno s krivuljo hriba.

Vseposvobod kapniki, vseh velikosti in oblik, a vsi prečudno čisti in večinoma prosojni. Luč preseva rdeče skoz nje kakor skozi človeško roko. Kakor bel gozd se dvigajo kapniki iz hriba, vseh oblik. Nešteto krat se vam zdi, da vidite Madono, ali mater z otrokom, tanek bel stebel. Hrib je kar naboden s prekrasnimi, tankimi vitkimi tvorbari. Tudi površje hriba je vse iz blesteč, biserne sige, pod katero vidite oblike podrtih stebrov. Nekoč je moral biti tu silen potres, tisočletja neprestanega kapljanja so quili njegove sledi.

Toliko tako čistih kapnikov in tako čudovitih tvorb nisem videl še nikjer. v nobeni jami, tudi v postojnski ne in neboti se človeku spet vsiljuje primera na Matjažovo carstvo. Ni besed, da bi človek popisoval in vsi superlativi so šibki v primeri s tem.

Ali ste že videli kdaj kapnik popolnoma bel, visok nad 3 m, premer pa znaša v vsej dolžini vedno okrog 6 cm! In ni sam, cel roj je teh stebrov, ki se izgubljajo v polmraku pod strop. Kapniki so vseh barv. Od popolnoma belih, preko meseno rožnatih, rjavih, rumenih, sinjih-ultramarinske barve do zagorelih, črno progastih in popolnoma črnih. S stropa vise tisoči in tisoči belih sveč in tankih igel po par milimetrov premera, ki dosegajo dolgot metra in se razdrobe ob najrahlejšem dotiku.

Malo vstran stoji orjak, ki ga vidite na sliki, visok je okoli 4 m, spredaj bel, potem rjav in črn in nazadnje svetlomoder.

Najkrajšeji detalj vse jame pa kaže druga slika. Pod steno je pomaknjen gradšč iz svetlosinje kapnika, vse površje se lesketa. Okrog njega jezerce kristalne vode, dno je prav tako iz raznobarvne blesteče se sige. V jezeru belorož-

Tako je bilo nekoč...

Krtača in perilnik sta odveč. Oboje nadomešča našim vrlim gospodinjam novejša uporaba Persila, ki je zelo enostavna:

To je edini pravi način pranja. Tako postane perilo lepše in čistejše.

Persil varuje perilo!

»Zakleti grad« v Karloviški jami.

nat kapnik v podobi okamenela žene in vse naokrog vrsta zaves, popolnoma belih, prosojnih, do robu nazobčanih in črno in rjavo progastih. Sploh bi vsa to steno lahko imenovali steno zaves, ki se jih nešteto spuša s stropa, v vseh velikostih in barvnih odtenkih. Vse je, kot da je nastalo v enem dihu, pa je raslo tisočletja.

Svetlimo, iščemo, ne moremo naprej. Še in še zasije vsa jama v bajni svetlobi magnezijske luči in aparat lovi odseve teh lepov.

To jama je odkril poleti Jože Braniselj z delavci, doma iz Dolenje vasi, ki je duša vsega iskanja in dela.

Tudi zdaj je on tisti, ki najde novo razpoko v steni. Po trebuhu lezemo skozi in rinemo v neznan svet, luči potiskamo po pedeh pred sabo. Nova dvorana, v njej še ni nikdar stala človeška noga. Vse se svetli in blesti kakor razočarane stene, kapnikov ni, le na eni strani visi skupina zaves. Udarim ob nje, zazvenl. Vsaka od njih ima drugačen glas, skoraj točno po tonih. Naštel sem skoraj dve oktavi. Na take čudovite orgle pač še ni igral nihče na svetu.

Težko, težko se ločimo od te brezimne lepote. Vse je še lepo, nedotaknjeno, brez naziva in človek si skoraj zaznati, da bi tako ostalo...

Pri tretjem tolmunu nas čaka nov čoln, ki ni dosti lažji od prvega, okrog 300 kg ima. Vse je razcefrano od neprestanega prevlečanja. Ura je pet: popoldne smo odšli, pet ur je kar minilo. Menjamo karbid in priključimo telefon. »Halo Urban!« Vsi napeto čakamo. Zdaj smo 800 m od zemlje, približno 20 m pod površino jezera. Ni glasu. Pozivni znaki telefona nervozno brne. Halo! Nič. Malec smo nemirni. Kaj je žica kje zvezana z zemljo? Čez deset minut se oglasi rahel odgovor. »Kakšno je vreme, Urban?« Smešno vprašanje, a vsi smo veseli, ko odgovori možanec: »Jasnju, ku glaže!« »Kaj že kurite?« »Ne še, je Rudel zespau, nemejste de b šu po drva, zetu se pa nejsem prec oglašuje.

Pri tisoč metrih dobimo suh prostor; sedemo in večerjamo. Nikomur se ne zdi, da je noč. Izpod sten zija črna voda, visoko nad njo visi ogromen kapnik v točni obliki poveznjenega tulipana.

In spet naprej, čez klance, kamenje, nizke predore, čez tolmune, čez blato, Vseposvobod čudovito kamenje, dvorane, kapniki, tolmuni, mostovi, predori.

1300 m. Ura je devet. Malo smo trudni, srečamo žabe. Najbrž so slepe, beže šele, ko jih speče ogenj svetilke. Do tu so prišli do zdaj najskrajnejši raziskovalci v začetku septembra. Napísano je na ravni skali: prof. Goldberg (ali Goldhugel, ta hip sem pozabil) iz Kölna, študent Meyer in domačin Milavec, ter Jože seveda. Šli bi še naprej, a Jože je imel samo še en naboj dinamita, ki ga je moral braniti za povratek, če bi slučajno kje kak usad zaprl pot. Tu je treba računati z vsem.

Hladno je; nažgemo cigarete in poležemo. Ko dremljemo, misli vsak Bog ve kaj in ko se spet čez dve uri dvignemo je čoln onstran tolmuna! Voda je prišla! Zamolklo šumenje se je kar vzelo od nekod, prej ga ni bilo. Telefon: vreme je jasno, a odprli so žage, zato je prišla voda. Zdaj da

pojdemo naprej. Če nas ne bo do šestih zjutraj nazaj, to se pravi do tu, kjer neha telefon, naj zbere ljudi, da nas gredo reševati... Sreča, da tolmun ni širok, navežemo kamen na žlec in vržemo v čoln ter ga potegnemo k sebi. Potem sedemo trije z dinamitom in karbidom vanj in sunemo nas od brega v neznan. Kmalu smo pri nasprotni steni, najdemo strugo, a takoj pri vodu moramo poklekati na tla in se skloniti. Jože vodi. Skale vise na gosto in narahlo. Jože potiska čoln, opirajoč se ob nje, komaj, komaj drvim dalje. Nenadoma se čoln silovito zamaje, voda pljusne... 500 kg težka skala se je rahlem dotiku odrgala in se tik ob čolnu pogreznila v vodo. Če bi padla na čoln — luči bi ugasnile, karbid bi začel razvijati plin in kdo bi plaval po temi v tej ledeni vodi med gozdom visečih skal in kapnikov? — — — Ne moremo dalje, treba bo streljati. Jože vloži dinamit kar v ozko razpoko. Potem bežimo nazaj in s tesnobo pričakujemo eksplozije. To ni šala, kaj če se ob pretresu pogreznejo vsi ti ogromni skladi kamenja nad nami?

Zagrmí silovito, odmeva in se trese še celo minuto, voda kipi in pljuska. Ko se pomiri, gremo s čolnom gledat. Pot je prosta, a samo za čoln. Treba je skoraj ležati dvajset, trideset metrov, ko drsimo bogvekam.

Potem se stene razširijo, plovemo po ogromni dvorani, skoraj 100 m dolgi dvorani, ki je približno široka elipsa. Potem spet predor in spet jezero, polno stranski rovov in ko se pri 1500 m ustavimo, se pot razširi in vodi naprej in naprej. Tu se ustavimo, ura je ena; mi smo prišli nadalje v tej jami, kar proslavimo s cigareto. Mislim, da ni na Balkanu jame, ki bi imela tako razsežnost kot Karlovice. Druga važna ugotovitev: po kompasu vidimo, da smer jame ne gre proti Skočjanu in Postojni kakor so prvotno mislili vsi, ampak da zavije na sever, za tri stopinje severnega polkroga in prevozili smo 15 podzemeljskih jezer.

Ob štirih zjutraj smo spet pri telefonu, Urban javlja zvezde in rahlo meglo in da je že napravil križ za vse, ki nas ne bo več nazaj.

Blatni smo, trudni, zaspani, a vendar je v nas prijetna zavest, ko nam ob enajstih dopoldne spet udari v obraz sonce pri izhodu iz Karlovice.

Mirko Javornik

III. prosvetni večer

Prosvetne zveze

Koroška v sliki in pesmi

Pestrost predavanj privablja k prosvetnim večerom vse večje število poslušalcev. Včeraj je bila dvorana popolnoma razprodana in še je moralo oditi mnogo občinstva. Vendar se ne smemo čuditi zanimanju, saj je vabila pesem in slika starodavne matice slovenske svobode in slovenskega trpljenja. Burno so pozdravljali navzoči pesmi, s katerimi je otvoril zbor kluba koroških Slovencev večer. Napeto so sledili besedam gospoda predavatelja dr. Fr. Kolnika, ki je plačljivo narisal zgodovino slovenske Koroške od njenih svobodnih početkov, ko so zasedli Slovenci rimsko zapuščeno in jo po svoje organsko oblikovali. Omenjal je življenje v srednjem veku, ko je bil dvorni jezik koroških vojvod slovenski. Tedaj so bili koroški Slovenci spoštovani, saj se je vitez Ulrik Lichtensteinski odel v obleko slovenske žene, da je predstavil »kraljico Venus«. Vendar kolonizacija bavarskih velikašev je ponemčila polagoma vse slovenske zemlje skoro do Drave, le v imenih in nekaterih besedah se je ohranil slovenski spomin, ki nam kaže, kako daleč v Alpe se je razširilo svoje čase slovenski živeli. Turski naval je zavrl kolonizacijo. Le Slovenec je ostal na svoji grudi in jo branil s svojo krvjo. S prosvetlensko dobo je prišla druga faza germanizacije, a tedaj se je začela probujati slovenska narodna zavest. Bukovniki so rokopisno širili slovensko besedo. Iz tega rodu so vzrastli možje kot je bil Turk, čigar predgovor kroniki domače hiše nam je g. predavatelj prebral. Za tem slike naše zemlje, ki nosi tuje ime. In v slovo pesem »Gor čez izero...«, katero smo v Ljubljani slišali prvič pravilno zapeto.

Zagorje

Krajevni odbor združenja vojnih invalidov v Zagorju vprizori v nedeljo, dne 25. oktobra, ob 4 popoldne v »Združnem domu« igrano »Pravljice o rajski ptici, vojna drama v 3 dejanjih. Igre uprizorijo igralci iz Ljubljane. Čisti dobiček je namenjen za revne vdove in sirote iz svetovne vojne, zato prosí odbor za obilen obisk.

Ali ste že poravnali naročnino?

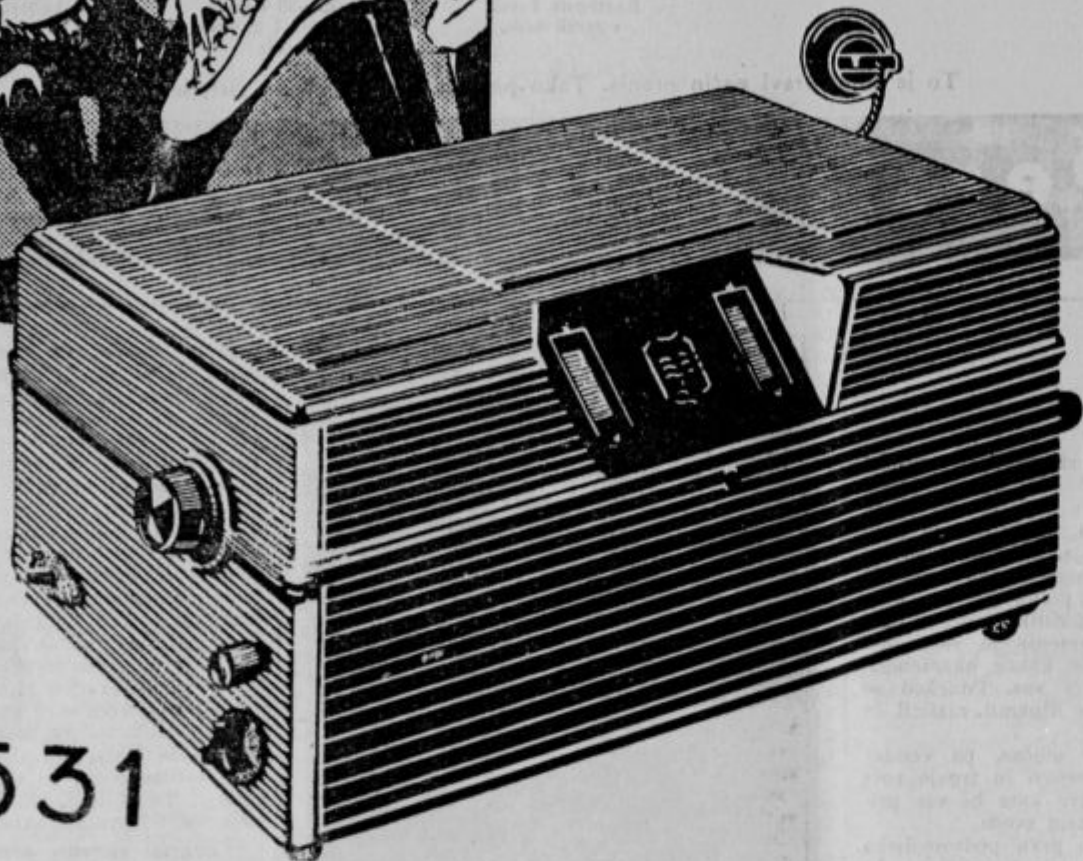

PHILIPS

ZOPET NA ČELU..

Ko so se preje zahtevali aparati z dobrimi rezultati in se ni vprašalo za ceno... tedaj so bili Philipsovi aparati oni, kateri so tudi najkritičnejšega poslušalca zadovoljevali.

Danes poslušalec zahteva isti efekt toda za nižjo ceno... in zopet so Philipsovi aparati oni ki dajejo najboljše rezultate, najbolj lahko rokovanje, najčistejšo reprodukcijo za sorazmerno nizko ceno.

2531

Italija in sport

Nikdo ne more reči, da je italijanski narod so svoji naravi talentiran za sport. Tudi nima nikake tradicije, kakršno imajo n. pr. Angleži v sportu ali Nemci v telovadbi in Norvežani v smučanju. In vendar čujemo tako pogosto o velikih uspehih Italijanov v lahki atletiki, nogometu, plavanju, telovadbi, sabljanju itd. V naših očeh velja Italija kot dežela solca — in če imajo vrhunske spehe tudi v zimskem sportu, tedaj se kaže v tem izredna ambicioznost in volja po sportnih uspehih. Istovetnost države in stranke, katero je spustila Mussolinijeva diktatura, brezdvomno veliko koristi italijanskemu sportu. V vodstvu stranke so se znašli moški, ki so bili in so še danes aktivni sportniki in ki hočejo tudi sport izrabiti za čimvečji ugled Italije v svetu. O duceju samem je znano, da je navdušen jezdec, ki dnevno sedi v sedlu. Ko sem bil pred kratkim v italijanskem sinu, sem v filmu lahko videl, s kakim interesom je prisostvoval Mussolini plavalnim tekmam za prvenstvo Italije. Bivši generalni tajnik fašistične stranke Turati je odlični sabljač, ki je pri svetovnih akademskih prvenstvenih tekmah v Rimu leta 1927 sam otvoril tekme s častno rundo. Ta dva primera naj dokazujeta, da italijanske sportne odredbe niso eksperimenti zelenega omizja, temveč odredbe mož, ki stoje aktivno v sportu.

Mussolini se zaveda, da je sport velesila, zato ga je sprejel v svojo fašistično organizacijo. Generalni tajnik fašistične stranke Turati, ki je ob enem predsednik nacionalnega olimpijskega komiteja, je januarja leta 1930 razpustil vse provincialne odbore za telesne vaje in je na njih mesto postavil fašistične voditelje. Ti imajo absolutno moč za propagando in upravo sportnega gibanja. Propaganda velja zlasti krajem, v katerih sport še ni usidran. V teh krajih mora ustanoviti fašistična stranka sportne grupe. Vrhovno vodstvo propagira zlasti plavanje, lahko atletiko, smučanje in telovadbo. Za popularizacijo smučanja je poklonilo ministertvo vojske amuškim klubom 1380 parov smučarjev. Prometno ministertvo je izdalo proste vozovnice za vse vožnje, ki služijo olimpijskim treningom in drugim pripravam. Za večje prireditve dobi polovično vožnjo, med tem ko jo uživajo tekmovalci ob vsakem slučaju, če se jih vozi vsaj pet skupaj.

Vsem občinam je naročeno, da v najkrajšem času preskrbijo prebivalstvo s sportnimi igrišči in prostori. Olimpijski komite je prejel lani od države 1 milijon lir za sportno upravo in propagando. Velika pažnja se polaga zlasti mladinski telesni vzgoji. Od 8. do 14. leta so otroci organizirani v »Balilla«, kjer gojijo gimnastične vaje. V »Avantgardiji«, kateri pripadajo fašisti od 14. do 18. leta, goje poleg sportnih vaj tudi orožje.

V našem časopisju smo pogosto čitali, da ima Italija svojo visoko šolo za telesno kulturo. To ne odgovarja resnici, vendar pa ima dobre šole za portne učitelje in trenerje. Najstarejša je »Scuola d'Educazione Fisica« v Bologni, med tem ko ima o fašisti svojo visjo šolo v Rimu »Scuola superiore fascista per l'educazione Fisica«. Po napravah je ta šola izredno bogata, metode pa so še vedno nekoliko zastarele, četudi delajo poučene skakurcije v Ameriko. Poleg teh šol skrbi za izobražbo sportnih učiteljev v armadi še posebna vojaška šola.

Po vsem tem in po uspehih je razvidno, da je Italija sportno orientirana država. Tak vtis do vimo tudi na srednjih šolah, kjer se dijakom zelo priporoča gojiti sport. Celo opremo kakor drse, površnik (trainingenzug), sprintarice in drugo dobijo od šole, kadar grede na tekme. Kadar teknujejo dijaki, je ves profesorjski zbor z ravnateljem na tribuni! Goriški dijaki so mi pravili, da čestita ravnatelj zmagovalcem svoje šole pismeno — in ta čestitka se čita v razredih kakor drugi oglasi. Takšno uvaževanje sportnih uspehov razgiba mladino in v tem je vzrok, da se italijanski sport popularizira in dviga v mednarodni tabeli.

Če se pri tem spomnimo na naše razmere, tedaj vidimo, da je naša sportna politika zgrešena. Ni dovolj, da skušamo pridobiti mladino za sportno stvar, važnejše bi bilo začeti pri starših, učiteljih, profesorjih, ravnateljih, zdravnikih, županah, pri banovinah in pri vladi. To so krogi, ki lahko store za sport z enim samim migom več kakor stotero idealnih in poštvovalnih delavcev v klubih.

D. U.

Moste pri Ljubljani

Na zadnji seji občinskega odbora v Mostah, je bilo na koncu vsega drugega sproženo tudi vprašanje, koliko dolga ima občina Moste. Občinski odbornik, ki je županu postavil to vprašanje, je povedal, da neki gospod, ki je tudi v obč. odboru, govori, da je občina napravila 6 milijonov dolga.

Gospod župan Oražem, je na to kratko in stvarno pojasnil in s številkami ugotovil, da ima občina vsega dolga (s predvojnimi za šolo vred) 2.455.000 Din. Stari dolg šteje 30.000 Din. Drugi dolg pa je občina sklenila v zadnjih letih, da je izvršila vodovod in kanalizacijo ter začela graditi zavetišče za onemogle Moščane. G. župan je dodatno pristavil, da je govoril o 6 milijonih dolga sedanji obč. odbornik G. Seme, ki je za vsa sklenjena posojila tudi sam glasoval. Nato je po kratki debati bila prebrana in sprejeta izjava, ki med drugim pravi:

»Iz županovega odgovora je jasno, da dejanski dolg občine ne znaša niti celih 2,5 milijonov dinarjev. Ugotovljeno je dalje, da je ta denar šel za vodovod, kanalizacijo, za zavetišče za onemogle. Vse to danes lahko občina pokaže za ta denar. Dobrote tega delovanja bodo uživale še bodoče generacije. Zato je tudi gospodarsko edino pravilno načelo, da pri takih investicijah sodelujejo tudi znanjci z amortizacijo dolgov.

Jasno pa je na podlagi županovega odgovora tudi, da so vsa ta posojila — in tudi tisto, ki ni še dovoljeno, v znesku 1.000.000 Din, torej ne še dolg — bila sklenjena soglasno — tudi z glasom G. Seme.

Ugotovljeno pa je na podlagi županove izjave, da je G. Seme bil tisti, ki je vprico drugih oseb izven obč. odbora trdil, da je občina naredila 6 milijonov dolga. S tem je G. Seme trdil očitno in ugotovljeno neresnico ter omalovaževal govoril tudi o tistem delu obč. uprave, pri katerem je sam s svojim glasom sodeloval.

1. Ako je G. Seme trdil neresnico v dobri veri, je dokazal, da niti svojega lastnega delovanja ne zna kontrolirati ter se ne zaveda, za kaj je glasoval in za kaj ni glasoval. V tem slučaju bi se bil G. Seme izkazal popolnoma nesposobnega za sodelovanje v obč. upravi.

2. Ali pa je G. Seme namerno trdil neresnico. Tako početje pa je med dostojnimi ljudmi kvalificirano za laž, za nemoralni čin, ki je toliko hušji, kolikor večjo škodo bi bil utegnil prizadet svojim dosedanjim tovarišem in sodelavcem v obč. odboru — na njihovem dobrem imenu in glasu predstavljajoč jih kakor zanikarne razsipovalce ljudskega denarja.

Z ozirom na odgovor G. župana in navedene okolnosti pozivljamo G. Seme, da izvaja posledice,

ker je v bodoče nemogoče kakorkoli in kjerkoli v javnih korporacijah sodelovati z njim. Ali pa bodo posledice izvajali drugi, če jih sam noče.

Ta izjava je prišla v zapisnik. G. županu pa je bilo naročeno, da o tem obvesti nadrejeno politično oblast.

Gornja izjava je bila sprejeta soglasno. Proti njej ni glasoval nihče od navzočih odbornikov, izvzemši G. S. samega, en odbornik pa se je glasovanja vzdrljal ter ni glasoval, ne za ne proti.

Ta soglasna izjava je pa obenem največja zaupnica obč. odbora G. županu Oražmu, pod čegar vodstvom je obč. odbor izpeljal tako velike občinske zadeve.

Begunje pri Cerknici

Pevski koncert. Cerkniško pevsko okrožje priredi danes ob pol 4 popoldne v prosvetnem domu pevski koncert z bogatim sporedom. Poleg domačega in cerkniškega zbora nastopi tudi logaški zbor. Pozdravljamo ta koncert, ki je prvi te vrste pri nas. S tem se bo poživilo zanimanje za lepo narodno kakor tudi umetno pesem. Obenem naj bi bil koncert v pobudo, da izgine iz naših vasi grdo ponočnjaško prapevanje. Čisti dobiček bo šel v fond za popravilo cerkvenih orgel, ki so nujno potrebne temeljitega popravila. Kdor torej hoče, da se mu razvedri srce in duh, naj pride!

Cesta. Nova cesta Begunje—Št. Vid je dograjena.

Ježica

Kat. prosvetno društvo priredi drevi ob pol 8 v društvenem domu štiri operete: Zaklad bi radi, Pri zlatem sodčku, Občinska seja v Kurji vasi in Logarjeva Metka. Vsi vabljeni!

Cerklje

Poslovila se je od naše župnije in odšla na svoje službeno mesto v Ljubno v Savinjski dolini učiteljica gdna Milena Saksida. Tekom štirih let, kar je tu službovala, je delovala tako vzorno in s toliko vnemo v šoli in pri raznih organizacijah, da je postala zelo priljubljena med ljudmi. Želimo ji na novem mestu istega!

Kranj

Krožek prijateljev Francije v Kranju sporoča radi eventualnega nesporazuma, da se vrši pouk v I. (začetnem) tečaju francoščine vsak ponedeljek ob sedmih zvečer, pouk v II. (nadaljevalnem) tečaju vsak torek ob isti uri, pouk v tretjem (konverzacijsko-literarnem) tečaju pa vsako sredo ne ob šestih, ampak ob pol sedmih zvečer. Vsakokrat se vrši pouk v gimnaziji v III. a. (priljublje). — Krožek nadalje sporoča svojemu članstvu in vsem zainteresiranim, da se bo v teku tega tedna vršilo prvo predavanje. Predaval bo predsednik G. prof. Niko Kurel v slovenščini in ob skioptičnih slikah o francoski Svici.

Radio

Programi Radio-Ljubljana:

Nedelja, 25. oktobra: 9.30 Prenos cerkvene glasbe — 10.30 Klavir solo, izvaja gđc. Vojka Prelovac — 11.00 Koroška ura: 1 Koračnica koroških pesmic (plošča). Koroške narodne pesmi poje zbor koroških Slovencev v Ljubljani. 3. Koroška. Predavanje dr. Fr. Kotnika — 12.00 Cas, dnevne vesti, plošče — 15.15 Dekliška ura: Pogled iz globine k luči (gđc. Lebar) — 15.45 Citre a sliki obhajevanju kitare (gđc. Greta in Milan Justin) — 16.15 Zabavno čtivo — 16.45 O. Wilde:

Bumbury (komedija o človeku, ki igra dva brata), Sentjakovski gledališki oder — 20.00 Pevski nastop članov sokolskega društva v Trzinu — 21.00 Harmonika solo, igra G. Edvard Kovač — 21.45 Poročila in časovna napoved — 22.00 Salonski kvintet.

Ponedeljek, 26. oktobra: 12.15 Plošče — 12.45 Dnevne vesti — 13.00 Cas, plošče, borza — 17.30 Salonski kvintet — 18.30 Prof. Pengov: Iz anatomije in fiziologije človeškega telesa (Kemizem sline; kaj je »ferment«? Zvečenje in požiranje) — 19.00 Dr. I. Burian: Češčina — 19.30 Higijenska ura — 20.00 Koncert Radio kvarteta (gg. prof. Jera, Bravničar, Feršnik, Eržen) — 22.00 Cas, poročila.

Torek, 27. oktobra: 12.15 Plošče — 12.45 Dnevne vesti — 13.00 Cas, plošče, borza — 17.30 Otroški kotiček (radio tetka) — 18.00 Salonski kvintet — 19.00 Dr. Ivan Grafenauer: Nemščina — 19.30 Dr. Fr. Veber: Etika in sociologija evangelijev — 20.00 Prof. L. Andrej: Uvod v radijsko tehniko — 20.30 Prenos iz Zagreba — 22.30 Cas, dnevne vesti, plošče.

Drugi programi:

Ponedeljek, 26. oktobra:

Belgrad: 12.05 Radio orkester — 17.00 Narodne pesmi — 18.00 Popoldanski koncert — 20.00 Narodne pesmi — 22.00 Večerni koncert — 22.50 Plesna glasba — Zagreb: 12.30 Plošče — 22.30 Romantična glasba — Budapest: 12.05 Pesmi in glasba — 17.30 Ciganska glasba — 19.00 Radio orkester — 19.40 Operna glasba, Ciganska glasba — Praga: 21.00 Večerni koncert — 22.20 Plošče — Rim: 17.30 Instrum. in vokalni koncert — 21.00 Lahka poljudna glasba — Milan: 12.05 Pesta glasba — 21.25 Pesta glasba — 22.15 Komedija — Katovice: 20.15 Operetni večer — 23.00 Lahka plesna glasba — Dunaj: 11.30 Opoldanski koncert — 20.20 »Ubogi Henrik«, igra — 22.30 Dunajska glasba — Darenty: 12.00 Klasični koncert — 13.00 Lahka glasba — 20.00 Vokalni kvartet — 21.50 »Oporoka Franca Willna«, melodrama — 22.50 Plesna glasba — Toulouse: 12.45 Opoldanski koncert — 13.00 Melodije — 20.30 Violinski koncert — 21.00 Filmska glasba — 21.30 Operetne pesmi — Langenberg: 20.00 Operetna glasba — 21.15 Jazz — Berlin: 20.00 Zabavna glasba — 21.15 Vojaška godba — 22.40 Orkester — Barcelona: 13.00 Radio sekstet — 20.30 Večerni koncert — 21.20 Radio orkester — 22.40 Komorna glasba — Stuttgart: 20.25 Večerni koncert — 21.35 Nemški humoristi — 23.00 Plesna glasba —

Torek, 27. oktobra:

Belgrad: 12.05 Radio orkester — 17.00 Narodne melodije, harmonika — 18.00 Lahka glasba — 20.30 Zagreb — 22.00 Kvartet — 22.50 Jazz — Zagreb: 12.30 Plošče — 17.00 Radio orkester — 20.30 Češki večer, Beograd — 22.40 Lahka glasba — Budapest: 17.30 Radio orkester — 21.10 Koncerti vojaške godbe — 19.20 Komedija — Praga: 19.00 Prenos iz gledališča — 22.20 Lahka glasba — Rim: 17.00 Instrum. in vokalni koncert — 21.00 »Il Trovatore«, melodrama — Milan: 11.15 Pesta glasba — 21.00 Simfonični koncert — Katovice: 20.15 Poljudni koncert — 22.10 Solistovski večer — Dunaj: 11.30 Opoldanski koncert — 21.45 Klavirska glasba — 22.35 Večerni koncert — Toulouse: 12.45 Jazz — 20.15 Argentinski orkester — 20.30 Simfonični koncert — Langenberg: 20.30 Moderni simfonični koncert — Langenberg: 20.00 »Svabi«, igre — 21.00 Od flaute do pauke — Berlin: 19.30 Pesmi — 20.15 Svetovni nazor in sedanost — 21.00 Richard Wagner — 22.30 Orkester — Barcelona: 13.00 Radio sekstet — 20.30 Večerni koncert — 22.20 Radi orkester — Stuttgart: 20.00 »Svabi«, igra — 21.30 Večerni koncert

Čitateljem „Slovenca“ za nedeljo

A. N. Tolstoj:

Sinji gradovi

(Nadaljevanje.)

Vasilij Aleksejevič je globoko zavzdihnil in se vsedel ob okno pod kletko, kjer je s se-
menom šušljaj kanarček in vedno znova pri-
čenjal čivkati od dolgega časa zmirom eno in
isto pesmico o tem, kako je zdaj Nadja po-
stala lepa, ne več podrasla, temveč žena, o
tem, kake vznemirjajoče oči ima Nadja, ko-
draste sence, kako je švignila zdaj s krilom
za vogal. Ptičji jezik je nejasen, vsak ga lahko
tolmači po svoje. Buženinov je gledal nezazi-
dano parcelo, plotove, bajte, kadil in vzdih-
oval kakor človek, ki je obsojen, da čaka na
brzovlak na zankarni postaji... Ogledoval je
sobo — tu pod to visečo svetilko se je učil
nekoč čitati in pisati. Tu je umerenela foto-
grafija: on sam star sedem let. Nadja-dekila
in mati v klobuku s čudno jeznim obrazom.
Tu je babica z nagubančnim licem, z ruto in
pelerinco, ta, ki je cepila vžigalice. Od okna
do oguljene omare, kjer je Nadino ogledalce,
škaflija za puder in doza s kremom »Meta-
morfoza«, je — kakih pet korakov. Smešno.
Prej se je zdelo, da je bilo doma veliko več
prostora. Pod okni so steklenice, v katere
steče z oknic voda po volneni niti. Res zasta-
rela mehanika. Treba bo porabiti veliko moči,
da bodo zrastle na tej revščini sinji gradovi.

Za steno je smrčala mati. Nato je vstopila
ženska v vojaškem plašču, se priklonila ter
rekla pohlevno: »Dobrodošli, lepi gospod.«
Pogrnila je mizo, prinesla znani zmečkani, a
sila živahni samovar. Vasilij Aleksejevič je
pil čaj, pušil cigarete. Ves ta ozki malomestni
svet je bil zagrnjen v čudežno pesmico ka-
narčkov. Buženinov je pel skozi oblačno so-
paro samovarja o neizrekljivo lepi bodočnosti.

Podplati se dotikajo zemlje

Vasilij Aleksejevič je bil strašno mlad.
No, pa kaj bi: sedemnajst let mu je bilo, ko
je zlezal v oklopni avto, ki je drvel po Tver-
ski proti trgu Revolucije. Tri leta je bil v
vojski. Potem — akademija, risalne mize,
grobnica na Donskem pokopališču, sanje o
sinjih gradovih pri belem dnevu. Življenjske
izkušnje ni imel niti za lek.

In fantastični beg časa se je nenadoma
ustavil. Podplati so zadržali in se postavili na
tla. Zaškripala so vrata, mirno so izpregovo-
rili vsakdanji glasovi, po domače je zadišala
gnojnica. Stoletna razcefrana vrana je pri-
letela iz nepremičnega neba, sedla na plot proti
oknu: »Karr, pozdravljeni, Vasilij Alekseje-
vič, kaj pa mislite pričeti?«

Kaj bi drugega pričel? Vstajal je ob
enajstih, napil se čaja s pogreto smetano.
Sedel je nekaj časa pri svoji gluhi in slepi
materi, ki je vedno vpraševala: ali ni on
Vasja — boljševek? Potem — sprehod do
obeda, posedanje nad reko. Proti petim —
vrnitev, škripanje vrat... Obriše si noge z
rogovnice pri vhodu... In čaka ob oknu na
Nadjo, se potrdi nikakor ne pokazati, da je
ves dan mislil na to srečo: lej, že je šla mimo
okna, podgrnila s čevljički ob rogovino, glas-
no zakričala: »Matrjona, pogri za kosilo.«
Vedno vstopi s istim stavkom: »Fej, kako
sem trudna.« V veži obesi kožuh na žebelj, si
naravnava obleko, ponudi za poljub hladno lice:
»Kako se počutiš, že bolje?« Matrjona pri-
nese lonec z zeljnato juho. Nadja pravi: »Le
fej, kolikor hočeš, okrepčati se moraš.«

Po kosilu je Nadja vedno izginila ali k pri-
ateljici ali v kino, kamor jo je povabil »nekdo,
takšen, ti ga ne poznaš«. Vasilij Aleksejevič
je sedel v mraku na divanu pod fotografije,
popikane od muh, in si grizel nohte. Težko je
bilo početi kaj drugega: Nadja je zelo štedila
petrolej in prosila, naj prižiga luč čim pozneje.
Kajenje je moral opustiti iz dveh vzrokov: radi
zdravja (Nadja je rekla že prvi dan, da tobak
škoduje) in zaradi popolnega pomanjkanja de-
narja. Vsa hiša je živela od borne plače Nadji-
ne. Govorila je: »Kar obupala bom, če ne do-
biš ti, Vasja, kmalu zaslužiš in ne boš pošiljal
meni in mami.« Vasilij Aleksejevič ni nikoli
mogel pozabiti Nadjinih začuden in razočar-
ano vkrivljenih ust pri prvem srečanju.

Moja zunanost je seveda klavrna, kakor
bolnik sem, zobje niso v redu,« je premišljal
v mraku, »toda ali je prav to najbolj važno?...
Bolj prijetno bi bilo, če bi se prikazal kak ko-
renjak z novimi škornji, vesel, s polnim žepom
červoncev... Ne bi prišlo takoj razočaranje...
Ah, neumnost, malenkost... Do maja se bom
poredil, si popravil zobe: to bo že drugače iz-
gledalo, Nadežda Ivanovna. Zato pa ne bodo
vaši junaki iz kina zgradili mesta — premalo
imajo v glavi.«

Vasilij Aleksejevič je večkrat poskušal
govoriti z Nadjo o svojem delu, o prezidavi
Moskve po novem načrtu, o velikih nalogah, ki
jih je vrgla človeštvo na rame ruska revolu-
cija. Ni bilo dvoma: Nadja ga bo razumela, oce-
nila in vsa življenjska bedarija, pomanjkanje
denarja se ji bo zadelo malenkostno.

Nadja se ni izogibala razgovoru, ali če je
pričenjal sanjariti, je takoj vedno naredila
skrben obrazek: »Ah, oprosti, Vasja, popol-
noma sem pozabila... pridem kmalu.« In —
ni je več, šla je iz hiše. In Buženinov zopet
sedi v temi, skuša urediti svoje misli.

Nekoč mu je pomagala dež — vili se je
kakor vesoljni potop. Nadja je vzdihovala ne-
kaj časa ob oknu, prižgala luč, vsedla in pričela
krpati nogavice. Posebno lepe so bile njene
oči — sinje, mirne, s temnim robom mehkih
trepalnic. Vasilij Aleksejevič jih je gledal, do-
kler se mu ni zvrtilo v glavi.

»Ti si arhitekt, Vasja,« je pričela Nadja in
pregriznila sukanec na leseno žlico natakne
nogavice, »povej, je li mogoče, da imajo v ino-
zemstvu v vsaki hiši kopalnico? Včeraj sem
videla v kinematografu krasen film: Asta Niel-
sen se vsak dan koplje v topli vodi, se umiva.

Je to mogoče? Saj se človek naveliča.« Zma-
jala je z glavo in se nasmešnila. »Spoznala sem
se, ne poznaš ga, v nekem ujetniku. Ta mi
je pripovedoval celo, da so v inozemstvu v za-
sebnih stanovanjih vse postelje z baldahinom.
Zgradi tako hišo v Moskvi. Slaven boš. Sicer
pa ne morem verjeti. Življenje poznam samo
iz kina. Seveda se potrudijo igralci v kinu po-
kazati se v boljši luči, v resnici pa so prav
takšni, kakor pri nas.«

»Nadja,« je vprašal Buženinov iz teme na
divanu, »povej mi odkrito, to je zelo važno...
razumeš... ali ljubiš koga?«

Nadja je vzdignila obrvi. Pletilna igla se
je vstavila.

»Veš, kaj ti povem, Vasja... Kakšna lju-
bezen neki... Komaj, da se živi... O-ho-ho...
Misliš, da se možičko, ker se zaljubljam? To
je samo v kinematografu... Kakšna ljubezen
neki... Če srečaš slučajno človeka, pogledaš,
ali je zmogel kakorkoli izboljšati tvoj polo-
žaj — pa ga vzameš... Snubil me je eden iz
Minska. Tako se mi je zahotelo, da bi živela
v Minsku: saj je to vendar glavno mesto.* Tam,
pravijo, so trgovine, trinadstropne hiše na
glavni ulici... Skoro sem mu že obljubila. No,
pa se je izkazalo, da je navaden slepar, da ni
iz prav nobenega Minska.«

»Ne, Nadja, ne, ti si res komična, čuda-
kinja. Bolje te poznam... Saj ti ni treba tako
govoriti. To so tuji vplivi... V resnici je živ-
ljenje prekrasno, vabljivo... Treba je graditi,
boriti se, ljubiti...«

Buženinov je govoril do pozne ure, dokler
ni zmanjkalo petroleja v svetilki. Nadja je po-
slušala, prizgivala sukanec, nizko pobešala
glavo, se smehljala. Čar mladega dekleta je
vpiljal Vasilija Aleksejeviča kakor spomla-
danski zrak. Zaspal je na divanu, ne da bi se
slekel, — kakor kamen je padel v sladko temo.
Zgodaj pa je pogledal v okno: tam sedi vrana,
in našopirila se je. Vedno isti plot. Sivo nebo.
Sredi ceste se valja zarjavelo vedro. Prav nič
se ni izpremenilo v teku te noči. In včerašnji
razgovor je zapustil nejevoljo in dvome.

Življenje, običaji in drugo...

Življenjske malenkosti, ki same po sebi
niso vredne zanimanja, so se bolesto razrastle
v domišljiji Vasilija Aleksejeviča. V mestu so
se jeli zanimati za Buženinovkinjeve sina. Pri-
čela so se različna uganjanja. Računovodja Ute-
vin, kakor pravijo, je kar prebledel, ko je zve-
del o njegovem prihodu in je dejal več nego
pomembno: »Ah, tako... No, zdaj mi je um-
ljivo vse.«

Če se je prikazala zgrbljena postava Vasi-
lija Aleksejeviča po dnevi na ulici Karla Mar-
ksa, ki drži na trg, so ogledovali mimoidoči
»akademik« s strašno radovednostjo. Celo
milijonar se mu je milostno nasmešnil.

Trговец Pikus je snel nekoč pred vrati
trgovine svojo vojaško kapo, ga povabil noter
in vprašal s protirevolucijskim šepetom: »No,
povejte, kako je v Moskvi? Kaj pa Nep? Pra-
vijo, da ni upanja. Grozno vreme. Saj drvimo
v brezno. Prišel sem tako daleč s svojimi živci,
da ponoči kričim kakor prismojen. No, zelo me
je veselilo, da imam čast... Nadežda Ivanov-
na je vendar predolgo čakala.«

Pikus je namigaval na to, kar se je govo-
rilo v mestu. Na deželi ne marajo nerazumljiv-
osti, vznemirjajoče domišljije. Zares, čemu
za vrata bi se drugače pritepel Buženinov v
to gnezdo? Jasnje je, prišel se je ženit. Tu pa
so se pojavile različne zapreke: Buženinov se
je hotel kar vvesti, ampak prostor je bil menda
že zaseden — tako so se vsaj smejali na them.

V Pikusovi trgovini se je z njim seznanil
Sašok, rdečeličen mlad človek v kaftanu in
baržunasti kapi, sin veletržca z žitom Žigaljo-
va. Prišel je povpraševati po prestolnici, pre-
davanjih, barih, po ženskah s Kuzneckega mo-
sta* in je zapeljal Vasilija Aleksejeviča v piv-
nico »Renaissance« v drugem nadstropju na
trgu. Sašok je ponujal cigarete in smeje se
mežikal s svojimi rjavimi očmi — postaven,
pogumen človek z zraslimi obrvmi:

»Nadežda Ivanovna, se lahko trdi, je prav
čedna deklica. Samo preoščabna je. Dandanes
ne sme človek preveč misliti nase. Tako je,
Vasilij Aleksejevič. Novo življenje nastaja, ka-
kor se pravi. Seveda, spriči njene zunanosti
bi lahko našla srečo — v Moskvi na odru ali
pa kot strojepiska v velikem trustu. A tu
kaj...«

Sašok je mignil z obrvmi, si vrgel v usta
namočen grah, prijel ga s krepkimi zobmi in
se zasmejal.

»Tu pač ni praktičnega starinskega stali-
šča... V najboljšem slučaju se bo omožila:
mož bo imel kakih osem červoncev plače, ona
sama tri in pol... Dolgčas... Če je že tako,
naj bi šla, veste, kar med komunistične mla-
denke.« Kaj hočete...« skozi goste trepal-
nice je prebrisano ošvrknil Buženinova z ze-
nicami, »to bi vsaj razumel. Zdjaj pa ni tič ne
ne miš. Jaz potujem — lahko se reče — na
Angleško v očetovih zadevah. Ponudil sem Na-
deždi Ivanovni za šalo, naj me spremi, no, kot
tajnica. A si ne upa, češ, kaj vse bi govorili.
Kdo bi se bal pri nas javnega mnenja! Res,
smešno.«

Vasilij Aleksejevič je strmeč gledal pri-
povedovalca: kaj ti plete vse? Za take besede
bi bilo treba prav za prav takoj prisoliti zauš-
nico. Sašok pa je preskočil brez vsakih pomi-
slekov na drugo stvar in sejal izumetničene
stavke:

* Beloruske sovjetske republike.
* Stalin je zopet ukinil po Leninu dovoljeno za-
sebnost trgovino (Nep = Nova ekonomska politika).
* Moskovska ulica.
* Zveza komunistične mladine nudi članom
službene ugodnosti, a slovi po razuzdanosti.

A. John Allan:

Začaran koder

— Nocoj vam bom povedal prav posebno zgod-
bo... Čudna zgodba je to! Zato sploh ne bom
skušal, da bi vam jo na katerikoli način raztolma-
čil. Jaz sem pač mnenja, da se dogajajo na svetu
tudi stvari, ki jih nismo v stanu pojasniti. More-
biti se bodo našli med vami duhoviti ljudje, ki bodo
razumeli, kar hoče zgodba povedati. Jaz vam jo
bom samo sporočil, kakor sem jo doživel. Ne bom
izpustil nobene podrobnosti, ker mi ni znano, ali
ne pomeni katerakoli malenkost ključ do skriv-
nosti? Bogve...«

Torej: ta zgodba se je pričela v sivi davnini,
v prazgodovinskih časih, ko še niso imeli ljudi
nobenege pojma o brezžičnem brzjavu. Natančno
povedano, je bilo to leta 1921. Obiskal sem takrat
v nedeljo nekega prijatelja, ki je stanoval blizu
Bristola, pri njem prenočil in v ponedeljek zgodaj
hotel nazaj v London, a sem slučajno zamudil vlak.
Tako se je zgodilo, da sem moral pol ure žetiti
na kolodvoru.

Kmalu sem se naveličal čakanja in sklenil, da
si bom rajši nekoliko ogledal Bristol. V ozki ulici
blizu kolodvora sem našel komično starinarico.
Na hodniku so stali pošvedrani stoli, visele zapra-
šene slike in ležali na kupu svečniki, klešče in
slična potipja. Naposled sem v izlozbi zagledal
čudno okroglo kovinasto škatljo, ki je bila ponekod
alična onim, ki jih imajo dame za puder. Bila mi
je všeč in iz samega dolgega časa sem stopil v tr-
govino. Prodajalec mi je povedal vse, kar mu je
bilo znanega o škatlji, a izkazalo se je, da je bil
jako malo podučen. Ugotovil sem le, da je bila to
jako težka, približno 10 cm široka in 15 cm visoka
stvar. Notri je moralo nekaj ležati, ker sem čul neko
trkanje pri stresanju škatle. A starinar sam ni
vedel, kaj je bilo notri. Ni se mu nikoli posrečilo
odpreti izredno trdno privitega pokrova in je le-
žala škatlja že več let nedotaknjena. Kupil jo je
nekoč pri nepoznanem mornarju, ni vedel, odkod
izvrta in kaj je vredna. Zahteval pa je 15 šilingov.
Ponudil sem mu deset in je takoj pristal. Vse to se
je zgodilo v naglici in sem moral kakor prismojen
steči na kolodvor, da ne bi radi kupčije zopet za-
mudil vlaka. Šele doma, v Londonu, sem si mogel
natančno ogledati mojo novo lastnino. Na pokrovu
so se še poznali nečitljivi sledovi nekega napisa, a
nekdo je črke skrbno izbrisal z nožem. Škatlja se
trdovratno ni marala odpreti, dasi sem napejal
vse moči. Spustil sem jo nato v glicerin in jo vzel
ven šele dva tedna pozneje v prepričanju, da bo
zdaj odstranjena vsa rja. Poskušal sem vse mogoče,
a zopet zaman: pokrov se ni premaknil. V obupu
sem naposled poskusil zasukati pokrov narobe in,
pomislite, takoj se je odprl! Izkazalo se je, da so
bili usmerjeni vijaki zavoji na levo, torej v na-
sprotni smeri. Preprosta reč, a nihče tega ni za-
slišal poprej, ker smo vajeni navadnih vijakov.

Prav lahko sem zdaj zasukal pokrov in kmalu
odprl škatljo. Bila je skoraj do polovice polna pra-
hu in drugih smeti. Ko sem vse stresel ven, je
ostal na dnu z obledelim trakom povezan šop las,
ženski kodri. Lasje so tako dolgo ležali v umazani
škatlji, da so izgubili barvo in se zlepiли skupaj.
Opral sem jih najprej v milnici in potem v alko-
holu ter zagledal, da so lasje najrazličnejše barve
od smolnato črnih do ognjeno rdečih. Kdo je le
spravil spomine na toliko žensk? Nasmešnil sem
se, vtiaknil oprane lase v škatljo in kmalu popol-
noma pozabil nanjo.

A kmalu sem doživel čudno reč. Nekoliko dni
pozneje me je obiskal Matthews, moj šolski tovariš.
Imel je obvezano čelo. Poznal sem ga kot mirnega
moža in vprašal, kaj se mu je zgodilo? »Menda se
nisi ruval s pijanci?« sem za šalo pripomnil. Mat-
thews je povedal, da je nekoč sedel pri zajtrku z
dnevnikom v roki, nenadoma omedlel in se zgru-
dil na tla. Ko so prihiteli domači in ga obudili, so
videli, da ima na čelu veliko bulo, kot da bi ga
kdo treščil z gorjačo. Matthews je celo dvignil ob-
vezo in mi pokazal svojo poškodbo: še zdaj, po
več dnevih je bilo videti na čelu rdeč krog. Prej
je bil sličen opeljeni kakor udarcu. Rekel sem
prijatelju, da je najbrž onemogel vsled letošnje
soparne vročine, in s tem sva zaključila razgovor
o mali neprijetnosti.

Kak mesec dni pozneje me je na vse zgodaj
poklicala moja žena v mojo sobo in mi naznanila
»veliko pospravljanje«. Kakor znano, obstoji sled-
nje v tem, da želijo gospodinje pometati ven čim
več papirja, ne da bi se zmenile, ali niso vmes
pomembne listine, tekoča pošta in slično. Prišel
sem, da bi branil po svojih močeh svoje premo-
ženje in se pripravil na reden zagovor zavoljo »ne-
snage, ki jo nakopičim v stanovanju«. Rešil sem,
kar sem vtegnil, in že sva bila na koncu tega mu-
nega opravka, ko je zagledala žena kos kartona,
na katerem sem sušil lase iz kovinaste škatlje.
Žena ga je že hotela vreti v koš, a nenadno zakli-
cala: »No vidiš, kakšen nered imaš vedno! Saj to
je fotografija, ki si jo tako poglašal!« — Ozrl sem
se in res videl, da je nalepljena na kartonu stara
šolska slika nogometnega moštva... »Tu si ti, to
pa je Matthews,« je rekla žena in nenadno vpra-
šala: »Moj Bog, Matthews je že takrat imel svoj
rog na čelu?« — Vzel sem sliko in res na moje
veliko začudenje ugotovil, da ima Matthews kot
srednješolec isto bulo na čelu, kakor mi jo je ka-
zal pred kratkim. Obrnil sem sliko in na robu za-
sledil tenko rjavkasto črto, sled, ki ga je zapustil
vlažen koder. Prebodel sem z buciko Matthewsevo
bulo in se je izkazalo, da sem točno zadel komaj
vidno črto na drugi strani. To je bila res čudna
slučajnost. Spomnil sem se na podrobnosti prija-
teljeve nesreče. Matthews je pripovedoval, da je
nepričakovano omedlel pri zajtrku ob osmih zgo-
daj. Res sem ob istem času pral in sušil lase. Ali
ni to bilo čudno? Ugibal sem in sklenil, da moram
na vsak način prirediti nadaljnje poizkušnje. A kje
bi si poiskal pripravno žrtev, da me ne bi naknad-
no preveč pekla več? Po daljšem premišljevanju
sem se odločil za staro gospodično, ki je služila
kot vzgojiteljica v sosednji vili. To je bilo zoprn
žolčno bitje. Na them je pretepal deco, ki jo je
nadzorovala v odsotnosti staršev, za vsako malen-
kost je glasno okregala mene in mojo ženo, pa mi
zvečer nesramno potrgala vse vrtnice ob zidu in
nalašč uničila celo neodprte popke. Kratkotoma.

vai smo jo sovražili, in to je odločilo pri moji iz-
biri. Moj Bog, saj nisem vedel, kaj tvegam!

A potreboval sem pred vsem fotografijo je-
zične vzgojiteljice. Počakal sem na nedeljo. Ko je
stopila gospodična, kakor vedno, na vrt, da bi iz-
koristila prosti dan, sem stopil k oknu in dvignil
oči v nebo, kakor da bi opazoval letalo. Gospo-
dična je seveda takoj storila isto, in izkoristil sem
trenotek ter jo fotografiral. Zvečer sem razvil plo-
ščo, napravil aliko in se, čim se je posušila, lotil
črne umetnosti. Dobil sem uročen koder, ga po-
ložil na aliko preko glave zamaknjene opazovalke
in pritrdil z buciko. Po pravici povedano, se mi
je vse zdelo jako neumno. Nato sem vtiaknil aliko
z laemi vred v predal pisalne mize in šel spat.

Zgodaj sem, kakor vedno, odšel v London v
urad. Ko sem se zvečer povrnil domov, mi je pla-
nila žena nasproti in razburjeno zaklicala pretres-
ljivo novico: »Le pomisli! danes zgodaj so našli
gospodično vzgojiteljico mrtvo v postelji!«

To me je tako prestrašilo, da so se mi šibile
noge. Premagal sem grozo, planil v svojo sobo in
z drhtečimi rokami privlekel iz predala pisalne
mize fotografijo. Z buciko pritrdil koder je ostal,
kjer je bil, a ko sem dvignil lase, sem zagledal
zopet isto: kakor las tenko rjavkasto črto: bila je
nesrečniči zarisana naravnost preko čela... Zdrav-
niki niso vedeli, kaj je povzročilo smrt. Govorili
so o možganski kapli, a niso mogli pojasniti čudne
lice na čelu. V zapiskniku, ki sem ga prečital, je
stalo, da je alična »opeklina, ki jo povzročajo Rön-
genovi žarki. Ta smrt, ki sem jo povzročil v svoji
lahkomiselnosti, me je hudo pretresla in vroče sem
prosil dušo stare vzgojiteljice, da bi mi odpustila.
A pozneje je radovednost premagala kes in sklenil
sem vnovič poskusiti peklensko moč uročenega
kodra. Obljubil sem si, da bom zdaj jako previden.
Za drugo žrtev sem si izvolil goštarja, ki je stano-
val nasproti... Precej dolgo sem prežal na priliko
za fotografiranje. Šele dva tedna pozneje sem na-
redil sliko, a je bila tako drobna, da sem jo moral
povečati. Goslar menda ni imel tako hudega zna-
čaja kakor nesrečna vzgojiteljica, in ga tudi nisem
osebno poznal. A jako slabo je obvladal svoje go-
dalo in nam je poleti zagrenil vse večere s svo-
jimi mačjimi koncerti. Počakal sem ob somraku,
da je stopil z gosli k oknu svoje podstrešne sobe
in prav rahlo približal koder fotografiji. Dobro
sem razložil goslarjevo postavo in celo obraz. Iz-
bral sem trenotek, ko je dvignil lok, a učenek je
izostal. Dotaknil sem se fotografije drugič in zdaj
zares spustil šop za trenutek na sliko. To je takoj
učinkovalo. Glaubenik je nenadno vrgel gosli, se
spustil na okno in s široko odprtimi usti več mi-
nut krčevito zajemal zrak. Videti je bilo, da je
trpel hude bolečine.

Po tem dogodku mi je narekovala vest, da
bi bilo nemara najboljša takoj sežgati usodne lase.
A zopet sem se premislil in rajši sklenil do dna
proučiti njene lastnosti. Nočem vas dolgočasiti s
podrobnim popisovanjem mojih večmesečnih po-
kusov. Ugotovil sem naposled vse različne vplive
uročenega kodra od kratkega glavobola in do na-
gle smrti. Pripomniti moram, da sem vnaprej fo-
tografiral skoro izključno živali, ne da bi stregel
ljudem po življenju ali zdravju. Seveda sem bil
podoben nerazumnemu dečku, ki se igra z nevar-
nim ognjem, a potrdil sem se vedno obvarovati
mirno kri. Razumeli me boste, če odkrito priznam,
da sem hotel s pomočjo tajne, ki sem jo obvladal,
izboljšati svoje skromne premoženjske razmere.
Vedno sem ugibal, kako bi mi vtegnila skrivnostna
moč pomagati do bogastva! Ne bom tajil, da mi je
pred vsem padlo na misel, da bi lahko izkoristil
zavarovalnice. A takoj sem zavrnil te zločinske na-
kane. Nisem hotel postati poklicni morilec, in
razen vesti se je glasila tudi razsodnost. Kazala
mi je, da bi na ta način samo začel v nevarnost
brez upanja na dobiček. Če bi jaz komu zavaroval
življenje, bi moral leto dni čakati na smrt zava-
rovanega. Ali se ne bi pričela zanimati policija
za skrivnostno umiranje zavarovancev in onega,
ki bi podedoval njih police! Naposled se mi je
zasvetilo: zakaj ne bi poskusil jaz svojo srečo pri
konjeh dirkah? Saj bi lahko stavil večje vsote
na kateregakoli zanikarnega konja in poskrbel, da
ne bi prišli ostali na cilj. Slike dirkalnih konj so
itak vsakomur na razpolago. Nalepiti sem jih mo-
ral samo na veliko polo in po vrsti poščegetati s
skrivnostnim kodrom. Ni mi bilo treba pomoriti
živali: zadostovalo bi samo nekoliko omamiti vse
nadležne tekmovalce. Seveda je bila tudi tu po-
trebna največja previdnost. Le pomislite, kaj bi se
zgodilo, če bi se zgrudili med tekmo vsi konji ra-
zen samega outsidera, slučajnega zmagovalca:
nedvomno bi proglasila uprava v tem primeru
tekmo kot neveljavno, posebno če bi se to pono-
vilo večkrat zaporedoma. Prišel sem po malem ča-
rati v Epsomu, kamor se je preselil za Derby
Races ves London. Usoda mi je naklonila popoln
uspeh. Stavil sem skromen znesek 10 šilingov in
dosti zadel, ker so mi izplačali štiridesetkratno
stavo. A žeparji so morali opazovati moj uspeh,
ker ni staval razen mene nihče na onega nepri-
čakovano zmagozonega konja. Ko sem odhajal z
dirkališča, sem nenadoma občutil tujo roko v mo-
jem prsnem žepu. Takoj sem jo zagrabil in močno
pritiskal na prsa, da tat ne bi pobegnul. Ob istem
času sem zaslišal hrustanje: zdrobila se je steklena
cevka, kamor sem vtiaknil uročen koder. Stedleni
drobci so tatu poškodovali roko. Dvignil je krič.
Nastala je zmeda in celo tepež: padlaši mojega
ujetnika so ga poskušali v gneči opustiti. A pri-
hili so stražniki, obkolili vsa družbo in nas pe-
ljali h komisarju. Policijski zdravnik je tatu ob-
vezal krvavečo roko in me vprašal: »Imeli ste v
potolčeni cevki neke lase. Ali jih potrebujete?«
Morebiti je to drag spomin?

Hitro sem pritrdil in zdravnik je postrežljivo
vtiaknil moj koder v neko prazno steklenico. Za-
hvalil sem se mu in pohitel domov. Odprl sem
steklenico in jo stresel nad belo polo papirja, da
bi uročen koder opravil v primernejšo posodo. A
na žalost sem ugotovil, da je izginil: ostal mi je
samo nezaten drobec sluzi. Povehal sem stekle-
nico. Morala je prej vsebovati žvepleno ali solno!

kialno. Njeni ostanki so uničili uročen koder in mi za vselej vzeli skrivnostno moč.

Od kraja sem bil seveda ogorčen. A pozneje sem razsodil, da me je na ta način "Previdnost" morebiti obvarovala velike nevarnosti. Bog ve, na kakšno kriva pota bi lahko zašel, če bi podlegel skušnjavi! Nemara se je moralo tako zgoditi, da ne bi dobila zlovesča zgodba še usodnejši zaključek...

A. Averčenko:

Puran

Zena je pogledala v sobo k svojemu možu in rekla: »Vasilij Nikolajevič, nečak je prišel.«
»Kaj hoče?«
»Prišel je častitat.«
»Naj ga vrag vzame!«
»Pa rojak je sirota. Pojdi in mu kaj daruj!«
»Ali ne moreš tega ti opraviti?«
»Jaz ne morem biti povsod: zdaj tu, zdaj tam, a v kuhinji pečem purana.«
»Hm — kaj je napraviti?«
»Samo enega purana imamo, a ti si za danes povabil goste. Z enim puranom ne moreš zadovoljiti toliko ljudi.«
»Ali ne bi mogli s polovico purana opraviti danes, z drugo polovico pa jutri?«
»Ne, to ne gre, ljudje se nam bodo smejali; jutri bo govorilo o tem že celo mesto.«
»Hm — zelo neugodna stvar! A kje je ta Stepa?«
»Stepo? V predsobi čaka.«
»Naj pride, da ga odpravim prej, nego pridejo gostje.«

★

V sobo stopi nečak Stepo.
Visok mladenič s širokimi usti, velikih oči in stisnjenimi prsi. Roke so mu štrlele četrt metra iz rokavov, a hlače so izgubile že zdavnaj svojo formo. Skratka. Stepo ni bil Adonis.
»Dober dan, Stepo!« ga pozdravi stric.
»Kako je?«
»Hvala, dobro. Vesele praznike in želim ti vse najboljše!«
»Hvala... Da... Hm... kaj sem že hotel reči? Da. Stepo, ali bi mi mogel danes prekrbeti purana?«
»Danes?«
»Da, danes.«
»Kje naj danes dobim purana? Danes je vendar praznik in vse zaprto.«
»Hm... zaprto... Veš, Stepo, za danes ti jutri sem povabil goste, imamo pa samo enega purana. Položaj je zelo neugoden.«
»Ko pridejo gostje, recite, da ste bolni.«
»Videli so me že danes na cesti.«
»Recite, da je kuharica sežgala purana.«
»Kaj potem, ako gre kdo v kuhinjo, a?«
»Videl bi, da je puran cel, samo da ga ne sme jesti.«
»E, stric, eden od gostov bi moral reči, da je sit in škoda še purana rezati.«
Stric se nervozno vgrizne v ustnice in pra-

vi: »Stepo, moraš ostati pri obedu! Ti moraš dvigniti svoj glas proti rezanju purana!«
»Stric, gostje bodo nejevoljni.«
»Kaj to tebi mar? Morda še kdo poreče: »To je originalen človek! Jaz bom sicer navidezno ugovarjal, ali ti moraš ostati pri svoji zahtevi! Stepo, zakaj stojiš? Sedi!«
»Stric, pričue Stepo in gleda na svoje raztrgane čevlje, »nove čevlje bi rabil.«
»Vse dobiš, Stepo. Kupim ti najmodernejše čevlje. Glavno je, da se stvar s puranom dobro konča.«
»Striček, na mene se lahko zaneseš!«

★

Ko so gostje sedeli okoli mize, vstane striček ter se obrne proti Stepi:
»Gospoda, to je moj nečak, originalen gost! Stepo Fjodorovič, sedite prosim! Morda čašico pristnega brinjevečka?«
Stepo se nasmehne in izpije na dušek.
»Poznam nekega zelo uglednega generala, ki pije žganje kar iz steklenice...«
»Ali ni to oni general, ki ti je krstni boter?«
»Ne, to je neki drugi... Ko sem bil pred nedavnim časom v Evropi, sem videl zelo malo generalov...«
»V inozemstvu ste bili?«
»O, jaz potujem vsako leto v inozemstvo. Grem rad v opero... Sploh rad živim...« govori Stepo in energično vgrizne kruh, namazan s kavijarom. »Da, gospoda, človek mora biti umetnik v življenju...«
»Fjodorovič, jejte! Ali hočete pašeto k juhi?«
»Angleži sploh ne jedo juhe... Da, v Angliji...«

Tako je imel Stepo kmalu prvo in največjo besedo. Pravil je najneverjetnejše doživljanje. Ravno je pričel pripovedovati o nekem mednarodnem akrobatu, ki je pa živel samo v njegovi domišljiji, ko se odpro vrata in Daša, služkinja, vstopi s krasno pečenim puranom... Vsi so vprli svoje poglede v dišečo pečenko.
»No, in sedaj še puran! To je strašno! Človek bi kar ponorel. Gospoda, mi smo že tako preveč jedli, zato mislim, da sploh nima zmisla, da bi se sedaj rezal še puran.«
Gostje so zavijali nosove.
»Tako tudi jaz mislim,« pravi Stepo. »Odnesite, prosim vas, purana ven!«
Striček začne nato nekaj ugovarjati: »Škoda! Ali, ako gospoda ne mara več jesti, odnesite, Daša, purana zopet v kuhinjo! Čudno, da nimate več teka? Tako lepa in slastna pečenka, a poleg tega še polnjena s kostanjmi!«
»S kostanji?« zavpije Stepo. »Oho, ako je pa tako, e, to je zopet nekaj čisto drugega... potem ga pa moramo pokusiti!«
V rokah gospodarjevih zadržati nož. Prestalo mu je še edino upanje, da bo Stepo znil: »E, to je bila samo šala, kar odnesite purana nazaj v kuhinjo!« Ali Stepa pravi: »Striček, odrežite meni ta komad!«

»Prosim,« mu odgovori striček z drhtečim glasom.
»Ko se že reže puran, ali bi smela prositi tudi jaz za mali komadič?« zaprosi Stepina sosedica, mala črnolaska, s posmehom na ustih.
»I meni, in meni!« so zaporedoma pričeli prositi gostje. Za pet minut je zginit puran...
In nato vstane striček, pogleda Stepo in reče: »Ah, čisto sem pozabil povedati. Stepo, malo prej je zvonil general in želi govoriti s teboj. Izvoli, pokažem ti, kje je telefon.«
Stepo vstane in gre za stričkom kakor obsojenec pod vešala; ko dospeta v stričkov kabinet, ga nahruli:
»Ti, lopov! Obljubil si mi, da boš poskrbel, da bo ostal puran cel in koza vseeno siba, ali prvi si ga hotel imeti ti! Kaj je to? Vse ribe si pojedel skoraj sam in koliko še drugega... Mislim sem, da si sit, ali vseeno sem ti nalagal

na krožnik najlepše komade. Ti, lopov! Kaj to pomeni?«

Stepo mu ponižno odvrne: »Striček, zakaj mi prej nisi povedal, da je puran polnjen s kostanjem, kajti jaz strastno rad jem kostanje, a purana s kostanji pa sploh še nikdar nisem jedel. Kostanj me je zapeljal.«

»Marš ven! Ne maram te videti več!« vpije striček in mu prisoli zaušnico ter ga vrže skozi vrata.

»Striček, in moji čevlji?« prosiče zajeca Stepo.

»Tu imaš čevlje!« in ravno ga je še vjela njegova noga tam, kjer se hrbet ne imenuje več hrbet. Za njim so še svirali odhodno koračnico: klobuk, suknja, palica...

Tako je Stepo radi kostanja zgubil stričkovo milost kakor tudi obljubljene čevlje za vedno.

Kurenčkuva Neška ma tud beseda

No, tu je pa že ud sile. Kej taga m pa še ni naprej pršlu. Zadržem em brala v enmu časupise, de je en dedec soj lastn žen kar iz škarjam špica ud jezika udstrigu, zatu, ke je mela mejčken prešpičastga. Scer ta operacija ni bla glih buhve kuku kunštna in tud ne pusebn teška. Ampak kri je le tekla in bulel ja je tvi gvišn. Jest res ne zastopm, kuku se upa en dedec, ke se na take operacije prou nē na zastop, kar teb nē, men nē, ženskam jezike na ta viža prkrajšvat, de ma pol ženska bulečine, dedec pa stroške za dohtarja in pa še iz sudnija za upraut. Jezek je vnder en velek dar božj, pusebn pa za moške.

Lepu vas prosm, kam pa pride en dedec, že nima douzga jezika? Nkamer. Iz dougm al pa špičastem jezikom pride pa bl hitr naprej, kokr iz ta narhitrejšem eroplanam. Astn, za kua b se pol kdu zaule douzga jezika gor držu, ke pride usakmu prou. Glava ja dons ni dost uredna. Mej u glau kulkr š in pa kar š. Sej t use šk nē na nuca, ke se na vid, kua je notr. Mačka u žakle pa tku nubedn na kup.

Sej men tud večkat ta al pa un naprej vrže, de mam douh jezek. Sej še clu moj mož večkat za usem praska, kedr m na more pridet na konc. Ampak moj mož je kunde. On ni tku naumen, de b se pulotu operacije iz škarjam, ke medecine ni šteder. On uzame namest škari raj priftošl u takeh slučajeh u roka, pa greva zame kašn luštn klu-

buček, lakaste čulčke, kedr b blu pa treba kašne prou teške operacije, pa kar ceu gvant kupt. Pa mislte, de je taka operacija kej draži, kokr iz škarjam? Še douh ne. Če pumislte kulk pol sam dohtar kušta, de žen spet jezek pufflika. Pol pa še tiste kumendje pr sudni. Tu ni špas. Še zamehurja ga, ke operacije iz škarjam sa pulcisk prepovedane, pa še prou strogu sa prepovedane. Kene, sej se lohka usa kri zagifta. Vite, operacije iz priftošnam sa pa duvolene. Še sam gspud držaun praudnk — pu ta noum ee prau tem gspudem prou za prou držaun tužuc, ampak tužuc se jm jest na upam rečt, de b se jm na fržmagal, ke tužuc sma rekl utroc tistem, ke sa nas u šul tužil, če sma kej narobe naredl, zatu sma jh pa tud pol čez rama gledal. Astn, še sam gspud držaun praudnk se na morja čez tu nē gor držat, če soj žen, kedr ma predouh jezek, kupeš lep nou klu-buček. Če ji pa jezike iz škarjam prtucaš, je pa prec vogn u streh, ti pa u pržone. Pa še žena maš pufderbana za use večne čase. Dusežš pa pr en žensk iz noum mudernem klubučkam še velik več, ket pa iz škarjam.

Lejte, sej iz časnikarjam je večkat glih tak kfret, kokr iz babam. Te maja tud učaseh predouge jezike. Ampak, gspude držaunmu praudnke še u sajnah na pride na misu, de b uzel škarje, pa jm šli jezike štucat. Tu uzameja kar rdeč plajbes u roka, pa nardeja rrrrrsk, pa je fertik.

Vite, iz mana sa glih tku že naredl. Moj jezek sa pustl lepu pr gmah, de je še zmeri tku flink, kokr je blu že ud nekdej. Sam iz rdečm plajbesam sa me kuriral. Tu se tku zastop, de se m iz plajbesam nisa pusebn prkepil. Če b m tekat raj en lep mudern klubuček, tak kokr ga zdej nosja bl na hrbit, kokr na glau, kepil, b blu velik bulš. Pa iz tem nečm nubenga štenkat. Jest tu sam zatu puvem, de se uja vedl možki rihtat zanaprej u takeh slučajeh in pustl škarje prgmah, pa plajbes tud žihr.

K. N.

Nagrobni venci

trakovi in vse žalne potrebščine ter velika zaloga mrtvaških krst

Fr. Karbeutz

manufakturna in modna trgovina
Celje, Kralja Petra cesta št. 3

CVETLIČARNA

Korsika

ima poleg svojega cvetličnega paviljona na MIKLOŠIČEVI CESTI zraven HOTELA UNION, tel. št. 2341, tudi lokal v PALACI DUNAV, vhod iz BEETHOVNOVE ULICE tel. št. 2489.

Prvovrstne vrvi

in vse druge konopnene izdelke
dobite najceneje v vrvarni

Vajt in drug, d. z o. z.

LJUBLJANA - Kolodvorska ulica št. 6

Prva specialna

mehanična delavnica

za popravila šivalnih strojev, specialnih strojev vseh sistemov, pletilnih in pisalnih strojev. Popravila točna, delo garantirano in 20% ceneje, kakor pri nestrokovnjakih.

EMIL KLOBČAVER

specialni mehanik — Ljubljana, Sv. Petra cesta 47.

Trajno ondulacijo

z najnovejšim aparatom — garantiran uspeh — in barvanje las izvršuje damski salon POLANC, Kopitarjeva ulica 1, Ljubljana.

VATA za odeje in v tablah
vedno v zalogi
Tovarna vate Arbeiter, Maribor.

L. Mikuš - Ljubljana
priporoča svojo zalogo dežnikov
solntnikov in sprehajalnih palic
Popravila točno in solidno

izdelujejo se najnovejši model otroških
vozičkov, razna najnovejša dvokolesa,
šivalni stroji in motorji. — Velika izbira. — Najnižje cene. — Ceniki franko.

Tribuna F.B.L., tovarna dvokoles in otroških vozičkov
Ljubljana, Karlovska cesta št. 4.

Jugoslovanske dukate

male in velike, s sliko Nj. V. Nj. V. kralja in kraljice izdeluje in prodaja pooblaščen

kovaletnica

Beograd, Vojvode Mišića 43 (Topčiderski drum).
Dukati imajo vrednost zlata karatov 23, 66, t. j. 986/1000 in so opremljeni z državnim žigom. Dukati se dobe v vseh bankah in menjalnicah. Kovaletnica kupuje avstrijske dukate žigosane in nežigosane ter jih plača po Din 37-50 gram.

CERKVENE ZVONOVE

najcenejše, iz la brona, umetniško izvršene, izdeluje

Ing. J. & K. Bühl, Maribor,
Aleksandrova cesta 35. — Odlikti iz brona, medenine, aluminija i. t. d. Specijalne litine.

Ali ste že poravnali naročnino?

GOSPODARSKA ZVEZA LJUBLJANA R. Z. Z. O. Z.

Prodaja deželne pridelke, žito, mlevske izdelke, seno, slamo, kolonijalno in specerijsko blago, kmetijske stroje in orodja, umetna gnojila, cement, premog itd.

Prvovrstna moka iz mlina Forgacs, Bačka Topola, je stalno na zalogi.

Ogledala

seh vrst, velikosti in oblik

Steklo

zrcalno 6—8 mm, mašinsko 4—6 mm, portaino, leuast, alabaster itd.

Spectrum d.d.

Ljubljana VII — Telefon 23-43
Zagreb Celovška 81 Osijek

Tudi v naši podružnici

Ljubljana, Miklošičeva cesta št. 5 (paviljon)

lahko plačate naročnino za »Slovenca«, »Domoljuba« in »Bogoljuba«, naročate inserate in dobite razne informacije. — Poslovne ure od pol 8 zjutraj do pol 1 popoldne in od 2 do 6 popoldne
Telefonska številka 3030.

Družinska pratika 1932

se že dobi v vseh knjigarnah in trgovinah Slovenije! Segajte po njej!

Vreče.

Kdor rabi vreče kupi jih najceneje pri tvrdki

Mirko Mlakar

Ljubljana - Slomškova ulica št. 11
izlet. št. 2947.

Najvarnejše in najboljše naložite svoj denar pri

Ljudski posojilnici

reg. zadr. z n. z. v Celju reg. zadr. z n. z.

v novi lastni palači na oglu Kralja Petra c. in Vodnikovc ul.

Stanje hranilnih vlog znaša nad 100.000.000 dinarjev

Posojila na vknjižbo, poročstvo ter zastavo pod najugodnejšimi pogoji. — Za hranilne vloge jamči poleg rezerv in hiš nad 5000 članov-posestnikov z vsem svojim premoženjem

Češko, angleško blago za moške obleke, ženske suknje, povračilke, Hubertus loden za lovce.

Modna manufakturna trgovina

JANKO ČEŠNIK

Ljubljana - Stritarjeva

Modno, češko, angleško blago za ženske plašče, kostume, pliš, žakete in vseh modnih barvah. Pralni modni žamet in barbant za obleke.

Priporoča se prvi slovenski zavod

Vzajemna zavarovalnica

Ljubljana

v lastni palači ob Miklošičevi in Masarykovi cesti

PODRUŽNICE:

Celje, Palača Ljudske posojilnice, Zagreb, Starčevićev trg 6, Sarajevo, Aleksandrova cesta 101, Split, Ulica XI. puka 22, Beograd, Poincareova 2

Inserirajte v „Slovenca“!

Breza je žalostna

Bela breza v polju trudno
v noč strmi,
k njej se bežen veter sklanja,
ki žusti:

»V solzah sem te našel, sestra?
Žalna vest
ti zadala še bridkejšo
bo bolest.

Onemel je slavček, zlati
pevec tvoj.
Vse noči prebdel ob tebi
je z menoj.

Zdaj samotna boš ostala.
Ah — jesen!
Grem na jug; tvoj novi drug bo
piš leden.»

Bela breza v polju tiho
v noč ihti,
dviga veje — daleč, daleč
hrepeni...

Klub mladih junakov

Ulica, kjer so se te pustolovščine zgodile, je tako dolga in ravna, kakor da vodi naravnost v nebesa. Velike sive hiše stoje na obeh straneh v ravni vrsti kako vojaki. V teh hišah stanuje več tisoč ljudi. So to večina sami revni ljudje. Tesno stisnjeni živijo v svojih neprijaznih domovih in se poznajo med seboj, kakor da so člani ene in iste družine. Njihovi otroci hodijo v isto trgovino kupovati, v isto šolo k puku in tudi igrajo se na ozkih in temnih stanovanjih skupaj.

V tej ulici je bil ustanovljen »Klub mladih junakov«. Stanko je bil njihov poglavar. Bil je že trinajst let star. Ostali člani »Kluba mladih junakov« so bili mlajši od njega. Imenovali so se: Tonček, Mihec, Slavko, Zdravko in Janezek. Kadar so imeli kakšen posebno važen pomenek, so zlezli na streho zapuščene barake v predmestju. Streha te barake, sredi visokih kupov desk in obtesanih hlodov, je bila glavno zbirališče in glavna posvetovalnica »Kluba mladih junakov«.

Vsa ulica jih je poznala in vsi so jih imeli radi — samo oni paglavci, ki s cigareti v ustih in rokami v žepih na vežnih pragi postajajo in kradejo Bogu čas, so zbijali neumne šale, kadar so zalotili enega od te sedmorice samega. Kadar pa so srečali vseh se-

dem skupaj, so se jim tresle hlace. Kajti so bili mladi junaki hrabri in čvrsti pobiči, ki so se, če je bilo treba, znali braniti tudi s pestmi.

Nekega dne, ko »Klub mladih junakov« še ni bil ustanovljen, je šel Stanko sam po zapuščeni baraki v predmestju. Zaslišal je odnekod pretresljiv klic na pomoč. Pospetil

je korake in kmalu zagledal pred seboj kopicu paglavcev, ki so neusmiljeno pretepali malega dečka. Ta deček je bil dobil od mame zavitek sladkorčkov v dar — te sladkorčke so mu hoteli paglavci vzeti.

Stanko ni prav nič premišljeval. Ena, dve, tri — se je zakadil v gručo pretepačev. Toda slabo je naletel, kajti tako številnemu »sovražniku« ni bil kos. Javkanje malega dečka in kričanje podivjanih fantičev je privabilo s ceste novo trumo dečkov. Večina njih se je ustavila nekaj korakov od mesta, kjer se je ljuta borba vršila in radovedno zijala, šest dečkov pa je planilo Stanku na pomoč. »Sovražnik« je bil kar koj premagan. Pošteno nabunkan in osramočen je vzel podplate pod pazduhe in se spustil v beg...

Deček s sladkorčki se je lepo zahvalil svojim rešiteljem in razdelil sladkorčke med nje. — Tako je bilo sklenjeno prijateljstvo med našo sedmorico.

Po tem razburljivem dogodku so se naši znanci še večkrat sestali na onem mestu in se prijateljsko igrali skupaj. Na strehi lesene barake so kmalu na to tudi svečano ustanovili svoj klub. Glavni namen tega kluba je bil: braniti slabotne otroke, mačke in pse, katere so preganjali in mučili hudobni pobalini.

Nekega večera so mladi junaki spet sedeli na strehi barake in se tiho posvetovali o neki silno važni stvari. Čevljar Kopitar je bil hudo zbolel. Odpeljali so ga v neko zdravilišče na deželi. Njegova žena se je morala medtem boriti z največjo revščino. A nesreče še ni bilo dovolj. Uboگو ženo je nekoč podrl tramvaj na cesti in jo tako hudo poškodoval, da so morali tudi njo odpeljati v bolnišnico. Najemina za stanovanje, kjer je čevljar s svojo ženo in štirimi otroci stanoval, tudi še

ni bila poravnana. Otroci bi morali iti v sirotišnico. Naši vrli dečki so obiskali ubogo ženo v bolnišnici. Bridko je plakala in tarnala: »Kaj bo, joj, kaj bo, ko se vrne mož iz zdravilišča, pa ne bo našel več ne stanovanja ne delavnice ne otrok...« Vrlim dečkom se je uboga žena zasmilila v dno srca. Na vse načine so premišljevali in tuhtali, kako bi ji pomagali. Toda toliko denarja, so nazadnje žalostno ugotovili, toliko denarja menda sploh na svetu ni, da bi mogli nesrečno družino rešiti bede in obupa...

Tihni in zamišljeni so sedeli na strehi. Tedaj so zaslišali iz mraka in tišine sumljiv ropot. Troje temnih postav se je previdno bližalo baraki...

Dečki so se na moč prestrašili. Kaj naj pomeni to? Stanko je položil prst na usta in

pozorno prisluhnil navzdol. Neznanci so nekaj pridruženih šepetali med seboj. Toda dečki so razumeli vsako besedico. In so se zgostili: neznanci so bili nevarni zločinci. Napadli so bili uslužbenca neke banke in mu oropali ves denar, ki ga je nosil v torbi. Zdaj so se posvetovali, kam bi naropani denar skrili. In so sklenili, da ga zakopljejo v barako, čez tri dni pa se vrnejo in odnesejo plen s seboj...

Smrtna groza je prešinila mlade junake na strehi. Skoraj celo uro so morali tako oprezovati in čakati, da roparji odidejo. Ko so le-ti slednjič res izginili v temo, so se dečki posvetovali, kaj bi ukrenili. Medtem se je popolnoma stemnilo. Pozno je že moralo biti... Stanko je predlagal: do naslednjega dne morajo vsi molčati o dogodku kot grob. Na vse zgodaj, še pred začetkom pouka, pa se bodo skupaj napotili na stražnico in javili, kar so vedeli in znali.

Tako se je tudi zgodilo. Zjutraj so se sestali kakor navadno pred občinskim poslopjem. Na poslopju je visel velik rdeč lepak: »Rop« je bilo z velikimi črkami napisano na njem, spodaj pa: »20.000 Din nagrade«.

Dečki so se molče spogledali. Potem pa so jadrnih korakov krenili na stražnico...

Tri dni na to so stražniki roparje ujeli, ko so hoteli iz barake odnesti svoj plen.

Kakšen je konec te zgodbe, ste najbrž že uganili sami. — Vrli dečki so še istega dne prejeli razpisano nagrado in si jo bratovsko razdelili med seboj. Se prej pa so nesrečni čevljarjevi družini pomagali iz bede. Bilo je kot v pravljici... Znaten del denarja pa so fantiči vložili v skupno blaginjo. S tem denarjem so hoteli pomagati še temu in onemu, ki bi zašel v nesrečo in gorje, — saj je v oni veliki, ravni ulici bede zmirom dovolj...

Kdo?

Kdo si danes ni umil
zobkov? — Naša Metka!
Od sinoči čaka že
nanjo zobna četka...

Kdo si ni počesal las?
Kajpak — tudi Metka!
Boste rekli... Pa ni res.
Le pogledite dedka!

On si ni počesal las,
on — naš ded brljavi.
In zakaj? Zato, ker las
nima več na glavi...

Za bistré glave

Sestavite iz teh zlogov 10 besedi. Besede pomenijo:

1. Glavno mesto Jugoslavije. 2. Glavno mesto Slovenije. 3. Glavno mesto na Hrvaškem. 4. Mesto na Gorenjskem. 5. Mesto na Štajerskem. 6. Mesto na Dolenjskem. 7. Pregovor. 8. Otroška povest. 9. Ime svetnika, ki je otrokom najljubši. 10. Hrib v Ljubljani.

Rož — klavž — bor — me — ni — kar — za
grad — ljub — se — ti — vse — to — ma — sv.
— lo — taj — mi — nik — bel — greb — lja —
nik — ma — sto — kam — zla — no — sve —
vo — to — ri — na — vaj.

Ena od pravih rešitev bo izžrebana za nagrado. Rešitve pošljite najkasneje do četrta, 29. t. m. na naslov: Kotičkov striček, uredništvo »Slovenca« v Ljubljani.

STRIČKOV KOTIČEK

204. Preljubi striček! — Tudi jaz žalujem s Teboj za ubogim Požgančevim očetom. Tega pa res nismo pričakovali, da bo tako žalosten konec z dobrim očetom. Gotovo jim je na mrzli luni silno dolgčas. Ali jim boš kaj pisal tja gori? Kako boš pa naslovil pismo?

Kakšen oča bodo pa zdaj strašili po kotičku, ko Požgančev oče ni več? Daj no, striček, kadar jim boš pisal, jim napiši, naj le nikar preveč ne žalujejo in naj nič ne dajo na velike ljudi. Naš ata pravi, da še Bog ne more vsem ustreči — kako bosta potem ustregla vidva — Požgančev oča in Ti, Kotičkov striček!

Milijon pozdravkov Tebi in Požgančevemu očetu na luno — Marinka Zdešar, učenka IX. razr. v Lichtenurnovem zavodu v Ljubljani.

Draga Marinka! — Sem bil prepričan, da bo z onim veletužnim naznanilom o odhodu Požgančevega očeta na luno, zavlada v mojem kotičku grobna tišina in da bo ime Požgančevega očeta pokrilo prah pozabljenja. Ali sem se zmotil! Zgodilo se je ravno nasprotno. Kakor da sem bil podrezal v srčeno gnezdo: prej ste v svojih pismih le tu pa tam omenili Požgančevega očeta, zdaj mi pa sploh drugega ne pišete, kakor o njih... Zdaj bodo šele zabavljali in godrnjali odrasli ljudje, zdaj! So prišli iz dežja pod kap... Požgančev oča se ne dajo kar tako spraviti s sveta in kotičkarjem iztrgati iz spomina, kakor so oni mislili. Kakor ne more biti marionetno gledališče brez svojega Gašperčka, tako ne more biti moj kotiček — brez Požgančevega očeta.

Prebrideke solze mi kapljajo iz oči in ljuta žalost mi razsaja v srcu, ko prebiram Tvoje sočutne besede. Še celo moja gospodinja, ki v kuhinji reže česen in čebulo, toči za Požgančevim očetom bridke solze, čeprav jih nikoli ni poznala in sploh ni vedela, da živijo... Kajne, je res blaga duša ta moja vrla gospodinja!

Če bom kaj pisal Požgančevemu očetu? O seveda jim bom, seveda jim bom! Toda prej ne, kot čez kakih sto let, ko bo uvedena poštna zveza med zemljo in luno... Zaenkrat pa svetujem vsem, ki bi radi poslali Požgančevemu očetu pozdrave na luno, da napravijo takole: pisemce naj privežejo na balonček in ga spustijo v zrak. Balonček bo priletel naravnost pred Požgančevega očeta in se jim pred nosom razpotli in jim pisemce v naročje potočilo — ali bodo presenečeni in veseli! Ne rečem dvakrat, da ne bi tako glasno zavriškali »juhuhu« in »živijo!«, da se bo naša zemlja, ki se okoli solca vrti, od strahu ustavila in se razlela v tisoč kosov... Pozdravljenal — Kotičkov striček.

205. Preljubi moj žalostni striček! — Ali Ti je zelo hudo in še vedno misliš na izgubljenega očeta? S kom pa se zdaj pogovarjaš, kadar Ti je dolgčas? Kadar Ti bo spet prav hudo, ljubi striček, sedi na tramvaj in se pripelji k nam, v Lichtenurnov zavod na Ambroževem trgu št. 8. Tu je toliko veselih punčk, ki Te bomo razveselile in potem bomo skupaj pisali zapuščeni Požgančevemu očetu na luno... Ali boš prišel? Lepo Te bomo sprejeli in vsi Te bomo veselili, najbolj pa jaz — Majdica Žitnik, učenka II. razr. v Licht. zavodu.

Draga Majdica! — Si lahko misliš, kako mi je za Požgančevim očetom hudo, ko zdaj nikogar nimam na vsem božjem svetu, ki bi robanil nad menoj in mi najboljše reči izpred nosa jemal...

S kom se zdaj pogovarjam, ko Požgančevega očeta ni več? To je moja skrivnost, ki je nikdar in nikoli nikomur ne bom razodel — razen morda Tebi, kadar se bova kod srečala. Tole Ti bom takrat zaupno šepnil na uho, tole, če mi obljubiš, da ne boš moje skrivnosti raztrobila dalje: Jaz se pogovarjam še vedno — s Požgančevim očetom. »Kako« boš debelo pogledala, »kako« ali sem slisala prav? — Prav si slisala, draga moja, čisto prav. S Požgančevim očetom se pogovarjam, toda na sila tajinstven način. Sredi tihe noči vstanem in splezam na vrh grajskega stolpa. S seboj vzamem daljnogled in kozji rog. Daljnogled naperim proti nebu tako, da imam ljuto gospo luno čisto pred nosom, kozji rog pa nastavim na usta in tulim vanj tako tiho, da me nihče drug ne sliši, kakor Požgančev oča na luno... Tako, vidiš, se pomenjujem s Požgančevim očetom vsako noč in sem v takih trenutkih trdno prepričan, da govorim z njimi iz oči v oči, kajti je toliki obraz gospe lune čudovito podoben — obrazu Požgančevega očeta... To Ti bom, kakor rečeno, zaupno šepnil v uho, kadar se kod srečava; dotlej pa bom o tej skrivnostni stvari molčal kakor kamen na dav morja.

Kar se na Tvojega povabila tiče, naj vas pridem v Lichtenurnov zavod obiskat, sem že enkrat povedal kako in kaj. Brada mi tako bliskovito raste, da bi celo ljubljanski tramvaj prehitela, toda od brade do pasu je tako strašno daleč, da mi do tje nikoli ne bo zrasla... Kadar na mi bo zrasla — bom prišel! Toraj — na svidenje! — Kotičkov striček.

Naeškan bi bil rad...

»Očka, preden odideš, me naeškaj!«

»Laj ga kajona, zakaj pa?«

»Prepovedal si mi iti na ulico. Jaz bom pa kljub temu šel, veš, — a mi ni nič kaj všeč, če moram med igranjem ves čas misliti na to, da mi boš potem naeškala!...«

V kinu.

Očka gre s Tončkom v kino, kjer igra najslavnejši komik (šaljivec) sveta — Charles Chaplin (izgovori: Čarl Čepin). Po predstavi pobara Tonček očeta: »Očka, ali bo Čepin tudi prišel v nebesa?«

»Seveda«, mu odgovori očka.

»Hojej,« veselo ploskne Tonček z rokami, »hojej, ali se mu bo ljubi Bog smejal!«

DOBER IZGOVOR

Mati: »V omari sta bila dva jabolka, sedaj pa je samo še eno. Kako je to mogoče?«

Marica: »Bilo je tako temno, mamica, da drugoga nisem videla.«

Najlepša mladinska lista sta »Vrtec« in »Angelček«

(Konec prih. nedeljo.)

M. K.:

Peresnik in sablja

2.

Medtem pa, ko se je vršil ta pomenek, aji bolje rečeno: prepirček med peresnikom in sabljo, sta imela podoben besedni dvoboj tudi peresnikov gospodar, pisatelj Navi Raknac (prečudno ime, kaj?) in njegov gost, hrabri vojščak Sabljevič.

Pisatelj Navi Raknac, resno in zamišljeno (z očmi, preroško uprtimi v bodočnost):

»Lepa beseda, zapisana v lepo knjigo, je kakor seme, vrženo v rodovitna tla, je kakor žarek, ki se počasi, počasi razliva preko dolin in gora in oznanja sveto lepoto zemlje in veličino naroda, iz katerega je beseda izšla. Po številu lepih besedi in lepih knjig bo nekoč prepejal svet čilost in vrednost vsakega naroda.«

Vojščak Sabljevič, samozavestno in trdo (z očmi bojevitosti zročimi v svet):

»Bah, kaj lepa beseda, kaj lepa knjiga! Pest in sablja, bombe in granate, rana in kri — to so reči, ki prinašajo narodu slavo in ugled! Več koristi domovini in sam vojščak sabljo za pasom, kakor sto takih solzavih pisateljev s peresnikom v roki... Ali boš z lepo besedo, z lepo knjigo zmagal nad sovražnikom domovine?«

»Bi,« je mehko dejal Navi Raknac. »Ljubzen in lepota sta močnejše orožje kakor vse sablje in vsi topovi sveta. Z ljubeznijo in lepoto si osvajamo srca in duše, ne s sovraštvom in nasiljem. Sovraštvo in nasilje rodita prav tako — sovraštvo in nasilje; pač lahko za kratko dobo premagata, podjarmita tuj narod — z ljubeznijo pritegnita nase ga ne moreta nikoli. Kako bi mogel suženj, ukovan v težke verige, ljubiti bič, ki pada po njem?«

»Saj ni treba, da bi ga ljubil. Naj ga sovraži, naj ga zaničuje — vse mu nič ne pomaga. Pest močnejšega je pest zmagovalca. Suženj ostane suženj...«

»...dokler ostane, dragi moj! Kaj pa, če

ta suženj nekega dne kar nenadoma upre oči v sinjo dalj neba in si zaželi prostosti? In zraste v svoj moči kakor Samson, stre verige, iztrga gospodarju-krvoloku bič iz rok in mu vrne milo za drago? Kdor seje veter, žanje vihar! Plevel še nikoli ni rodil pšenice, sovrastvo še nikoli ljubezni.«

»Vojna je bila, kar svet stoji, in bo, dokler bosta živela le dva človeka na zemlji. Kdor ljubi domovino, mora biti pripravljen vsak hip, da jo čuva in brani.«

»Vsi ljubimo domovino. Nekateri jo ljubijo s srcem, nekateri s pestjo, nekateri iz koristolovstva in častihlepnosti — vsak jo ljubi po svoje. Najlepša je pač ljubezen, ki prihaja iz srca, in najbolj se borijo za čast in slavo domovine oni, ki razkrivajo svetu njeno lepoto. In prav zato, ker jo ljubijo, dragi moj, si prizadevajo, da ji prihranijo vso grozoto in gorje vojne. Prišel bo čas — že ga vidim v duhu — ko si bodo vsi narodi na zemlji prijateljsko segli v roko in le še z močjo svojega duha in lepoto svoje besede tekmovali med seboj. To bo borba nekrvava in sveta — borba srca in duha. Tedaj se vrni k meni, dragi moj, tedaj, da položiva na tehtnico vsak svoje delo za domovino!«

Vojščaka Sabljeviča so te besede nekam čudno prevzele — prav tako, kakor so malo prej njegovo sabljo preroške peresnikove besede. Že se je v njem budo nekaj kakor tesnoba dvom, če pisatelj Navi Raknac morda le nima prav... Vstal je, si pripasal sabljo in molče stisnil prijatelju iz mladosti desnico v slovo:

»Bodočnost bo pokazala, kdo od naju ima prav. Če se vrnem živ in zdrav z bojnih poljan, bo moja prva pot k tebi. Dotlej — pozdravljen!«

In je odšel.

3.

Vojna!

Kakor gladna zver je planila od nekod in šla pobesnela in krvni žejna preko dolin in gora —

Pustošila je polja in gozdove.

Domače ognjišče

Pravni nasveti

Jarek kot meja. D. A. B. Leta 1916 ste s sosedom uredili mejo tako, da se je nova meja napravila z novim jarkom, ki ga je takrat dal sosed izkopati. Nasip tega jarka pa je deloma prenehal. Vprašate, kdo je dolžan ta jarek trebiti ali sosed ali Vi? — Če leta 1916 med Vama ni bilo nobenega dogovora o tem, potem velja, da je ta jarek kot mejni jarek skupna last in sta oba mejaša dolžna skrbeti za vzdrževanje jarka. Če se s sosedom sedaj ne morete sporazumeti, trebite jarek do polovice; izkopano zemljo pa zmečite na svoj travnik.

Odvetniški stroški. Dobili ste opomin po odvetniku, v katerem zahteva za svoje stroške 130 Din. — Ker ste po drugih odvetnikih tudi že bili opominjani in so ti za svoje opominjske stroške računali le 50 Din, se vam zdi sedaj zahtevani znesek 130 Din pretiran. — Po sedaj veljavni odvetniški tarifi (Ur. list z dne 28. X. št. 112) morajo sodišča odmeriti nagrado za sestravo, prepis in odpravo opominjalnih pism ob vrednosti predmeta do vseh 150 Din z nagrado 5 Din, v vseh ostalih primerih pa z 10 Din poleg dejanske plačane postojane. Če pa je bila zadeva bolj zamotana, sme sodišče odmeriti primerno višjo nagrado.

Motenje pesesti. A. D. B. Iz Vaših nji imate že več let napeljana dva grabenčka po svoji zemlji v sosedov jarek, tako, da se po teh ob deževju oteka voda z Vaše njive. Sosed namerava zasuti svoj jarek, tako da se ne bi mogla več voda iz Vaše njive otekat. Vprašate, kako bi to mogli zabraniti in koliko bi taka tožba stala? — Če se je v zadnjem času ob deževju otekal iz Vaše njive voda po Vaših grabenčkih v sosedov jarek, potem ste Vi v dejanski mirni posesti pravice, da odvajate deževnico z njive v sosedov jarek. Če bi torej sosed svoj jarek zasul, da ob deževju ne bi mogla voda otekat, potem Vas je s tem zasipanjem motil v Vaši mirni posesti. Opravičeni ste v roku 30 dni od dneva zasipanja vložiti zoper sosedo tožbo radi motenja pesesti. Ksa za to tožbo znaša 300 Din. — Če boste obe stranki zastopali po odvetnikih, potem bodo skupni pravdni stroški, ki jih plača stranka, ki zruši računajoč stroške oglada na lico mesta, znašali najmanj 3000 do 4000 Din. Čeprav bi to pravdo dobili, pa Vas bo lahko sosed tožil, da odstranite Vaše grabenčke, po katerih se oteka voda v sosedov jarek. Če ne boste mogli dokazati, da se že 30 let nahajajo Vaši grabenčki na Vaši njivi, niste še pripisovali pravice, da se po teh grabenčkih oteka voda v sosedov jarek in to tožbo, ki stane približno toliko kot prejšnja, morate izgubiti. Svetujemo Vam, da se s sosedom izvensodno sporazumete.

Prememba službe. P. K. Orožnik bi rad dobil kakšno drugo državno službo v bližini kraja, kjer ima posestvo. Kam naj se obrne? — Kadar bo kakšna primerna služba v dotičnem kraju razpisana, naj za njo zaprosi. Kam je vložiti prošnjo je v vsakokratnem razpisu navedeno. Nihče mu pa seveda ne more garantirati, da bo sprejet.

Izpiranje zasluzka. F. G. S. Službodajalec vam dolguje večji znesek zasluzka. Ker sta lastnika podjetja dva, se drug na drugega izgovarjata, plačati pa nihče neče. Kaj storiti? — Pojdite na uradni dan — v Ljubljani je to sobota — na sodišče in tožite službodajalca na plačilo zasluzka. Druge pomoči ni. Če nimate premoženja, si prekrbite od županstva imovinski izkaz (ubožno pričevalo), da vam za tožbo ne bo treba plačevati kolekol. Takšne terjatve zastarajo v treh letih in po preteku tega časa niso več izločljive.

Takša za kupno pogodbo. J. J. V. Kupili ste posestvo. Ko ste prišli k notarju, da napravite pogodbo, ste zvedeli, da je na kupljenem posestvu vknjiženega za 10.000 Din več dolga, kakor je znašala kupnina. Kljub temu je zahteval prodajalec, da mu izplačate 10.000 Din na roko. Ker ste hoteli vso kupnino izročiti notarju, na kar pa prodajalec ni pristal, je bila pogodba razveljavljena. Prodajalec Vas je pa ovdal davčni upravi, da od kupljenega posestva nečete plačati takse. Davčna uprava pa zahteva od Vas plačilo redne takse in še kazni v trikratnem znesku redne takse. Kdo je dolžan plačati, ali Vi, ali prodajalec? — Zoper plačilni nalog davčne uprave lahko vložite pritožbo in točno obrazložite, kako je prišlo do razdora kupčije. Po našem naziranju sploh ne bo treba plačati takse, ker ustne kupne ali prodajne pogodbe, katerih obstoj ni izražen ali potrjen s pisnim aktom (obpis, izjava itd.) prizadejati strank, niso za vezane plačilu takse. Če ste pa napravili doma kakšen zapis pogodbe, bo seveda davčna oblast imela presoditi, ali je ta zapis smatrali za tak pismeni akt o pogodbi, da je treba plačati takso. Na vprašanje, kdo bo moral v tem slučaju plačati takso in kazni, navajamo določbo zakona, ki pravi: »Vsaka sklenjena kupna ali prodajna pogodba se mora prijaviti davčni upravi in taksa plačati v 15 dneh po sklepu pogodbe, če ne se obredijo pogodnički solidarno (torej oba) poleg redovne takse še na kazni v trikratnem iznosu redne takse.« V koliko je pa eden pogodbenikov zakrivil, da drugi ni pravočasno plačal takse in v koliko je v sled te krivde odgovoren drugemu za škodo, ki jo ima vsled kazni, bi pa moralo presoditi le sodišče, če bi prišlo do pravde. Vnaprej pa tega ne more nihče povedati, ker bi bilo to je ugibanje. Vaš slučaj pa zopet kaže, kako neprevidno ravna tisti, ki kupi posestvo ne da bi prej vpogledal zemljiško knjigo, ki je javna in vsakomur dostopna in se tam prebral bi in kako visoko je dotično posestvo obremenjeno.

Zalitev F. L. S. Vaša sosedja J. vas je na cesti nahrulila, kaj da imate z njenim možem, dasi je vse, kar je govorila, popolnoma izmišljeno. Pripovedovala vam je, da ji je tudi K. pravila o vas in možu J. Ko ste zadnje navedeno stavili na odgovor, je ta tajila, da bi bila kaj takega o vas govorila, dočim J. vztraja pri svoji trditvi. Iz tega so nastale govorice in vam se še naprej krade čast. Kateri izmed navedenih bi verjeli in kaj bi storili, da dobite zadoščenje? — Trditve obeh žensk, ki jih navajate v dopisu, so žaljive in kaznive. Če hočete, da jih bo sodišče poklicalo na odgovor, morate vložiti tožbo. Sodišče bo pač tisto kaznovalo, o kateri se bo na podlagi izpovedi pri prebrilu, da vas je žalila. Tožbo morete vložiti po odvetniku ali pa jo daste lahko na uradni dan pri sodišču na zapisnik. Če nimate denarja za kolek (20 Din), lahko prosite za oprestitve takse, če predložite istočasno sodišču ubožni list, ki ga dobite pri županstvu.

Opustitev občinske ceste. M. L. St. Do vaše njive vodi občinska pot, ki je pa že davno ni nihče popravil in je v zelo slabem stanju. Obrnili ste se že na okrajno načelstvo, da bi to naročilo občini, naj pot popravi, vendar brez uspeha. Slišali pa ste, da je občina na neki seji sklenila, da to pot opusti kot občinsko, ker je iz domače občine nihče ne uporablja, pač pa jo uporabljajo drugi 6 posest-

nikov, ki ne morejo druge voziti. Vprašujete, ali more občina opustiti vzdrževanje ceste in ali jo more sploh opustiti kot občinsko? — Če je bila omenjena cesta občinska, bi se bili morali glede poprave iste najprej obrniti na občino. Šele, če bi občina ne storila svoje dolžnosti in ceste ne popravila, bi bila umestna pritožba na okrajno načelstvo. Občina pa je dolžna vzdrževati ceste le, če je ta občinska. To se pravi uvrščena v seznam občinskih cest I. ali II. reda. Tak seznam ima vsako županstvo. Verjetno je, da omenjena cesta, ki je ne uporablja noben občan, ni uvrščena med občinske ceste. Če pa je bila uvrščena, jo je smel občinski odbor z odobritvijo pristojnega višjega samoupravnega oblastva (sedaj bana) opustiti. Če se je to zgodilo, bodo to ceste pač morali vzdrževati tisti, ki jo rabijo. Saj se še celo občinske ceste II. reda grade in vzdržujejo redno s prispevki davčnih zavezanecv in onih krajih, ki so jim te ceste poglavitno namenjene.

Nehvaležen brat. K. J. A. Tekom študij ste podpirali brata in ste izdali zanj najmanj 5000 Din. Brat se je osamosvojil in sedaj on neče pravi podpirati sestre, ki živi v bedi in ki jo tudi vi ne morete podpirati. Vprašujete, če morete brata prisiliti, da bi teh 5000 Din od vas svojčas sprejel dobrot, vračal bolni sestri v mesečnih obrokih. — Kar ste dali za podporo, ne morete nazaj zahtevati in tudi ne boste mogli brata prisiliti,

da bi kot podpore prejeli znesek vračal sestri. Pogovorite se zlepa.

Dolžnost moša. V. K. Če vas mož na noben način ne mara podpirati in ga k temu ne morete sami pripraviti, se obrnite na sodišče. Zakonita dolžnost moža je med drugimi tudi ta, da svojo ženo dostojno vzdržuje. K temu ga žena lahko prisili s tožbo.

Nizka hranarina. G. M. Ko ste delali kot pomočnik, ste gospodarja večkrat vprašali, kako je z bolniško blagajno. On je pa vedno odgovoril, da bo že on to sam uredil in je on sam prispevke plačeval. Ko ste sedaj oboleli, pa prejimate le 11 Din hranarine. Ali morete od mojstra zahtevati odškodnino? — Zaradi zavarovanja se uvrščajo zavarovane osebe po velikosti zasluzka v mezdne razrede. Zavarovana mezza vsakega meznega razreda služi za osnovo odmeri prispevkov in podpor. Ko se določa višina zasluzka, je vpoštevati vse prejeme, do katerih ima uslužbenec pravico po pogodbi (mezdo, plačo, stanovanje itd.). V vašem slučaju je predvsem ugotoviti, če je gospodar prijavil pravilno višino vašega zasluzka. Če je navedel nižji zasluzek, kakor je v resnici znašal in vsled tega prejimate nižjo hranarino, katere višina je odvisna od zavarovane mezde, tedaj gotovo gospodar odgovarja za razliko, ki bi jo prejemale, če bi bil prijavil višino zasluzka, kakor je v resnici znašal.

Naš domači zdravnik

A. Z. T. Tesnoba pri srcu in vsiljene misli begajo Vas, mladega moža, celo pri delu. Iz Vašega pisma posnemam, da ste razsodeni, ker čisto pravilno presojate položaj in se resno prizadevate, da preženete nevarne motnje. Niste mi sporočili, ali je morda ta Vaša nadloga že v krvi, torej podedovana živčna bolezen šteti v premenjeni obliki, ali vam je doznanje življenje tolikanj razvzelo živčevje. Ne bi hotel kaj očitati, zakaj razbrzdano življenje spravlja živčevje v nered lahkočivcem, resnim ljudem pa prenaporno delo, nedostojanje zadostnega počitka, prepričala hrana, prehude skrbi in posebno neugode. Najlaže in najhitreje se uravnoteži živčevje pri zadnje naštetih vzrokih, dajo se tudi odstraniti posledice razbrzdanega življenja, a bolj počasi z resnim in uvidnim prizadevanjem se okrepi celo živčevje, ki je že po rodu vegasto. Kako je v Vašem primeru, ne vem, iz povedanega pa lahko razberete smernice svojemu nadaljnjemu ravnanju. Zdravo bivališče, priprato domača hrana, zadosten počitek so pogoji okrevanja, ki ga pospešuje utrjevanje z vodo in zrakom in obilno gibanje na prostem; prilike za to vam nudi Vaš kraj v obilju in v vsakem letnem času. Vse motnje se porazgube tem prej, čim manj važnosti in pozornosti polagate nanje, zakaj vse to, česar se bojite (kap in dr.), vas ne zadene nikoli!

V. V. J. Zaprtost z vetrovnimi krči pri trimesečnem dojenču je pogostna nadloga, prav posebno pri prvorojenih izobraženih mamici, ki se prevestno drže vseh predpisov o negi dojenčev. Svetujemo vam, da dajete otroku, ki je sicer zdrav in krepak, prsi bolj poredkoma, tako na štiri ure, torej parkrat na dan. Če vidite, da bi otrok po dojilvi še kaj rad, dajte mu eno ali dve žlici sladkorne vode, mlečni sladkor je boljši od navadnega. Vi sama jejte vse, kar ste vajeni jesti, tudi solato in sveže sadje! Ako otroka mučijo vetrovi, mu pomagajte s toplimi kamiličnimi obkladki. Zoper zaprtje rabite zvečer, ki jih napravite doma iz mila in pred uporabo povaljate v olju ali glicerinu ali jih kupite v lekarni. Notranjih eretov ne dajajte, pač pa koristite masaža trebuška. Kako se to dela, si dajte pokazati od zdravnika.

M. M. B. Zeločelni krč z bolečinami do nezavesti in končnim bruhanjem Vas napada po 4-5 krat na leto, že 10 let. Zdravniška pomoč vam ni bogvekoliko zalegla, zdaj je pa ne zmorate več. Morda je bolan žolodec ali dvanaestnik, morda žolčnik (žolčni mehur), morda žilci. Pojdite, kadar čutite, da se vam bliža napad, v bolnišnico, kjer Vas lahko točno preiščejo in dajo nasvete za zdravljenje. V napadu samem vživajte kakšen vroč čaj iz kamilice in mete, na boleče mesto pa vroče obkladke, vroč pesek v vrečici je kaj priročen in izdaten.

M. M. S. R. Rak na maternici je ozdravljiv prav v prvih početkih, dokler je krajevno omejen in si-

cer s korenito operacijo. Iz previdnosti obsejate take operiranke še z Rentgenom ali radijem, da se zamore morebitne kali, zašle iz odstranjenega organa. V vašem primeru je prvi čas zdravljenja brz-kone davno zamujen. Vendar kaže poskusiti, ali se morda ne da stanje vsaj za nekaj časa izboljšati in tako življenje podaljšati, zato napolnite bolnico v kako veliko, z vsemi pripomočki opremljeno bolnišnico. Neposredni vzrok smrti je tudi pri tej bolezni zelo različen. Priloženega »kovača« podarim stradalajoči družini.

R. V. M. O spolni razboljenosti je bilo že dovolj pisano na tem mestu i razvidno je iz Vašega pisma, da niste tistih nasvetov brali in upoštevali. Da na kratko ponovim! Vse to, kar Vas bega in dela tako nesrečno, je plod bolestone razgnete domiljije. So zpoljudno znanstvenec knjižure, razširjene med mladim svetom, ki vplivajo nanj huje od najbolj strupene rose. S pretiranim, dejanskemu stanju nasprotujočim opisovanjem posledic, ki jih baje imajo mladostne zablode prej ali slej pri vsakem človeku, vstvarjajo v razgreti domiljiji povsem napačno razpoloženje, da tak nesrečnik vidi strahove povsod, tudi tamkaj, kjer jih sploh ne more biti. Razbrzdanci se tem spisom smejejo, ker življenje samo postavlja take pretiranosti na laž, tenkočutni in vestni ljudje pa silno trpe zavoljo te vrstne spolne prosvete in postajajo dejanska bolni — na živcih ne zaradi zablode, marveč iz strahu pred zlimi posledicami. Pri spolnih okužbah je strah pred morebitnimi daljnimi posledicami pripravičen do neke pametne mere (dandanes pri pravilnem zdravljenju daleko manj ko prej!), v Vašem primeru in sličnih pa gotovo ne. Tiste nočne motnje so izraz bolestone razdraženega živčevja in same po sebi preminejo, oziroma se omeje na pravšno mero, ako uredite svoje življenje po splošno znanih in tukaj večkrat že naštetih smernicah. Da se vam živčevje pomiri čim prej, izročite se vodstvu kakega izkušenega zdravnika in se ga trdno držite! Držite se tudi prirode in njenih zakladov! Menim, da vam pri vztrajnem pametnem ravnanju epuhte vse megle iz glave in da se pričneže že pred prihodno pomladjo zanimati za — zakon, ki bo, če ni kakšnih drugih ovir, prav srečen za vas in druge.

L. P. P. Moji vam pešajo, delo v družini narašča, sredstev za zdravljenje ni več... Poleg navadne, v vašem kraju običajne hrane vživajte še nekoliko mleka ali presnega masla ali domačega sira, vsak drugi ali tretji dan po eno sveže jajce ali vsaj rumenjak in vsak dan vsaj eno jabolko ali hruško. Ribje olje vam ne more škoditi, prav zdaj je čas, da ga začnete jemati po eno ali dve žlici na dan. Čez leto in dan se boste čutila sama sebi, koliko zdrava je v trpljenju in potrpljenju! Srčnim pomaga Bog.

A. G. Radi skrivanja — nič.

Hugen Turk, izpr. trž. nadzornik:

Kruh in pecivo

Pračlovek je poučeval prvotno zdrobljena surova žitna zrna, pozneje jih je skuhal ali spržil in zmečkal ter si napravil nekaj močnik, katerega je skuhal. V sv. pismu čitamo, da so Sangi spekli za svojo hrano žitno klasje nad ognjem. Pa že stari Egipčani so zmečali žito, ga namakali v vodi in mleku; kmalu so opazili, da tako pripravljena zmes pod vplivom solne gorkote prične kipeti, vreti, vzhajati, nakar so pričeli z ognjem in vročino umetno povzročati to kipenje (vzhajanje) in ob času izhoda Judov iz Egipta so znali pripraviti že kruh s pomočjo drožja. Zgodovinski dokazi se nahajajo v Egiptu na slikah, kako že leta 1200 pr. Kr. pripravljajo moko in kruh: sužnji meljejo klee žito z malimi kamenitimi ročnimi mlinci, moko presejejo in jo ločijo od otrobov, za sita uporabljajo preluknjana peresa papyrus-rastline, vzhajano testo mesijo kar — z nogami; zgotovljeno testo pokladajo na krušne peči, ki so napravljene iz ilovice in se od znotraj kurijo, na njihovem površju pa se peče položeno testo. S kulturo se je potem razširila peka kruha po svetu dalje.

Danes napravimo kruh in razno pecivo s tem, da iz moke naredimo testo, tega pustimo s pomočjo kvasa (drožev) prekipeti, razrahljati, vzhajati in ga končno spečemo, način priprave kruha je torej star že visoko nad 3000 let.

Človek prebavi iz surove moke edino le beljakovine, ves skrob moke pa je surov za človeka neprebaven. Zato je treba, da se skrob predeli in napravi prebavljiv. Kakor znano se to zgodi na ta način, da se zmečka moka z mlačno vodo (mlekom, mlečno sirotko in dr.), pridenejo se začimbe (sol, janež itd.) in eretelna za zrahljanje (kipenje, vretje, vzhajanje) kot so kvas, droži (kvasec) in razni pecilni praški, ki vsi delujejo kemijsko na razkroj škroba. Kvas in droži povzročajo alkoholno kipenje,

en del škroba se pretvori v male množine sladkorja in ta potem pokipi in napravi se alkohol in ogljikov dvokis; poslednji je plin, ki povzroča vzhajanje testa na skoraj trikratni obseg; k vzhajanju pripomorejo tudi razni dodatki kot so beljakovina, tošče, voda z ogljikovim dvokisom. Tako nastalo redko testo se dene na topel kraj, lahko se mu dodene še nekaj kvasa, potem ga pustimo pri miru, dokler dobro ne vzhaja, se zrahlja in napravi luknjičast (mehurčast) radi nastalih plinov. Pri tem nastopijo še druge kemijske razkrojitve, pojavi se mlečna in octova kislina, ki napravijo kruhu kislast okus. Vzhajano testo se nato dobro zgneđe, dodene se moke, da postane gostejše in se izdela v razne oblike (hlebce, štruce, žemlje itd.), pomaže se z vodo ali jajčno beljakovino in dene v peč ali štedilnikovo pečico ter speče pri 100 do 180 stopinjah Celzija. Zunanja plast se spremeni pri peki v skorjo, ki obstoji iz dekstrina (gumijske snovi) in karamelnega sladkorja.

Pri peki kruha se zamore vse glive in kali v testu, tako da ne morejo nastopiti nadaljnje razkrojitve, potem se izženejo iz testa ogljikov dvokis (plin) in vodena para, kar izpopolni razrahljanje testa, skrob se spremeni v deloma lažje prebavno lepivo (klej); pri kipenju nastali alkohol se večinoma izpari (izpuhti), nekaj se ga pa izpremeni v mlečno in octovo kislino.

SOLIDNO BLAGO! NIZKE CENE!

Modroce - otomane

divane, fotelje, »Couch« zofe, mreže in vse tapetniške izdelke dobite najceneje pri

IGNACIJ NAROB

tapetnik in dekorater, Ljubljana, Gospodstvska cesta št. 16 (pri Levu). — Točna postrežba.

Modne novosti

Crno-belo je najlepša sestava barv (1). Gosposko popoldansko oblačilo je narejeno iz črnega crepe marocaina ter ima zelo moderen enostranski plastron iz belega krep-satina in male manšete iz enakega blaga. Bela lisica in zraven prilagojeni se črno-beli klobuček dopolnjujeta elegantno oblačilo.

Domača obleka naj bo preprosta za čedna. Zelo lepo se nosi rdeče v zvezci s črnim (2). Ovratnik in manšete preprostega rdečega volnenega oblačila so iz črnega velourja.

Jedilnik za oktober

(Dr. Krekova meščansko-gospodinjstva šola v Zgornji Šiški pri Ljubljani.)

Ponedeljek, 26. okt. Kosilo: 1. Sadje: jabolka. 2. Sara (samostojna jed iz krompirja, zelja in fižola). 3. Zdrobovi hlebčki in pariški rezek. 4. Kostanjev riž s sladko smetano. — Večerja: Lip-tavski sir (doma narejen) in črn kruh. Solata.

Torek, 27. okt. Kosilo: 1. Sadje: hruške. 2. Gobe s krompirjem. 3. Solata in popečena govedina. 4. Ocvrt zelenjavni omelet. — Večerja: Čo-špljevi cmoki in čezana.

Sreda, 28. okt. Kosilo: 1. Sadje: hruške. 2. Ohrovtov klobasice in gobove paštetke. 3. Solata. 4. Citronov narastek. — Večerja: Koruzni poč-njak in jabolčna čezana.

Četrtek, 29. okt. Kosilo: 1. Sadje. 2. Sarma iz krompir. 3. Osinja gnezda. 4. Kompot. — Večerja: Krompir s evinjino in solata.

Petek, 30. okt. Kosilo: 1. Sadje. 2. Gobova juha z žganci. 3. Parmezanovi kolački, porova poljka in pretlačen krompir. 4. Pehterani štrukli.

— Večerja: Francoski omelet in surovo kisel zelja.

Sobota, 31. okt. Kosilo: 1. sadje. 2. Minestra. 3. Sardelno maslo z redkvijo in črn kruh. 4. Ocvrt jabolka. — Večerja: Gobovi rezki z rižem in me-šano solato.

Nedelja, 1. nov. Kosilo: 1. Sadje. 2. Ohrovtov fancelj na juhi. 3. Zelenjavna plata in ledvična pečenka. 4. Penasti zavitki. — Večerja: Pečen ko-etan. Ocvrta karfiola in solata.

Pazimo na pravilno nego naših otrok.

Dojenček se le počasi navadi na menjačico se temperaturo sveta in so ga zato že od nekaj povijajo v tople plenice. — Plenica varuje otroka, ovira pa istočasno izdihavanje kože in izločanje potu. — Da se te neprijetnosti ublažijo, se uporablja prašek za dojenčke. — Dober prašek posuši mokroto in pot, ki bi sicer povzročila rane in varuje kožo, da se ne odgrne v plenica in oblekah. Tak prašek je Palmira-Baby. Prašek za posipanje, ki učinkuje higijensko in prijetno. Je tudi štedljiv, ker se dobi v škaticah za posipanje sipanje.

Predtiskana ročna dela za vse!

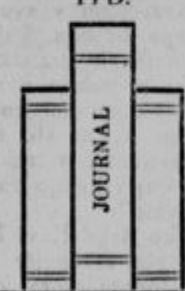
Stenski prti 7 Din, stenski prti, rdeče ali modro obrobljeni, 10 Din, prtički od 1 Din naprej, blazine, milje etc. — Novi vzorci, čist tisk, dobro blago

Mateh & Mikeš, Ljubljana

poleg hotela Štrukelj.

Vezanje zaves, perila, monogramov etc. Entlanje, ažuriranje. — »Breda« žepni robci komad 2 Din.

SALDA-KONTE
STRACE - JOURNALE
SOLSKO ZVEZKE - MAPE
ODJEMALNE KNJIZICE
RISALNE BLOKE
ITD.

NUDI PO IZREDNO UGODNIH CENAH

KNJIGOVEZNICA
JUGOSLOVANSKE TISKARNE

PREJ

K. T. D.

V LJUBLJANI

KOPITARJEVA ULICA 6

IL NADSTROPJE

Mali oglasi

Vsaka beseda 50 par ali prostor drobne vrstice 1 50 Din. Najmanjši znesek 5 Din. Oglasi nad 9 vrstic se računajo višje. Za oglase štirogrovskega in reklamnega značaja vsaka vrstica 2 Din. Najmanjši znesek 10 Din. Pribojina za šifro 2 Din. Vsak oglas treba plačati pri naročilu. Na pismena vprašanja odgovorjamo le, če je priložena znamka. Čekovni račun Ljubljana 10 349.

Službe iščejo

Službo skladiščnika
služe ali nočnega čuvara iščem. Naslov pove uprava »Slovenca« pod števil. 12.403.

Službe iščejo:
trgovski delavec, vratar, skladiščnik, knjigovodkinja, uradniki, upokojenec, tudi kavicje zmožni. Priporočila samo člane Osr. gosp. zadruga r. z. z o. z. v Ljubljani, Mestni trg 19 III. nadstr. Znamke 3 Din za odgovor.

Krojač
trezen, pošten, z dobrimi spricjavali, brez vseh sredstev, išče trajno zaposlenje za hišnika ali slugo. Gre tudi šivat na dom. Pisma pod »Hišnik« prošim na upravo »Slovenca«.

Kuharica
mlada, samostojna, išče službo. Gre tudi kot gospodinja k samski osebi. Pisma prošim na upravo »Slovenca« pod št. 12.599.

Organist
samski, absolvent dveh meščanskih šol, več slovenskega in hrvaškega jezika, išče službo. Sprejme tudi mesto tajnika v hranilnici ali na občini. Službo nastopi takoj. Ponudbe je pošiljati na župni urad Sutlanska Poljana, pošta Podčetrtek.

Kuharica
solidna, poštena in v svoji stroki kar najbolje izvežbana, želi službo pri kakem gospodu ali boljši družini. Ponudbe pod šifro »Poštena št. 12.613« na upravo »Slovenca«.

Šofer-kovač
vešč vseh popravil, trezen in zanesljiv, samski, vojaščine prost, išče namješčenje h kakršnekoli avtomobilu. Ponudbe na oglasni oddelček »Slovenca« pod »Šofer« št. 12.588.

2000 do 3000 Din
nagrade dobi, kdor preiskri absolutnjinji Trgovske akademije, z znanjem tihirih jezikov, pisarniško mesto. Imam prakso lesne stroje. Ponudbe na oglasni oddelček »Slovenca« pod »Splošno delo« št. 12.585.

Službo noč. čuvara
delavca v tovarni ali kaj drugega, v bližini Ljubljane, iščem. Zmožen tudi jemščine. Naslov v upravi »Slovenca« pod števil. 12.607.

Dekle
rajeno vseh del — išče službo kjerkoli. Dopise na upravo »Slovenca« pod »Dolenjka« št. 12.609.

Službo išče
tudi manipulant, nekoliko zmožen italijanske, z letopisavo, ter zmožen trolejskega. Rebolj, Kranj.

Kuharica
samostojna — starejša, z lepimi spricjavali želi mesta k mali obitelji s 1. novembrom ali še prej. Dopise na podružnico »Slovenca« v Celju pod »Dobra kuharica«.

Sobarica
začetnica — išče službo, tudi izven Ljubljane. Je dobra šivilja moškega in ženskega perila. Naslov v upravi »Slov.« št. 12.625.

Trgov. pomočnik
mlad in pošten, želi mesta v trgovino mešanega blaga. Gre nekaj časa brezplačno. Ponudbe pod »Trgovski pomočnik« na upravo lista števil. 12.628.

Mizarski pomočnik
furniranege dela ter pulitiranja išče službo za takojšnji nastop. Naslov v upravi lista št. 12.624.

Dekle
z meščansko šolo, večša nekoliko šivanja in tudi v pomoč gospodinj, prost mesto k otrokom. Hilda Bohinc, Erjavčeva ulica št. 3, Maribor.

Službo dobe
Vajenka
za vsesplošno pletilstvo sprejme ugodno Bonač, Strelška 22.

Boljša deklica
ki je služila že pri finih ljudeh, se išče za sobarico. Plača 350 Din. Nastop takoj. Naslov: Vera Kasumović, sopr. zdravnik, Koprivnica, Hrv.

Aranžerja
izložbenih oken sprejme I. Kette, Ljubljana, Aleksandrova cesta 3.

Za trdi les
se išče nakupovalec in prejemalec. Ponudijo naj se samo gospodje, ki so zmožni kavicje in imajo dobre nakupne zveze, na upravo »Slovenca« pod »Eksistenca« števil. 12.558.

Kuharica
ki mora opravljati tudi vsa hišna dela, se išče k boljši družini. - Starost okrog 30 let. - Nastop službe in plača po dogovoru. - Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 12.545.

Šivilje
moškega perila sprejme I. Kette, Ljubljana, Aleksandrova cesta 3.

Vajenka
za mizarsko obrt, krepkega, poštenih staršev, z oskrbo pri mojstru, sprejme Avgust Cerne, Zgor. nja Šiška 122.

Čevljarški vajenec
se sprejme z vso oskrbo v hiši. - Rozman Ivan, Priskovo pri Kranju.

Trg. učenca ali učenka
sprejme boljša delikatesa in špecerijska trgovina v Ljubljani. Vsa oskrba pri starših. Naslov v upravi »Slovenca« pod 12.565.

Krojaškega vajenca
sprejem. Naslov v ogl. odd. »Slov.« števil. 12.632.

Služkinja
pridna in poštena, ki je večša tudi nekoliko kuhanja, se sprejme. Plačilo po dogovoru. - Ponudbe pod šifro »Služkinja« št. 12.551 na upravo »Slovenca«.

Specerijska trgovina
v Ljubljani sprejme vajenca. Ponudbe pod »Pošten« na upravo »Slovenca«.

Mesarskega vajenca
pridnega in poštenega — sprejmemo takoj pod zelo ugodnimi pogoji. Bučar, Rakke.

Mizarskega vajenca
z vso oskrbo sprejme mizarsko Ivan Roje, Zgor. Šiška 93, Ljubljana VII.

Čevljarški pomočnik
dobro izvežban tudi v šivanem delu, se sprejme na stalno delo. Hrana in stanovanje v hiši. Travnik, Trebnje.

Vajenko-frizerko
ob popolni oskrbi, iz stroge v strogo hišo (mesto samo za pridne), po možnosti s sliko — sprejme Janko Mezarič, Jesenice — Gorenjsko.

Krojaškega učenca
z dobrim spricjavom takoj sprejme Anton Žigon, Rožna dolina c. IV št. 7. Hrana in stanov. v hiši.

Iščem vajenca
krepkega — za pilarsko obrt. Hrana in stanovanje v hiši. Ivan Figar, pilarski mojster, Ljubljana — Vošnjakova 6.

Dekle
vajeno hišnih del in kuhe, se sprejme takoj za Ljubljano. Ponudbe pod »Trgovska hiša« na upravo »Slovenca« št. 12.603.

Učenka
se sprejme za trgovino mešanega blaga. Hrana in stanovanje v hiši. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 12.586.

Vajenka
poštenih staršev sprejme za pekovo obrt z vso oskrbo Valentin Brežan, pek, Mojstrana.

Išče se učenec
v trgovino z mešan. blagom, proti prosti oskrbi, pri Francu Medlik, Velika Nedelja.

Starejši moški
ki se razume na krmljenje živine, se sprejme takoj v krščansko hišo. Naslov v upravi pod št. 12.621.

Služkinjo
poštenih staršev, ubogljivo, zdravo in pripravno za pospravljanje tihih sob, katera zna že kuhati vsaj mešč. hrano, prati in likati malo perila, se sprejme k družini 6 oseb. Starost 25—35 let. Naslov v upravi št. 12.629.

Trgovina špecerije
in mešan. blaga sprejme takoj zdravega in poštenega vajenca s predpisano šolsko izobrazbo, stanujočega pri starših. Ponudbe na oglasni oddelček »Slov.« pod »Zanesljiv« števil. 12.618.

Boljša deklica
ki zna in ima veselje do kuhe in drugih hišnih del se sprejme kot kuharica poleg sobarice. Predstaviti v ponedeljek in torek od 9—10 dohodne. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 12.619.

Vabimo Vas, oblecite se pri nas!

Nogavice, srajce, kobine, obleke, predpasniki, plašči in manufaktura po najnižjih cenah v trgovini
Marija Rogelj
Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 26

Natakarico
pošteno, zanesljivo, ki zna nemško, se sprejme v stalno službo v boljši gostilni. Ponudbe pod »Zeleznika restavracija« na upravo »Slovenca« Maribor.

Išče se kurjač
za centralne kurjave, ki je pa tudi izprašan elektrimonter in ključavničar. Ponudbe z vsemi potrebnimi spricjavali je vložiti pod šifro »Kurjač« št. 12.616 v upravi »Slov.«

Zasluzek
500 dinarjev tedensko plačamo zgornjim osebam s številnimi poznanstvi. — Perssons, Ljubljana, poštni predal 307. Znamko za odgovor.

Zastopnike
za nekaj okrajev za prodajo Pfaff šivalnih strojev in Puch koles sprejme trvdka Ignac Volk, Ljubljana.

Zgovorne osebe
rabim v vsakem večjem kraju za prodajo praktičnega predmeta. Za vsakega dober zaslužek. Ponudbe z znamko na Josip Curk, Ljubljana-Moste — Predovičeva 15.

Denar
50.000 Din išče prvovrsten in samostojen obrtnik in posestnik brez dolga posojila proti zmernim obrestim. Cenj. ponudbe pod »Sigurno naloženo« števil. 12.514 na upravo »Slovenca«.

Ženitbe
30 let star fant čiste preteklosti, s premoženjem, išče znanja v svrhu ženitve z gospodično ali vdovo brez otrok, s trgovino ali gostilniško pravico. Dopise na upravo »Slovenca« pod »Mirno življenje« št. 12.455.

Pouk
Čamernikova
šoferska šola
Ljubljana, Dunajska c. 36 (Jugo-avto). Prva oblast. koncesionirana. Prospekt št. 16 zastoji. Pišite ponj!

Jezikovna šola
Gospoška ulica 4, I. nad. Nemščina, francoščina, angleščina itd. Tečaj in pouk posameznikom za odrasle in otroke.

Učenkam pletiljam
brezplačen pouk, če si nabavijo pri nas pletilni stroj. »Lehna« družba, Ljubljana, Mestni trg 25/1

Christoflov zavod
otvori večerni tečaj 2. novembra ob pol osmih zvečer. Vpisovanje vsak dan na Domobranci cesti 7.

Gofko Pipenbacher
koncesijon. šoferska šola. Ljubljana, Gospodarska cesta št. 12. - Zahtevajte informacije.

Češčina - italijanščina
Jezikovna šola, Gospoška ulica 4, I. nadstr. - otvori nove tečaje.

Pouk v nemščini
in konverzaciji nudim proti zasiguranemu uspehu. Poučuje se tudi začetnike. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 12.604

Šoferska šola
oblastveno koncesionirana, I. Gaberščik, bivši komisar za šoferske izpite, Ljubljana, Dunajska cesta 31. Prihodnji redni tečaj se prične 1. novem.

Dijaki
Dijak (inja)
dobi svojo sobo z vso oskrbo za 550 Din mes. Galjevica št. 222.

Stanovanja
Stanovanje v vili 7 sob s pritliklinami se odda za 1500 Din. — Za vseliti 1. novembra. Natančnejša pojasnila v Mariboru, Gospoška ulica 56, I. nad., demo.

Lepa soba
z opremo in električno razsvetljavo se odda gospodu ali gospodinj z vso oskrbo. Cena po dogovoru. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 12.451.

Dve dijakinji
ali boljši gospodinj takoj sprejem na hrano in stanovanje. Naslov v upravi Sl. pod št. 12.572.

Stanovanje
petsočno, v centru mesta, z vsem konfortom, se odda v najem s 1. novembrom 1931. Naslov pove uprava lista pod št. 12.615

Stanovanje
štirisobno, s pritliklinami, v mestu ali na periferiji, iščem. Ponudbe pod »November-december« upravi »Slovenca«.

Stanovanje
2 parktiranih sob, kuhinje, kopalnice in shrambe se odda takoj. Naslov v oglaš. odd. »Slovenca« pod št. 12.631.

Prazno sobo
veliko, lepo, s parketi in električno, oddam. Vprašati: Friskovec 6.

Sobo
mehlovano, s posebnim vvhodom in elektriko, oddam. Vprašati: Friskovec št. 6.

Na stanovanje
se sprejmeta dva sstanovalca. Sv. Petra cesta št. 43, pritličje.

Stanovanje
treh sob, kabineta, kuhinje, pritliklin in polovico vrta, v Kolezijski ulici št. 36, oddam takoj v najem. Pojasnila daje Arko Ivan, Ribnica 57, Dolenjsko.

Stanovanje
lepo, zračno, za 2—3 osebe se takoj odda v Jankovi ulici 7, blizu Stadiona, ozir. želez. proge.

Stanovanje
sredina mesta, dve veliki, dve manjši sobi, kuhinja, pritlikline, se odda. Naslov v oglašnem oddelku »Slovenca« pod 12.612.

Stanovanje
soba in kuhinja, se odda. Valentin Vodnikova 36, Zelena jama.

Snažna sobica
z dvema posteljami (peč, elektrika), se odda dvema solidnima osebam. - Naslov v upravi št. 12.626.

Stanovanje
na deželi, dosmrtno ali večletno in drva, na željo tudi najvico za zelenjavo, dam proti takojšnjemu plačilu. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Na deželi« št. 12.417.

Stanovanje
sobo, kuhinjo, oddam mirni stranki takoj. Ciglerjeva 37, Moste.

Stanovanje
obstoječe iz sobe, kuhinje in pritliklin, v sredini mesta, oddam s 1. nov. dvema starejšima osebam. Naslov v upravi Slovenca pod št. 12.627.

Sobo oddam
solidnemu gospodu blizu glavnega kolodvora. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 12.577.

Sobico
opremljeno, s posebnim vvhodom, oddam za Stadionom. — Dravska ulica 18/L.

Mesečna soba
opremljena, se odda. — Bežigrad, Apihova ulica št. 17.

Mebilirano sobo
oddam takoj ali z novembrom. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 12.608

Štirisobno stanovanje
z veliko predsobo, kopalnico, kuhinjo, posetsko sobo in ostalimi pritliklinami v sredini mesta, se odda s 1. nov. t. l. mirni stranki. Primerno tudi za pisarno. Pojasnila se dode: Dvofakova ulica 3, dvorišče - pisarna.

Majhno stanovanje
sobe, kuhinje in pritliklin se odda s 1. decembrom t. l. Na željo se lahko vseli tudi prej. Pojasnila se dode: Dvofakova ulica 3, dvorišče - pisarna.

Dvosobno stanovanje
se odda s 1. novembrom mirni stranki, za Bežigradom. Naslov pove uprava »Slov.« pod št. 12.623.

Vnajem
Pisarno
sobo na Miklošičevi cesti v pritličju, z uporabo telefona, ugodno takoj oddam. Naslov pove uprava »Slovenca« pod števil. 12.484.

Oddam gostilno
z vsem potrebnim inventarjem, v najbližji ljubljanski okolici, takoj zakonskemu paru z osebno pravico in proti kavciji. Reflektiram samo na prvovrstne in zmožne moči. Na dopise se ne odgovarja. Poizve se: Šiška, Lepodvorska ulica 14.

Pisarne!
Tri-, dvosobne pisarne v palači Ljubljanske kreditne banke na razpolago s 1. novembrom t. l. Reflektanti dode pojasnila v upravi Ljubljanske kreditne banke.

Prostoren lokal
ali dva manjša, na prometni vojalni točki, odda takoj D. Rovšek, foto — Kolodvorska ulica 35.

Točilnica v žalcu
z delikateso se odda na račun proti kavciji. - Ponudbe na podruž. »Slov.« v Celju pod »Točilnica«.

Posestva

Stanovanjska hiša
s trgov. lokalom, 3 stanovanj v večjem trgu Notranjske, tik farne cerkve, pripravna zlasti za obrtnike ali upokojece naprodaj. Električni, vodovod vpeljan. Cena 120.000 D, potrebno je okrog 40.000 Din, tudi v hranilnih vlogah. Ponudbe pod »10% donos« št. 12.622 upravi »Slovenca«.

Enonadstropna hiša
z gospod. poslopijem, ob državni cesti Ljubljana-Vrnsko, vodovod, mimo vodi električni daljnovod, 3000 m² vrta. Zelo pripravno za večje obrtnike ali trgovce, se po nizki ceni prodaja. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 12.561.

Načrte za stavbe
izvršujem pod ugodnimi pogoji. Ponudbe pod »Inženjer« na upravo »Slovenca« št. 11.713.

Stavbne parcele
na Viču, blizu državne ceste in tramvaja, prodaja Gospodarska pisarna Tribuč na Glincah — tel. 2605.

Prodajam parcelo
za Bežigradom. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 12.051.

Nova hiša
blizu kolodvora, v prometnem kraju, z lepim razgledom, pripravna za letovišče, naprodaj. Cena 26.000 Din. Ponudbe pod št. 12.535 na upravo »Slovenca«.

Pozor, obrtniki!
Prodajam novo hišo, 30 minut od Radovljice, ob banovinski cesti, pripravno za vsako obrt ali gostilno. Naslov: Janez Močnik, Lancovo 37 pri Radovljici.

Prodajam hišo
enonadstropno, z vrtom in drugimi pritliklinami, v lepem kraju Posavja — za ugodno ceno. Več se zve pri g. Kolarju v Loki pri Zidanem mostu.

Naprodaj hiša
enonadstropna, s staro, upeljano trgovino, gostilno in pekarijo v velikem industrijskem in letoviskem kraju. Naslov pove uprava »Slovenca« pod št. 12.345.

Proda se hiša
z lepim vrtom v Kranju. Pojasnila daje dr. Jane Igo, advokat v Kranju.

Lepo posestvo
s trgovino, gostilno in trafiko, lepa hiša s 7 sobami, hlev, njive, travniki in gozd, ugodno naprodaj. - Karol Breznik, Celje.

V najem
vzajem ev. kupim srednje posestvo ali mlin na prometnem kraju v okolici Kranja. V najem vzajem tudi enostanovanjsko hišo. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 12.220.

Nova hiša
se odda v najem takoj in za nizko ceno, med Škofjo Loko in kolodvorom, in sicer 3 sobe, kuhinja, shramba, predsoba, s sadnim in zelenjavnim vrtom. Električni. Pojasnila daje Janko Erjavč, fotograf in trgovec, Stična.

V Rogški Slatini
najlepšem zdravilišču Jugoslavije, je zaradi rodbinskih razmer naprodaj ves kompleks hotela »Stoinschegg«. Posestvo obstoja iz glavnega poslopija, dependance in zraven spadajočih gospodarskih poslopij z zemljišči v izmeri nad 50 katastralnih oravov — prve vrste v ugodni legi. Hotel sam se nahaja takoj vis-a-vis kolodvora, leži torej izredno ugodno v centru z nad 40 kompletno in lepo urejenimi sobami za tuje, bogatim inventarjem za gostilniško obrt, velikimi, prostornimi kletmi, z veliko množico dobrih vinjskih posod, razsežnimi gospodarskimi prostori, garažami, skladišči, živim in mrtvim fundus instrumentum. Dobro obiskan od zdraviliščnih gostov je hotel prikladen za vse vrste obratov, ki so v zvezi s tujiskim prometom, pa tudi za vse vrste trgovskih panog in podjetij, zlasti za lukrativen restavracijski obrat. Zatehtana nakupna vsota se giblje globoko pod cenilno vrednostjo. V arondiranem priključku je krasen grič s čarobnim razgledom na zdravilišče in njegovo daljno okolico, kamor se doseže v 5 minutah od zdraviliškega centra in je jako pripraven za pristavo ali kaj podobnega. Z eno besedo: dobra naložba kapitala. Interesentje naj se obrnejo za informacije na lastnika Avgusta Stoinschegga v Rogški Slatini.

Posestvo
obstoječe iz njiv, travnikov, sadonosnika, vinograde, gozda, novozidane hiše in gospod. poslopija, tik okrajne ceste, komaj 10 minut oddaljeno od želez. postaje, se prodaja takoj za nizko ceno. Posestvo je lepo in skupaj ležeče. Vpraša se ustmenno ali pismeno pri L. Fisinger, trgovina z mešan. blagom, Poljčane.

Trgovska hiša
z gospodarskim poslopijem in posestvom, v industrijskem kraju blizu Ljubljane, naprodaj. Naslov pove uprava »Slovenca« pod števil. 12.412.

Lepe stavbne parcele
pod Rožnikom po ugodni ceni naprodaj. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 12.565.

Posestva — hiše
od 2 do 300 oravov. — Gostilne, mestne in deželne, kakor trgovine, mline, žage, pekarije prodaja Posredovalnica, Maribor, Sodna ulica št. 30.

Posestvo
10 oravov; njive, gozd, travniki, novozidana hiša in gospodarsko poslopije, pri Sv. Marjeti ob Pesnici, naprodaj. Naslov da uprava »Slovenca« v Mariboru.

Kmečki mlin in žago
ter nekaj posestva in sadnih vrt na lepem kraju oddam v najem. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 12.582.

Lepe gozdne parcele
na Rožniku poceni naprodaj. Naslov v upravi »Slovenca« pod 12.565.

Klavir
še v dobrem stanju — se radi preseljuje proda za 2500 Din. Naslov se izve v upravi »Slovenca« pod št. 12.537.

GLASBENI INSTRUMENTI
GRANDPONO-MARONIKER
DIREKTNO IZ
IVORNIC
Violine od Din. 60
Mandoline • 120
Gitare • 100
Ročne harmonike 60
KROMATINE HARMONIKE
HAVAJSKE GITARE LTD.
Zahtevajte brezplačni katalog
CENIK:
HEINEL-HEROLD
MARIBOR št. 102.

Klavirji
pianini najboljših svetovnih vrst po znatno znižanih cenah. Ugodna mesečna odplačila. Preigrani klavirji. Vsa popravila in uglaševanje strokovnjake M. ROPAS, CELJE.

Kupino
Vsakovrstno
Zlato kupuje
po najvišjih cenah
CERNE, juvelir, Ljubljana, Woltova ulica št. 3.

Srebrne krone
staro zlato in srebro kupuje RAFINERIJA DRAGIH KOVIN - Ljubljana, Ilirska ulica 36, vhod z Vidovdanske ceste pri gostilni Možina.

Blagajno
št. 1 ali 2, v dobrem stanju, kupim. Ponudbe pod »Dobra blagajna« 12.482 na upravo »Slov.«

BLAGO
za moške in ženske obleke in vseh vrst
MANUFAKTURO
za jesen nabavite najugodnejše pri tvrdki
NOVAK LUBLJANA
Kongresni trg št. 15
(nasproti Nunske cerkve)
VELIKA I

JUGOŠPORT - Ljubljana

PREJE

(A. Rasberger), Miklošičeva cesta 34 in RADIOVAL, Dalmatinova ulica 13
šp. cijalna trgovina za

gramofone in plošče

ter RADIO

nudi:

Najnovije komade in slagerje na ploščah.

Gramofone priznanih tovarn.

Zaloga plošč preko 20.000 komadov tedaj največja izbira.

Zahtevajte cenike plošč in gramofonov!

Poseben oddelček za fotoaparate in fotopotrebnosti.

POZOR! KOMPLETNI 3 cevni radio aparati za reklamno ceno Din 1500-

Pri nabavi modernih aparatov vzamemo v račun Vaš detektor ali dosedanjí aparat!

NAJMODERNEJŠE RADIO APARATE znanih tovarn

EUMIG

HILLIPS

INGELEN

TUNGSRAM

KAPSCH, i. t. d., i. t. d.

Amerikanski aparati ter ves RADIO MATERIJAL po najugodnejših cenah!

Kupim želod

rudečega hrasta. — Saša Stare. Mengeš.

Srečke, delnice, obligacije

Kupuje Uprava »Merkur«, Ljubljana — Selenburgova ulica 6. II. nadst.

Mizico

za pisalni stroj, dobro ohranjeno, kupim. Ponudbe z navedbo cene na upravo »Slovenca« pod »Mizica«.

Jesenove plohe

prvovrstne, kupim. Ferdo Laznik, Radeče.

Kompresor

7 atmosfer, kupimo. Ponudbe na Publicitas, Zagreb, Ilica 9, br. 28.495.

Kupujemo

prima bukova drva za kurjavo, suha in zdrava, vagonске pošiljke, vsako množino. Plačilo takojšnje. Ponudbe s ceno in tovarna postaja poslati na »Ekspert«, Zagreb — Mandičeva ulica 14.

Zephir peč

rabljeno, nepoškodovano, kupim. Ponudbe s ceno na Botaničjevo 14, Vrhnika

Močno peč

kupim. — Dravljje št. 113, p. St. Vid n. Lj.

Antična omara

(tabernakelj) barok ali Marije Teresije, kupim. — Ponudbe s ceno in fotografijo poslati na: Prof. D. Friedrich, Zagreb, Kraljeve Marije 30-I.

»Express«

samovar za kavo kupimo takoj. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Kava« št. 12.481 upravi.

Vsake vrste

zlato kupuje po najvišjih cenah

F. Čuden.

Ljubljana, Prešernova 1

Fotoaparat

9x12 ali 10x15 kupim. Ponudbe z navedbo cene opisom leče, zaklopa in tipe na upravo »Slovenca« pod št. 12.513.

Objave

Izjava!

Dolgovom, napravljenim po Mihaelu Sešelj, nisem plačnica podpisana Antonija Sešelj, Isto izjavljam podpisani Janko Petrič.

Avtopodjetje Pečnikar

naznanja, da vozi avto na progi Ljubljana—Sušak samo vsak ponedeljek, četrtke in soboto ob istem času kot do sedaj.

Ponudnici »NF 52«

poštno-ležeče Ljubljana: Prosimo pošljite svoj natančen naslov, ker poštno ležeče nedopustno.

Preklíč!

Moje govorice o Stanku Sever proglašam za nerresnične. Jože Zidar.

Na pokopališču

k Sv. Križu vozi avtobus vsak dan od 9 dopoldne do 18 popoldne vsake pol ure. Cena v eno smer 3 Din, retour 5 Din. Postajališče Krekov trg. — Avtopodjetje Pečnikar.

Razno

Na obroke

lahko kupite kar potrebujete skoraj v vseh večjih ljubljanskih trgovinah s posredovanjem Kreditne zadruge detaljnih trgovcev v Ljubljani. Cigaletova ulica 1 (pri sodniji).

Pomoči potrebnim

v težkih gospodarskih — sploh življenjskih vprašanjih, razdolžitvah, nakup, prodaja posestev itd. Naročila preskrbuje: Posvečevalnica Marštan, Maribor, Koroška cesta 19. (Priložiti tri znamke.)

Kdo da

na uporabo razno pohištvo za dve sobi? Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Pohištvo« št. 12.584.

Oskrbo

pri dobrodušni mirni gošpi na deželi iščem. Ponudbe pod »Upokojen poštar« na upravo »Slovenca« Maribor.

Prodamo

Premog, drva, koks prodaja tudi na obroke Vinko Podobnik, Tržaška cesta št. 16. Tel. 33-13.

Kolesa

na 12 mesečna odplačila! »Tovarna koles«, Ljubljana, Poštni predal 307.

Žimo

za modroce od najcenejše do najfinije po tovarniških cenah prodaja Sever Rudolf Marijin trg št. 2.

Kislo zelje

novo, prvovrstno rezano, in cele glavice za sarmo, v sodčkih v vsaki množini po najnižji ceni po naročilu dobavlja Gustav Erklavec, Kodljevo 10, Ljubljana. Telefon 25-91.

Poceni pletilne stroje

proda Tehna, Ljubljana, Mestni trg 25/I.

Stoje

popolnoma uporabne ter brezhibne, radi preureditve obrata prodam po najnižji ceni, in sicer: 8/40 po 650 Din, 8/50 po 1300 Din, 8/60 po 1500 Din. Izvolite si osebno ogledati, gotovo boste našli stroj, ki bo za Vašo uporabo, tako za izdelovanje nogavic kakor vseh drugih pletenih predmetov. — Pišite na naslov: Kati Vajt, Celje.

Puhasto perje

čisto, čohano po 48 Din kg, druga vrsta po 38 Din kg čisto, belo, gosje po 130 Din kg in čisti puh po 250 Din kg Razpošiljam po poštne povzetju. L. BROZOVIČ — Zagreb, Ilica 82. Kemična čistilnica perja.

Naprodaj

približno 2000 kg krmilne rumene pese. Ljubljana, Mala čolnarska ulica 4.

Stanovanjska oprema

poceni naprodaj. — Löw Maks, Ljubljana, Poljanški nasip 10, desne stopnice, II. nadstropje.

Kurivo

premog, drva, solidne cene — Breclj, Maribor, Koroška 49.

Prodaj

8 dobro ohranjenih hrastovih vinskih sodov od 5—18 hl, po 50 par liter. Andrej Podboj, Ribnica, Dolenjsko.

Nagrobne sveče

električ. žepne svetilke, najboljša baterije, rum, čaj, konjak, fino sirovo in žgano kavo, razno železnino in specerijo kupite jako dobro pri Jos. Jagodič, Celje, Glavni trg

Za jesensko saditev

oddaja pritična sadna drevesa, eno- in dvoletna ter cepljene vrtnice v »neseljivih sortah Matko Maretič, Ljubljana, Gosposvetska cesta 5.

Čevlarski stroj

nov, znam »Pfaff«, prodam iz proste roke z vsem čevlarskim orodjem po jako ugodni ceni. — Andrej Fink, Podturen 26 pošta Toplice pri Novem mestu.

Dve gostilni

v strogem središču Zagreba, na jako prometnem kraju, popolnoma urejeni in v polnem obratu, sta naprodaj z vsem inventarjem. Večletna najemninska pogodba. Nahajata se v bližini glavne tržnice. Prva iztoči 200 hl alk. pijače in znaša kupnina 30.000 Din; druga iztoči 250 hl in je naprodaj za 40.000 Din. Jako solidna mesečna najemina. Prodaja gostilničarska poslovalnica M. S. Pavlečkovič, Zagreb, Ilica 144, priti.

Naprodaj pisalni stroj znamke »Ideal«, v dobrem stanju, po zelo nizki ceni. Ogleda se ga lahko vsak čas na Poljanski cesti 50.

Peč

trajnogoreča, za velike lokale, do 900 m³ ogrevanja, malo rabljena, prav ceno naprodaj. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 12.614.

Usnjat suknjič

poceni prodam. Prijave na upravo »Slovenca« pod »Usnjat suknjič« št. 12.601.

Železno peč

(gašperček), s podstavkom in zaslonjalom, ter 5-20 m cevi iz železne pločevine, prodam. I. Skušek, Pred škofijo 3/II.

Jedilnico

novo, oreh, okrogla miza, prodam. Klavžar, — Aleksandrova 4/V, vrata 27.

Štedilnik

dobro ohranjen, naprodaj v Jenkovi ulici št. 14.

Pozor!

Rabljeni avtomobili Peugeot, Fiat, Citroen, Austro Daimler, avtobusa Austro Fiat in Chevrolet, v najboljšem stanju, po najnižjih cenah! O. Zuzek, Ljubljana, Tavčarjeva ulica 11.

Prodaj

dve steni verande z 21 okni. Vinček, Celovška cesta 42.

Dva bencin motorja

s cirkularno na vozu — vsled električne naprave naprodaj. — Naslov pove uprava »Slovenca« pod št. 12.546.

Čebelarji!

Lep komplet čebelnjak z Znidaršičevimi panji — prodam s čebelami za nizko ceno. Ana Zorine, Trbovlje I.

Biljard-Seiferd

za 2000 Din se prodaja v hotelu »Slon«, Ljubljana. — 4 sobe, priprave za pisarno, se takoj oddajo v Prešernovi ulici 54-I. Vprašati v hotelu »Slon«.

Nagrobne svetiljke

originalne, prostostoječe, se dobe pri Rudolfu Matzele, sploš. ključavničarstvo, Ljubljana, Sv. Petra nasip št. 45.

Hrastovo spalnico

masivno, proda Ignacij Vurnik, mizarstvo, Vižmarje 36, p. St. Vid n. Lj.

Seno

sladko, suho, prodam. — Naslov v upravi »Slov.« pod št. 12.617.

Obrt

Šival. in pletil. stroje popravlja in renovira Emil Klobčaver, specialni mehanik, Ljubljana, Sv. Petra cesta 47.

Ure-budilke najbolje in najceneje samo pri L. VILHAR Ljubljana, Sv. Petra c. 36.

USNJATE SUKNJIČE

kupite najcenejše pri FR. ZALOKAR, Mengeš 41

Fine vatirane

črne . . . Din 570-

rujave . . . 600-

Z ovčjo podlogo 100 Din več

Berite Slovenca in oglašujte v njem!

Jeklena peresa Jugošport - (Prej A. Rasberger)

15—45 m/m prodaja ugodno večjo množino Ljubljana, Miklošičeva cesta 34

Brez posebnega obvestila.

Prosimo tihega sožalja.

Potrti neizmerne žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem tužno vest, da je naš nadvse ljubljani, nepozabni soprog, ozi. dobri oče, brat in stric, gospod

FRANJO LAH

trgovac in posestnik

v soboto dne 24. oktobra 1931 ob pol 12, po dolgi in mučni bolezni, previden s tolažili svete vere, v 42. letu svoje dobe, mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb blagopokojnika se bo vršil v ponedeljek dne 26. oktobra ob 15 iz hiše žalosti, Koroška cesta 17, na mestno pokopališče v Pobrežju. — Sv. maša zadušnica se bo darovala v torek dne 27. oktobra ob 7 jutraj v stolni in mestni župni cerkvi.

Maribor - Ormož, dne 24. oktobra 1931.

ROMANA LAH, soproga.

SLAVICA, ZORICA in ROMANA, hčerke — in vsi ostali sorodniki.

Javljamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem tužno vest, da je umrl v petek, dne 23. oktobra ob 11 zvečer po dolgem trpljenju na zagrebški kliniki gospod

Anton Eržen

upokojeni šolski upravitelj v Podgorju

v starosti 65 let.

Pogreb se bo vršil na lastno željo pokojnika v ponedeljek ob 10 dopoldne na pokopališču v Podgorju nad Sevnico.

Sevnica, Čakovec, Sromlje, dne 24. oktobra 1931.

Žalujoči rodbini Eržen in Petan.

Novo mesto

V zaslužni pokoj je stopil dolgoletni organist kapiteljske cerkve in skladatelj g. Ignacij Hladnik. Delovanje našega Prosvetnega društva. Pred kratkim je imelo novomeško Prosvetno društvo svoj redni občni zbor. Iz vseh odborniških poročil je razvidno, da je društvo pod predsedstvom g. dr. Ceenika živahno delovalo. Vseh članov šteje društvo danes 116. Blagajna izkazuje v preteklem poslovnem letu Din 3583 dohodkov, izdatkov pa Din 3022. Ves promet znaša Din 7166. Društvo ima tudi precej založeno knjižnico, saj šteje nad 600 različnih knjig. Izposojenih je bilo v preteklem poslovnem letu 158 knjig. V zadnjem času se je knjižnica pomnožila za 40 knjig, katere so bile večinoma podarjene. Društvo je v preteklem letu priredilo tudi šest skriptičnih predavanj ter nekaj akademij in gledaliških predstav. Tudi pri izdavi Prosvetnega doma je bilo zaposlenih pri Stavbi za drugi Prosvetni dom in pri finančno-gospodarskem oddelku več članov odbora. Ob priliki otvoritve Prosvetnega doma, je Prosvetno društvo priredilo v proslavo 50 letnice Jurčičeve smrti in 100 letnice Levstikovega rojstva petdnevnico, žalogiro »Tugomerc«, ki je nad vse pričakovano dobro izpadla. Za bodoče poslovno leto pa si je društvo stavilo v program na novo preurediti knjižnico; predvidenih je zopet šest skriptičnih predavanj ter nekaj dramatičnih predstav. Mladino, zlasti fante, namerava društvo organizirati in jih usposobiti za prave moške, da bodo tudi v javnosti lahko nastopali in delovali. — Pri volitvah je bil soglasno izvoljen po večini stari odbor. Z zahvalo g. proštu Karlu Cerinu, ki je iz prijaznosti dajal na razpolago prenočišča predavateljem, ki so prišli od drugod predavati, je predaednik g. dr. Ceenik zaključil občni zbor.

Francoski krožek v Novem mestu otvori v novembru sledeče učne tečaje: a) mladinski začetniški za učence in učenke višjih razredov osnovne šole; b) začetniški za odrasle; c) konverzacijski (nadaljevalni) in — po želji — literarni za odrasle. Vsak tečaj po dve uri na teden. Solnina (a članarina za odrasle) 25 Din na mesec. — Prijave do 1. novembra v trgovini Košir ali pa pri gimnazialnem slugi na gimnaziji. — Skupni seestanek odraslih udeležencev v svrhu določitve dni in ur v torek dne 3. novembra ob 18 v gimnaziji, pritišče. Učencem osnovne šole se bodo naznanili dnevi in ure potom upraviteljstva.

Neroden skok čez potok. Pred par dnevi se je vračal iz mesta kočar Matija Avsec iz Dolza. Pri Crnomojncih je hotel preokoličiti ožek potok. Prijel se je za obrežno drevo in se zavil čez. Pa se je mož zaokrenil in zvila se mu je desna roka. Moral je oditi v bolnišnico usmiljenih bratov v Kandiji.

Nesreča. Albin Kos, učenec ljudske šole, star osem let, iz Martinje vasi pri Mokronogu, si je po nesreči opeknel desno roko tako močno, da je moral oditi v bolnišnico v Kandijo.

Murska Sobota

Smrt kosi med starci. V četrtek je bila v Boječih pokopanih 86 letna županova mati, Vereš Ana. Starica je bila tekom dolgega življenja samo enkrat bolna. — V Krogu je umrl 85 letni Bejcek Stefan. Pokopali so ga v petek. Pokojni je bil jako dober mož, radi tega ga je vse ljubilo in spoštovalo.

Zadnji grizarij. To poletje in jesen je bolnišnica imela na desetine obolelih na grizli. Večina jih je umrla. Pred par dnevi so pokopali zadnjega bolnika, ki je imela grizlo.

Sreča v nesreči. Na zadnjem sejmu je gospa I. izgubila ročno torbico, v kateri je imela nad 2000 Din denarja in neke važne listine. Torbico je pobral neki neznanec. Hotel jo je že vtakniti v žep in se skriti, a neki dijak je to videl, torbico neznanцу iztrgal iz rok in jo izročil lastnici. Brez njegovega posredovanja bi gospa najbrž zastoj iskala torbico.

Sport

Pokalne tekme športnih odsekov »Prosvetnih društev« na Gorenjskem. Preteklo nedeljo 18. t. m. se je končalo prvo kolo pokalnih nogometnih tekem, katere je razpisal SOPD Kranj in katere igrajo športni odseki »Prosvetnih društev« na Gorenjskem že vso jesen. Priročna tabela kaže stanje in rezultate po končanem prvem kolu. Številke pomenijo: prva številka iger, druga dobljena, tretja neodločena, četrta izgubljena igre, peta gol-diferenca, šesta število točk. SOPD Kranj: 5, 4, 1, 0, 37,5, 9. — SOKPD »Borec«, Jesenice: 5, 3, 2, 0, 23,7, 8. — SOPD »Kres«, Radovljica: 5, 3, 1, 1, 23,13, 7. — SOPD Škofja Loka: 5, 1, 1, 3, 11,18, 3. — SOPD Žiri: 5, 1, 1, 3, 5,28, 3. — SOPD Viktorija Trzin: 5, 0, 0, 5, 2,29, 0. — Iz tabele je razvidno, da zaenkrat prvič Kranj, ki ima na Jesenicah močnega, enakovrednega nevarnega konkurenta za pokal. — Dnevi tekem v drugem kolu so sledeči: 25. X., 8. XI., 15. XI., 22. XI. in 29. XI. V nedeljo 1. novembra bodo tekme radi praznika odpadle. Dana 25. oktobra prične drugo kolo in igrajo odseki sledeče: SOPD Viktorija, Trzin:SOPD Kranj v Trzinu; SOPD Škofja Loka:SOPD »Kres«, Radovljica v Škofji Loki in SOPD Žiri:SOPD »Borec«, Jesenice v Žireh.

Ljubljansko gledališče

DRAMA

Začetek ob 20.

Nedelja, 25. oktobra: VEST. Ljudska predstava pe znižanih cenah. Izven.

Ponedeljek, 26. oktobra: TAKŠNA JE PRAVA. Red B.

OPERA

Začetek ob 20.

Nedelja, 25. oktobra ob 15: OJ TA PRESMEN. TANA LJUBEZEN. Ljudska predstava po znižanih cenah. Izven. — Ob 20: EVGENIJ ONJEGIN, ljudska predstava po znižanih cenah. Izven.

Ponedeljek, 26. oktobra: Zaprt.

Import svežega cvetja Eksport

Cvetličarna P. Cutič

LJUBLJANA :: Dalmatinova ulica 13, dvorišče, poleg hotela Strukelj.

Cenjenemu občinstvu in društvom naznanjam, da imam dnevno sveže cvetje ter izvršujem vsa v cvetličarsko stroko spadajoča dela — kakor poročne šopke, aranžirane in nagrobne vence — hitro in solidno.

CENE NIZKE! POSTREZBA TOČNA!

GRAMOFONE, GRAMOFONSKE PLOŠČE RADIO-APARATE

:: na ugodne plačilne obroke :

ANTON LEČNIK, CELJE

Glavni trg

Prav mehko in brez skrbi
na teh preproгах se sedi!

PREPROGE

VSEH VRST IN VELIKOSTI!

A. & E. SKABERNÉ
LJUBLJANA

PUH - PERJE

R. MIKLAH LJUBLJANA

Modroce
otomane, divane, fotele
in vse tapetniške izdelke
vam nudi najceneje Ignacij
Narobe, Ljubljana, Go-
spodarska cesta 16 (pri
Levu).

Mreže za postelje
izdeluje najceneje samo
tvrdka Pavel Strgulc,
Gospodarska cesta št. 13
(Kolizej), poleg skladišča
Alko. — Sprejema tudi
popravila.

Sveže in suhe
gobe
kupujem stalno vsako
množino. Zahtevajte po-
jasnila.

la koruzno
moko
za žgance, vedno svežo,
dobite pri tvrdki
A. M. Zorman
Ljubljana, Stari trg 32

Posteljne mreže
izdeluje najceneje samo
Alojz Andlovic, Komen-
skega ulica 34 (nasproti
šole na Ledinu). Sprej-
majo se vsa popravila.

Zimske suknje
(plašči), celi ostanke 2.60
do 2.85 m, fino češko bla-
go, prejšnja cena 560 Din
sedaj cel ostanek za 265
Din se dobi pri Commer-
ce d. d., Ljubljana, Tav-
čarjeva ulica 2, I. nadst.

Sadna drevesa
prvovrstna prilikava in
vrtnice, najlepši oblik,
sadi, obrezuje »Strokov-
njak«, Šentpeterska cesta
št. 81.

CERKVENE ZVONOVE
najcenejše, iz la bron, umetniško izvršene,
izdeluje samo
Ing. J. & K. Bahl, Maribor,
Aleksandrova cesta 35. — Odliki iz bron,
medenine, aluminija i. t. d. Specijalne litine.

PERILO ZA GOSPODE

PERILO ZA DAME

Srajce

in vse drugo pe-
rilo za gospode
in dame kupite
v dobri kvaliteti
in po zelo nizkih
cenah

v tovarni perila

Trgovski dom Stermecki

Celje št. 18

Velika izbira kravāt, žepnih robcev,
naramnic, podvez, rokavic, nogavic in
drugih modnih predmetov.

Cenik z mnogimi slikami zastoji!

20 izvežbanih zidarjev

za napravo preko 5000 m² likanega cementnega ometa rabi
vodstvo v Vintgarju in Zasipu pri Bledu za delo pod streho.
Zglasijo naj se s potrebnim orodjem pri navedenih vodstvih
gradbenega podjetja Ing. Josip Dedek, Ljubljana, Zibertova 7/L

67:3
G. Karel Tiefengruber nam je poslal dopis, v katerem izjavlja,
da se je zmotil, ko nam je sporočil, da je na »Slovenec« oglas
»Kovačija« prejel pismenih in ustmenih ponudb 67, na »Jutrov«
oglas pa samo 3, in izjavlja, da so dejansko na »Jutrov« inšerat
sledile tri pismene ponudbe, na oglas v »Slovenec« pa nobena
pismena ponudba. Razen teh treh pismenih so bile ostale ponudbe in vpra-
šanja ustmeno podana in se zato ne more ugotoviti, koliko jih odpade na
ponudnike, ki so čitali oglas v »Slovenec«. Ker bi lahko z objavo oglasa
67:3 škodovali »Jutrovim« oglasom, radevalje izjavljamo, da smo oglas pri-
občili v dobri veri, da je bilo svoječasno sporočilo g. Karla Tiefengruberja
resnično.
Uprava »Slovenca«.

Užaloščeni nad prerano smrtjo naše ljube

Viktorije

se tem potom zahvaljujemo za iskrena sožalja, nadalje za
poklonitev cvetja vsem, posebej še društvom, kakor Sokolu,
Čitalnici in Zvezi trgovskih nastavlencev. Posebno zahvalo
smo dolžni g. dr. Bežku za ves trud, nadalje č. duhovščini,
kakor tudi vsem, ki so jo v tako velikem številu spremili na
njeni zadnji poti.

Kranj, dne 25. oktobra 1931.

Zalujoče rodbine:
Gogala, Rant, Pečnik.

Obiti

Gostilna Tomšič
Šentjakovski trg — edina
toči znameniti štajerski
muškatelec most.

Cenjene dame
poslužujte se damskega
rizerskega salona Mirko
Zaletel, križišče Rimske
in Bleiweisove ceste.

Modroce
posteljne mreže, železne
doživljene postelje, otoma-
se, divane in tapetniške
zdelke nudi najceneje
RUDOLF RADOVAN
Ispetnik, Mestni trg 13.
Ugodni nakup morske
rave, žime, cvilha za
modroce in blaga za
prevleke pohištva.

V poniklovanje
se sprejmejo razni strojni
deli in drugi predmeti.
Emajliranje dvokoles z
ognjem in elektriko. »Tri-
buna« F. B. L., Ljubljana,
Karlovška cesta 4.

Ure popravila
renovira — večletno jam-
stvo — Fran Korošec —
urar, Ljubljana, Sv. Petra
cesta 55, vhod Vidovdan-
ska 1.

Voluharje, miši
in podgane zanesljivo po-
konča »Pantiganin« Zor,
Dunajska cesta 1a/IV.

Lesene hišice
in vsak vrstna tesarska
dela izvršuje najceneje
in najsolidneje tvrdka
Steiner & Ko., splošno
tesarstvo, Ljubljana, Ope-
karska cesta št. 31.

»Javor«
lesna industrija v Logatcu
ima svoj lokal za pohi-
štvo tudi v Ljubljani v
novi palači Vzajemne za-
varovalnice.

Brzo slika
za potne liste, lepo, ta-
koj in ceno le Fotomeyer,
Maribor, Gosposka 39.

Tvrdka A. VOLK
Ljubljana, Resljeva cesta 24
nudi najceneje vse vrste
pene in druge
mehke izdelke.
Zahtevajte cenik!

Krušno
moko
in vse mlevske izdelke
vedno sveže dobite pri
A. & M. ZORMAN
Ljubljana, Stari trg št. 32

V globoki žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, pri-
jateljem in znancem pretužno vest, da je naš nadvse
ljubljeni soprog, oče, brat, stric in svak, gospod

ZIDANIK FRANC

orožniški stražmojster v pokoju

po dolgem, mukepolnem trpljenju, previden s tolažili sv. vere,
mirno v Gospodu umrl. — Pogreb nepozabnega pokojnika bo
v nedeljo dne 25. oktobra 1931 ob 4 popoldne iz hiše žalosti,
Švabičeva ulica št. 15, na pokopališče k Sv. Križu.

Ljubljana, 24. oktobra 1931.

ZALUJOČI OSTALI.

Mestni pogrebni zavod v Ljubljani

ORIGINAL OPALOGRAPH

RAZMNOŽEVALEC — PRESERVAT IN FIKSAT — dobite pri tvrdki: PAZITE NA VARSTVENO ZNAMKO

LUDV. BARAGA
LJUBLJANA
Selenburgova ulica 6
Telefon 29-80

Dr. Joža Lovrenčič:

Anali izumrlega naroda

Roman iz drugega stoletja pr. Kr.

»Glej, Kara mi je napovedala nesrečo, ako se od-
stranim iz gradišča, in že me tepe. Na svatovščino sem
mislil, pa je Heso-pregnala Norejo. Epulo v boju z Gali,
hčer žene ljubezen za menoj in k njemu in gre pot, ki
smo se je mi izognili! Belen, ali si mi odmenil, da
končam sam in zapuščen dni svojega življenja? Ali
ni dovolj, da si vzel meni ženo in otrokom mater, ko
si jima morala biti kakor pomladno solnce cvetu, ki
ga je izvabilo iz tal? In če si mi vzel Balana, sina ne-
pozabnega, solnce moje in veselje! Ali res hočeš, da
mi ugasne še svetla zvezda v večeru mojih let, da mi
izgine in je ne vidim več? Belen, ki imaš naše življenje
v rokah, smiluj se me, bodi dober očetu in hčeri, ki
te častita, ti žrtvujeta in skrbita v zemlji Karnov za
tvojo slavo. Smiluj se, smiluj se, bodi nam dober,
Belen!...«

Sen ga je premagal. Nemirno je spal ob soju grške
svetilke, ki jo je držala v rokah pred se nekoliko dvig-
njeno ena izmed lepih harit, brončeno upodobljena
mogoče Hekata sama, ko je iskala družice, da bi za-
rajala z njimi in trosila zemlji in ljudem cvetje lju-
bezni in lepote. Z jutrnjo je bila kraljica prinesla to
svetliko in kralj jo je imel postavljeno ob svojem le-
žišču, da ga je spominjala žene in njene ljubezni.

»Tevta... Tevta... pridem...« je iz sanj govoril
kralj in ko je obmolknil, mu je zaigral krog usten rahel
smehtaj, ki je kmalu zamrl, kakor plamenček v sve-

tilki, ko je povžil vse olje in prasketaje ugasnil.

Temna je stala Hekata ob ležišču s prazno ladjico
v rokah, ko se je kralj predramil in zastrmel vanjo.

»Sanjal sem,« je pomislil. »Ali mi je Belen poslal
sanje v tolažbo ali si mi jih pričarala ti, lepa grška
boginja, ki si priča moje davne sreče?... V svetlobi
je prišla, v svetlobi, kakršno zmoro le Belen, in sina
je imela s seboj. Smehljala sta se mi oba in se mi
bližala in me vabila, naj bi šel z njima. Samo gledal
sem ju in bil srečen. Pa je Tevta prišla tedaj Balana
za roko in obrnila sta se, da gresta. Še sta se ozrla,
neznansko mil je bil njun pogled, kakor bi bila žalost-
na, da ne maram z njima. Zbolela me je njuna žalost,
zaklical sem drago ime in objubil, da pridem. Oči sta
jima vzareli ob moji besedi, nasmehnila sta se mi
spet, rahlo odprla vrata in izginila...«

Tako je obnovil kralj sanje, da jih ne pozabi.

»Ene ni bilo zraven!« je čez trenutek bridko ugo-
tovil, nakar je planil kakor ranjena zver pokonci in
oči so mu zagorele v jezi, kakor bi iskal žrtev, nad
katerimi bi se znesel.

»Prezgodaj je šel!« je ugotovil na klepsidri v sivem
somraku, ki je začel prodirati skozi okna, zakaj pesek
se ni še iztekel. »Še dve uri je do zarje in novega
dne, ki ga bo merilo solnce na steni s senco...«

Ob misli na senco se je zdrnil.

»V sencí bom živel in solnce ne bo več zame, ako
mi z zorum ne vrnejo moje zarje... Ali jo bodo našli,
ali bodo privedli živo in zdravo? Ali me čaka jutro,
enako onemu groznemu, ko sem moral gledati sinu
edinec v umirajoče oči, ki so se tako težko poslavljale
od belega dne in me prosile še zadnji trenutek, naj
zadržim, naj preženem sence in temo. Nisem jih mogel

pregnati, napolnile so ves dom, ko je ugasnilo mlado
življenje. Tudi masčevanje jih ni pregnalo. Spovračale
so se sence in se spovračajo. O, kako mi še napolnijo
dom, ako je ne bo tudi nje, hčere ljubljene, Ene!...«

V hrastih okoli dvorca so se oglašili ptiči; taščica
je začela s svojim jutranjim pozdravom in že je smuk-
nil iz gnezda v obzidju stržič, zaščebetal in potem
drobil svojo pesem zdaj tu zdaj tam, kakor bi hotel,
najneznatnejši, pokazati, da prav nič ne zaostaja s
svojim glasom za lepo rdečevratko in ne za gosposkimi
lastovkami, ki so se vzdramile pod ostrejšim in tudi
zažgoletje svojo. Na steme dvorca je priletel iz grmičja
onstran obzidja črni kos, odprl svoj zlatorumeni kljuz
in ubral svojo zornico, ki je preglasila vse.

»Samo veselje,« je pomislil kralj, »jaz pa v svoji
žalosti tehtam up in strah in trpm v negotovosti.«

Spet je pogledal na klepsidro.

»Še se ni izteklo! Kakor polž se vleče čas. Ne,
ne strpim več v negotovosti! Kar pokličem, naj mi
jo prikrajša, pa naj bo že njena beseda v veselje ali
grozo!« se je odločil, stopil do vrat, jih odprl in za-
klical strežniku, ki je čul pred njimi, svojo željo.

Strežnik se je poklonil in odšel.

★

Kranj je čakal v ravnini pod Karusadijem na
razpotju, poganjal konja za razdaljo izstreljene pišce
zdaj v eno smer zdaj v drugo, gledal na desno in
levo, a čimbolj so bledele zvezde in ugašale, tem-
bolj se je oziral proti Okri v strahu, ni li že zardelo
nad njo nebo, kar bi pomenilo, da je določeni čas
dotekei.

Pazite

pri nakupu šivalnih strojev
na najboljšo znamko
in to je PFAFF!

PFAFF šivalne stroje

za rodbino, obri in
industrijo z večletno
garancijo, kupite
ugodno tudi na obroke

pri tordni

IGN. VOK

LJUBLJANA, Tavčarjeva ul. 7
ali v podružnicah Kranj in Novo mesto
Poduk v vezenju brezplačen!

Poceni in dobro

kupite ure, zlatino in srebr-
nino pri svetovnoznani tvrdki

H. SUTTNER
LJUBLJANA 2

Prešernova ulica št. 4
Lastna protokolirana
tovarna ur v Sviči.
Razpošilja se na vse
kraje Evrope, Amerike,
Afrike, Avstralije in
Azije.
Velika zaloga ur z nam-
kami Glashütte, J.W.C.,
Schaffhausen, Solvil, Omega, Longines,
Doxa, Omiko, Iko, Axo itd. Zahtevajte veliki
ilustr. cenik zastoj in poštne prosto od

H. SUTTNER, LJUBLJANA 2

Advokat
dr. Josip Klepec

je preselil svojo pisarno
v novo palačo „Grafike“
vogal Miklošičeve - Masarykove ceste 14.

Halo! Halo! Halo! Halo! Halo!
Ogromno znižane cene! Ogromno znižane cene!

Barvalo se razparani plašči po Din 50.—
celi plašči po Din 60.—
gladke plaščne obleke po Din 35.— itd.
Opozarja se, da v barvo oddano blago tudi iz
vrstno likamo

— Za pristnost barv in prvovrstno delo se jamči —
Prva celjska parna barvarija in kemična čistilnica

Ivan Taček
Gospodsk ulica 21 CELJE Gospodsk ulica 21

CUDO DANASNJEGA CASA!
„HOBBY“

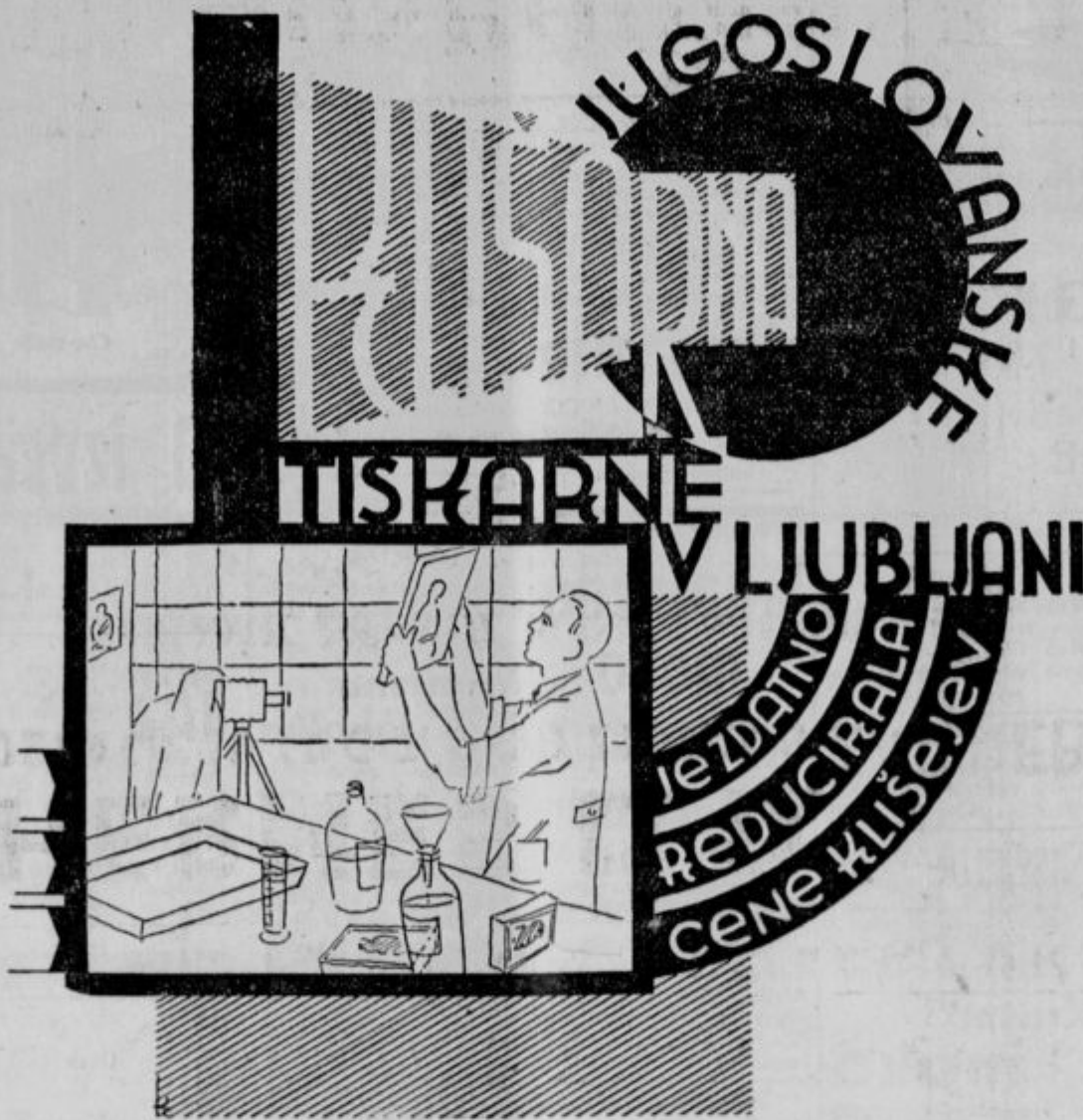
ameriški univerzalni preparat za pranje, čiščenje,
za higijeno in čistočo v hiši in povsod. Tisoče
zahvalnic in odlikovanj. Vsaka škata ima obširno
navodilo za uporabo. — Zahtevajte povsod. —
Generalno zastopstvo: „HOBBY“ A. R., Beograd,
Cara Uroša 19. - Telefon 23-0-13.

Jugoslovanske
dukate

male in velike, s likom Nj. V. Nj. V. kralja in kra-
ljice izdeluje in prodaja pooblaščen

kovnica
Beograd, Vojvode Mišića 43 (Topčiderski drum).
Dukati imajo vrednost zlata karatov 23,66, t. j.
986/1000 in so opremljeni z državnim žigom. Dukati
se dobe v vseh bankah in menjalnicah. Kovnica
kupi avstrijske dukate žigosane in nežigosane ter
jih plača po Din 37-50 gram.

REDKA PRILIKA!
Samostojen trgovec proda radi bolezni na najbolj
prometnem kraju trgovino s trafiko in stanova-
njem. — Vpraša se pri A. Ermenc, Studenci pri
Mariboru, Kralja Petra cesta 51.

STE-LI IMELI SREČO
PRI ZADNJIH ŽREBANJIH
RAZREDNE LOTERIJE?
NE!

KUPITE TOREJ SREČKO
PRI NOVI KOLEKTURI

HERMES D. D.
JELAČIČEV TRG 7. POD ZIDOM 8 ZAGREB

PRIHODNJE ŽREBANJE 19. IN 20. NOVEMBRA 1931

Srečke lahko naročite tudi po navadni dopisnici.
Izrežite, izpolnite in takoj pošljite.

NAROČILNICA

Glavni kolekturi državne razredne loterije Hermes d. d., Zagreb, poštni predal 111.

Za 1. razred XXIII. kola drž. razredne loterije naročam s tem

kom. celih	srečk po Din 200.—
polovičnih	100.—
četrtinskih	50.—

Kupno ceno teh srečk skupaj Din _____ sem poslal po poštni nakaznici.
Zaznamek izžrebanih dobitkov mi izvolite poslati takoj po vsakem žrebanju.

Ime: _____
Kraj: _____
Točen naslov: _____

Od dobrega najboljšje je le
Adler - Gritzner
šivalni stroj in kolo
elegantna izvedba
najboljši materijal

Novost
Najboljši
pletilni stroj
DUBIED

Le pri
Jos. Petelinc, Ljubljana
Telefon interurb. štev. 2913
Zmerne cene, tudi na obroke. Večletno jamstvo

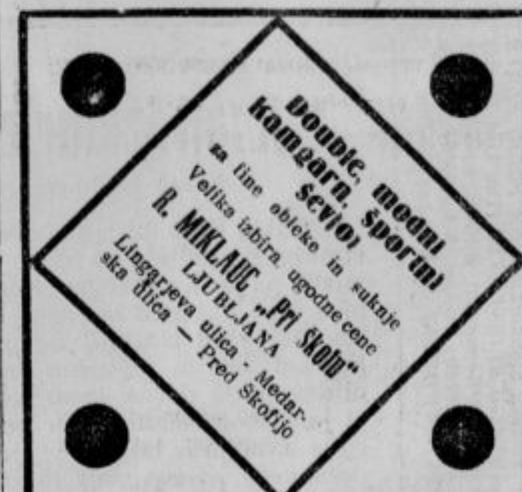
HALO! HALO!
Trajno kodranje
izvršujem specialno po reklamnih najnižjih cenah
od 80 Din naprej. Za točno in solidno postrežbo
Vam jamči
Anton Coh,
brivski mojster, Celje, Ljubljanska cesta 6.

Naznanjam cenj. občinstvu, da sem otvoril v
Celju, Gospodsk ulica št. 13
urarsko in zlatarsko delavnico.
Vsa popravila pozlačenja in posrebljenja ter pre-
novljenja zlata in draguljev sprejemam po naj-
nižjih cenah. — Najljubše se priporočam
RUDOLF HOJNIK, zlatar in urar.

Vreče. Kdor rabi vreče kupa jih naj-
ceneje pri tvrdki
Mirko Mlakar
Ljubljana - Slomškova ulica št. 11
i tel. štev. 2947.

Kmetijska zadruga na Dolu pri Hrastniku bo pro-
dala v ponedeljek, dne 26. t. m. ob 11 dopoldne
na licitaciji
LUKSUS AVTO
z 8 sedeži. Licitacija se bo vršila pri novem gasil-
skem domu na Dolu. — Izklicna cena 1000 Din.
Udeležite se te prilike!

ZADRUŽNA GOSPODARSKA BANKA

BRZOJAVNI NASLOV: GOSPOBANKA **D. D. V LJUBLJANI (MIKLOŠIČEVA CESTA 10)** TELEFON ŠTEV. 2057, 2470, 2979

Vloge nad Din 500.000.000.— PODRUŽNICE: Bled, Novi Sad, Kranj, Šibenik, Maribor, Kočevje, Celje, Sombor, Djakovo, Split. **Kapital in rezerve nad Din 16.000.000.—**

Izvršuje vse bančne posle najkulantneje
Poslovne zveze s prvovrstnimi zavodi na vseh tržiščih v tuzemstvu in inozemstvu